CRUCEA ROŞIE ROMÂNĂ

RAID CROSS

Joc de rol

Jocul de rol RAID CROSS foloseşte Dreptul Internaţional Umanitar ca instrument de încurajare a unei concepţii extensive asupra comportamentului uman. Se concentrează pe protejarea vieţii şi a demnităţii umane şi, în sens mai general, priveşte toate experienţele din viaţa de zi cu zi.

PREFAŢĂ

De ce joc de rol RAID CROSS?

Activitatea RAID CROSS constă dintr-o serie de “posturi,” sau staţii, concepute pentru a spori înţelegerea **problemelor umanitare** ce apar în situaţii de conflict. Prin urmare, activitatea RAID CROSS ajută la **crearea mentalităţii de “cetăţean al lumii”,** oferă informaţii despre drepturi şi evidenţiază importanţa regulilor în viaţa de zi cu zi. Statele membre ale Convenţiilor de la Geneva au obligaţia de a disemina conţinutul dreptului internaţional umanitar, pe zone cât mai largi posibile, în orice domeniu, inclusiv în rândul societăţii civile şi a tinerilor. Dreptul Internaţional Umanitar reprezintă un set de reguli care au ca scop ameliorarea suferinţelor victimelor din zonele de conflict armat şi să aducă puţină umanitate în situaţiile de război prin prevenirea, în măsură maxim posibilă, a pierderilor şi a daunelor la nivelul societăţii civile. Dreptul Internaţional Umanitar poate fi considerat ca parte indispensabilă a cunoştinţelor şi deprinderilor care formează nucleul universal al educaţiei de bază.

Ce este RAID CROSS?

Activitatea - joc de rol RAID CROSS foloseşte Dreptul Internaţional Umanitar **ca instrument de încurajare a unei concepţii extensive asupra comportamentului uman.** Se concentrează pe protejarea vieţii şi a demnităţii umane şi, în sens mai general, priveşte toate experienţele din viaţa de zi cu zi.

Respectarea dreptului internaţional umanitar poate ajuta la **limitarea intensificării violenţelor**, cât şi la diminuarea distrugerilor şi suferinţelor provocate de conflictele armate. De asemenea, poate promova revenirea la **mijloace paşnice de rezolvare a conflictelor** care să prevină provocarea de suferinţe inutile şi să menţină statutul de demnitate umană.

Adolescenţii sunt înconjuraţi de violenţă. De obicei, iau contact cu violenţa într-un context politic sau istoric (prin mass-media, prin ceea ce li se predă la şcoală, din literatură) sau într-un context de „distracţie” (jocuri video, filme). Scopul activităţi RAID CROSS este de a-i face pe aceşti adolescenţi conştienţi de realităţile unui conflict armat şi acţiunii umanitare necesare, oferindu-le astfel nişte instrumente de interpretare a evenimentelor, ştirilor şi a violenţei, în general.

Ca orice alt program de diseminare a dreptului internaţional umanitar, activitatea RAID CROSS **nu abordează cauzele politice şi ideologice** ale nici unui conflict.

De ce joc de rol?

Predarea dreptului internaţional umanitar este una din principalele misiuni ale Crucii Roşii din toată lumea. Metodele pe care le foloseşte se elaborează şi se adaptează pentru a fi adecvate publicului ţintă. Dacă pentru copiii din organizaţii ale Crucii Roşii din Belgia şi Franţa s-a adoptat tabla de joc LIMITO, activitatea RAID CROSS pune accentul pe învăţarea în grup şi pe metoda de învăţare prin practică („learning by doing”). Pe durata activităţii, experienţa tinerilor participanţi reprezintă principala bază pentru noile cunoştinţe.

Acţiunea umanitară şi Dreptul Internaţional Umanitar sunt “discipline” care se fac mai accesibile pentru adolescenţi dacă se ‚predau’ prin demonstraţii practice, învăţare prin „exemplificare” şi joc de rol.

Pe parcursul activităţii, participanţii joacă pe rând roluri de prizonieri, civili, soldaţi sau lucrători umanitari, descoperind astfel, din diverse ipostaze, care sunt dificultăţile reale ale vieţii în situaţii de conflict şi care sunt regulile care guvernează aceste situaţii extreme.

CUM SE JOACĂ

Prezentarea generală a jocului

Context

“Suntem în ţara numită Haddar. Această ţară a fost atacată de armata din ţara vecină Deldar, iar conflictul armat ţine de 13 luni. Participanţii la joc, locuitori din Haddar, se află în deplasare pe teritoriul lor.”

Jocul Raid Cross, destinat copiilor şi tinerilor cu vârsta de 12 - 18 ani, este prezentat ca un parcurs care leagă diferite "posturi", situate într-o ţară aflată în război. La fiecare post, jucătorii se confruntă cu un aspect diferit al conflictului. Pentru a face faţă, participanţii joacă pe rând roluri de civili, militari şi lucrători umanitari.

Ce este un post?

Fiecare post implică două etape şi face obiectul unei Fişe informative separate.

În prima etapă a jocului, participanţii joacă rolurile care le-au fost explicate de către liderul lor de echipă şi moderatori. Această activitate suport pune participanţii în diverse situaţii ipotetice ale unui conflict armat. Activităţile sunt concepute pentru a ilustra regulile şi a arăta participanţilor la joc aplicabilitatea practică a acestora. Astfel, participanţii la joc ajung să cunoască Dreptul Internaţional Umanitar care, pe parcursul jocului de rol, este denumit şi „dreptul războiului”.

A doua etapă a postului, care urmează după activitatea de joc de rol, se desfăşoară sub forma unei discuţii de analiză între liderul de echipă şi participanţii la joc. Aceasta discuţie de analiză oferă ocazia de a explica regulile pe care chiar participanţii la joc le-au pus în practică în cursul activităţii.

Liderul de echipă

Fiecare grup este condus de un instructor care are rolul de lider de echipă. Acesta îndeplineşte o dublă funcţie: prima sa funcţie este aceea de a fi arbitru pe tot parcursul activităţii pentru participanţii la joc care fac parte din echipa sa şi de a supraveghea trecerea de la un post la altul. Cea de a doua funcţie este de a conduce discuţiile de analiză de la sfârşitul activităţii din fiecare post. Prin urmare, liderul de echipă trebuie să fie capabil să explice dreptul umanitar şi să răspundă la orice întrebare a membrilor echipei sale, participanţi la joc.

Astfel, principala sa competenţă nu ţine neapărat de volumul de cunoştinţe acumulat pe durata pregătirii jocului de rol, ci de capacitatea sa de a superviza grupul de participanţi la joc şi de a adapta ceea ce are de spus la membrii echipei sale, pentru a se face înţeles.

Din acest motiv, este esenţial ca liderul de echipă să aloce suficient timp înainte de activitate pentru a-şi însuşi toate regulile jocului, prin lecturarea atentă a fişelor informative sau chiar prin participarea la un curs de formare pe drept internaţional umanitar, dacă este posibil.

Recomandări privind modul de a conduce o bună discuţie de analiză

Discuţiile de analiză au loc după desfăşurarea fiecărei activităţi. De aceea, orice discuţie de analiză începe întotdeauna prin a se concentra pe activitatea care tocmai s-a desfăşurat

anterior şi pe reacţiile participanţilor la joc din timpul activităţii. Prin urmare, liderul de echipă trebuie să înceapă prin a-i întreba pe participanţii la joc despre propriile lor acţiuni şi, apoi, după ce au reflectat asupra acestor acţiuni, să explice regulile descrise în fişa informativă pentru postul respectiv.

De asemenea, liderul de echipă trebuie să aibă grijă ca fiecare membru al echipei să participe la discuţii.

Atunci când răspunde la obiecţiile formulate de participanţii la joc, liderul de echipă trebuie să revină la principiile de bază ale dreptului internaţional umanitar: respect pentru fiinţa umană, ("un soldat rănit încetează să mai fie inamic, ci o fiinţă umană în suferinţă"), interdicţia de a trece dincolo de ceea ce este necesar pentru a slăbi inamicul şi a câştiga conflictul ("un civil nu reprezintă un avantaj militar pentru inamicul nostru") şi, în final, mai presus de toate, ideea că nu totul este permis în perioade de conflict.

În secţiunea intitulată "Informaţii suplimentare" care apare pe fişa informativă a postului sau într-o anexă, liderii de echipă găsesc materiale care să-i ajute să diversifice sesiunile de discuţii de analiză şi să răspundă întrebărilor participanţilor la joc.

Organizarea şi începerea jocului

Diferitele posturi

Fiecare post se concentrează pe obiective specifice:

- *Prizonieri de război:* scenariu pentru victimă, dar cu menţinerea drepturilor, chiar şi pentru deţinuţi; rolul CICR (Comitetul Internaţional al Crucii Roşii).
- *Răniţi:* obligaţia de a trimite toţi răniţii, pe niciun alt fel de alte criterii de prioritate decât criterii medicale.
- *Artilerie:* distincţia dintre obiectele / ţintele civile şi obiectivele militare, evitarea prejudiciilor inutile atât pentru obiectivele militare, cât şi pentru obiectele civile (alegerea de arme corespunzătoare, principiul proporţionalităţii) .
- *Lunetişti:* distincţia dintre civili şi combatanţi /luptători, viaţa grea a persoanelor civile în timp de război.
- *Asistenţă umanitară:* explorarea acţiunii umanitare.
- *Comandament militar:* accentul pe dificultatea de a lua decizii de la distanţă, precum şi dilemele care pot apărea din punerea în practică a anumitor reguli.
- *Proces* sau *analiză generală:* tragerea la răspundere a celor care au încălcat Dreptul Internaţional Umanitar.

Cum se joacă acest joc

Pentru a juca acest joc, se alcătuiesc echipe formate din 8 sau mai puţini membri; echipele participă la joc toate în acelaşi timp, trecând prin rotaţie pe la toate posturile, fără a respecta o anumită ordine a acestor posturi – cu trei excepţii:

- Postul *Prizonieri de război* se va ‚juca' primul de către toţi participanţii astfel încât aceştia, fiind expuşi la încălcările dreptului internaţional umanitar, să poată să recunoască necesitatea respectării acestor reguli şi să abordeze următoarele posturi într-o manieră mai constructivă. Prin urmare, moderatorii trebuie să includă toate echipele în acest post, în acelaşi timp.

- Spre deosebire de acesta, postul *Comandament militar*, trebuie jucat penultimul - înainte de postul *Proces* - pentru că participanţii la joc trebuie să-şi fi însuşit anumite informaţii de bază pentru a putea răspunde la cazurile cu care vor fi confruntaţi.
- Postul *Proces* trebuie să rămână la sfârşitul jocului pentru că, în cadrul acestui post, participanţii la joc trebuie să recunoască consecinţele în plan personal a alegerilor pe care le-au făcut la celelalte posturi.

Jocul se poate organiza în mai multe moduri. De exemplu, posturile *Lunetişti* şi *Asistenţă umanitară* se pot combina ca o singură activitate suport. Moderatorii pot decide ca participanţii la joc să nu mai treacă pe la postul *Comandament militar.* La final, trebuie să decidă între a finaliza jocul cu postul *Proces* sau cu postul *Analiza generală.* Pentru participanţi foarte tineri, este recomandat postul *Analiza generală* pentru că formatul utilizat pentru acest post este mai adecvat vârstei acestora.

Durata optimă pentru activitatea din fiecare post, inclusiv analiza, este de 30-40 minute, indiferent de opţiunea de parcurs selectată (vezi mai jos).

Pentru că primul post trebuie jucat în acelaşi timp de toate echipele, toate celelalte posturi trebuie să fie pregătite, astfel încât echipele să poată trece prin rotaţie pe la fiecare post fără a se crea acalmii sau pauze în timpul jocului. Dacă este necesară o pauză de masă, se recomandă ca aceasta să se ia înainte de postul *Comandament militar.* În cazul în care acest lucru este imposibil, se vor face eforturile necesare pentru a menţine elementul surpriză în ceea ce priveşte posturile rămase cu scopul de a simula realitatea unui conflict şi pentru ca participanţii la joc să nu poată să comunice unii cu ceilalţi cu privire la diversele scenarii. O soluţie poate fi o pauză de masă / gustare separat pentru fiecare echipă.

Raid Cross, parcurs de şapte posturi (durata de aproape patru ore):
Postul 1: *Prizonieri de război*
Postul 2: *Lunetişti*
Postul 3: *Artilerie*
Postul 4: *Răniţi*
Postul 5: *Asistenţă umanitară*
Postul 6: *Comandament militar*
Postul 7: *Proces* sau *analiză generală*

În această formulă de organizare **patru grupe / echipe** pot juca în acelaşi timp:

- Grupa A: posturile 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;
- Grupa B: posturile 1, 3, 4, 5, 2, 6, 7;
- Grupa C: posturile 1, 4, 5, 2, 3, 6, 7;
- Grupa D: posturile 1, 5, 2, 3, 4, 6, 7;

Raid Cross, parcurs de şase posturi (durata de aproape trei ore şi jumătate):
Postul 1: *Prizonieri de război*
Postul 2: *Lunetişti* şi *Asistenţă umanitară*
Postul 3: *Răniţi*
Postul 4: *Artilerie*
Postul 5: *Comandament militar*
Postul 6: *Proces* sau *analiză generală*

În această formulă de organizare **trei grupe / echipe** pot juca în acelaşi timp:

- Grupa A: posturile 1, 2, 3, 4, 5, 6;

- Grupa B: posturile 1, 3, 4, 2, 5, 6;
- Grupa C: posturile 1, 4, 2, 3, 5, 6;

SAU

Raid Cross, parcurs de şase posturi (durata de aproape trei ore şi jumătate):
Postul 1: *Prizonieri de război*
Postul 2: *Lunetişti*
Postul 3: *Artilerie*
Postul 4: *Răniţi*
Postul 5: *Asistenţă umanitară*
Postul 6: *Proces* sau *analiză generală*

În această formulă de organizare **patru grupe / echipe** pot juca în acelaşi timp:

- Grupa A: posturile 1, 2, 3, 4, 5, 6;
- Grupa B: posturile 1, 3, 4, 5, 2, 6;
- Grupa C: posturile 1, 4, 5, 2, 3, 6;
- Grupa D: posturile 1, 5, 2, 3, 4, 6;

Raid Cross, parcurs de cinci posturi (durata de aproape două ore şi jumătate):
Postul 1: *Prizonieri de război*
Postul 2: *Lunetişti* şi *Asistenţă umanitară*
Postul 3: *Răniţi*
Postul 4: *Artilerie*
Postul 5: *Proces* sau *analiză generală*

În această formulă de organizare **trei grupe / echipe** pot juca în acelaşi timp:

- Grupa A: posturile 1, 2, 3, 4, 5;
- Grupa B: posturile 1, 3, 4, 2, 5;
- Grupa C: posturile 1, 4, 2, 3, 5;

Organizarea posturilor

Participanţii vor juca roluri diferite la posturi diferite. De aceea, depinde de moderatori şi de liderii de echipă să explice cât mai clar contextul pe care trebuie să-l creeze participanţii la joc pentru fiecare post, precum şi misiunile specifice ale acestora. Moderatorii şi liderii de echipă trebuie să pună accentul pe rolul pe care participanţii la joc şi-l asumă pentru fiecare activitate nouă.

Fiecare fişă informativă descrie resursele umane şi materiale necesare pentru fiecare post, felul în care urmează să fie jucat rolul şi modul de desfăşurare a analizei finale. De asemenea, va trece în revistă regulile din legea războiului care sunt aplicabile pentru postul respectiv.

Pentru posturile *Artilerie, Răniţi şi Comandament militar*, participanţii la joc sunt evaluaţi de către liderul lor de echipă sau, dacă nu, de moderatorii posturilor în cadrul ‚procesului', în conformitate cu criteriile detaliate din fişele informative. Evaluarea oferă baza de determinare a gradului de încălcare a dreptului internaţional umanitar de către participanţii la joc pe parcursul activităţii şi a penalizării acestora.

Prezentarea jocului către participanţi

Explicarea contextului

Moderatorii explică participanţilor la joc contextul de desfăşurare a jocului, îi împarte în echipe şi îi prezintă pe liderii de echipă.

Paşaport

În timp ce călătoresc prin ţara Haddar, participanţii la joc vor face diverse opriri unde vor juca succesiv roluri de soldaţi, civili sau lucrători umanitari – cu alte cuvinte, toate categoriile de persoane implicate în conflictul armat.
La începutul jocului, fiecare participant la joc primeşte un paşaport (vezi anexa) indicând parcursul pe care trebuie să-l urmeze. Acest paşaport reprezintă ‚autorizarea' participanţilor de a se deplasa în teritoriu; participanţii trebuie să aibă permanent paşaportul asupra lor. Participanţii trebuie să-l completeze.

Participanţii la joc vor mai primi şi un exemplar al broşurii *Reguli de comportament în luptă* (vezi anexa), în care sunt explicate regulile de bază din Dreptul Internaţional Umanitar.

Încheierea jocului

Jocul se finalizează cu reconstrucţia ţării după încetarea conflictului şi cu procesul. Ca pregătire, echipele primesc, la finalizarea activităţii din fiecare post, piese de puzzle reprezentând harta ţării (vezi anexa). Participanţii vor asambla aceste piese de puzzle pe un suport şi, apoi, pot comenta pe marginea acestuia. Numărul de piese de puzzle se stabileşte în funcţie de numărul de echipe şi de posturi.

Pentru a explora şi a merge mai departe cu acest joc, se pot folosi o serie de activităţi educaţionale sub îndrumare (vezi Anexa).

Organizarea jocului pentru grupuri mai numeroase

Modul de organizare a jocului se poate adapta şi pentru un grup cu mai mult de 32 de participanţi la joc.

Una din opţiuni este organizarea jocului în două schimburi. Astfel, la fiecare post, în timp ce o echipă îşi desfăşoară activitatea, cealaltă echipă poate avea discuţiile de analiză. În acest fel, numărul de echipe se poate dubla.

O altă opţiune este de a dubla activitatea la fiecare post astfel încât activitatea să poată fi efectuată în acelaşi timp de mai multe echipe; toate echipele pot ţine apoi sesiunea de analiză împreună.

Dacă nu există suficient personal, se poate renunţa la liderii de echipă iar analiza poate fi condusă de un moderator de post. În acest caz, echipele trebuie să se deplaseze singure pe parcurs, sub responsabilitatea celui mai în vârstă participant la joc.

Activitatea *Procesul* poate să fie ceva mai lungă în cazul unui grup mai numeros (datorită numărului mai mare de inculpaţi şi a duratei mai lungi a judecăţii). Ca urmare, este de preferat

să se opteze pentru activitatea *Analiză generală* care se poate realiza în grupuri mici şi nu în plen, cu tot grupul.

POSTUL : *PRIZONIERI DE RĂZBOI*

Obiective:

- Să înveţe ce înseamnă termenul de ‚prizonieri de război' şi care le sunt drepturile;
- Să conştientizeze cum se simt fiinţele umane atunci când sunt capturate, tratate inadecvat şi puse în situaţia de victime ale căror drepturi sunt ignorate;
- Să explice rolul CICR (Comitetului Internaţional al Crucii Roşii) în acest domeniu;

Resurse umane şi materiale

- Cel puţin trei moderatori: unul sau doi pentru a superviza grupul, unul sau doi pentru a conduce interogatoriile (acest număr poate fi modificat în funcţie de numărul şi de vârsta participanţilor la joc) şi unul pentru a juca rolul delegatului din partea CICR.
- "Armele" pentru gardieni (pistoale cu apă, dacă există, sau arme simple confecţionate din carton mai gros).
- Banderole pentru a simboliza uniformele militare ale participanţilor la joc;
- O insignă cu emblema Crucii Roşii pentru delegatul CICR.
- O zonă marcată care reprezintă tabăra de prizonieri / zona închisorii;
- Un spaţiu închis sau un loc mai la distanţă, suficient de mare, unde se vor desfăşura interogatoriile;
- Formularele Mesaj de Cruce Roşie (vezi anexa).
- Materiale pentru a simula evadarea (pahare de plastic, hârtie mototolită, etc.);
- Piese de puzzle (vezi anexa).

Scenariul

Liderii de echipă sau un moderator îi roagă pe participanţii la joc să-şi pună banderolele armatei din Haddar şi le explică foarte clar că ei vor juca rolul soldaţilor din armata haddariană. Apoi, aceştia sunt înconjuraţi de persoane cu arme (soldaţi deldarieni) şi luaţi prizonieri. Sunt luaţi şi duşi în zona taberei de prizonieri / închisorii.

Desfăşurarea activităţii

- ***Comportament violent al gardienilor:***

Participanţii la joc sunt înconjuraţi de un batalion inamic. Acestora li se iau toate bunurile personale (rucsac, portofel, etc.). Din când în când, gardienii vorbesc între ei într-o limbă străină şi strigă continuu. Toţi participanţii la joc sunt duşi şi închişi într-un loc întunecat, spaţiul marcat care reprezintă lagărul de prizonieri / închisoarea.

- ***Interogatoriu şi tortura:***

După ce ajung la închisoare, participanţii la joc sunt luaţi pe rând, doi câte doi, şi duşi într-o încăpere mică şi întunecoasă sau, dacă nu există o altă încăpere, sunt duşi mai la distanţă,

într-un spaţiu separat, (anexa: “Prizonieri de război – Interogatoriu’). Sunt interogaţi şi se prefac că sunt *torturaţi* (victimelor li se cere să mimeze durerea prin vaiete, ţipete, gemete). Nici un interogatoriu nu trebuie să ţină mai mult de două – trei minute.

ATENŢIE: Acest post poate da naştere la comportamente sau limbaj excesiv din partea moderatorilor. Este imperios necesar să li se amintească faptul că nu trebuie să atingă nici un participant la joc şi nici să facă mai mult decât este strict necesar pentru această activitate, conform descrierii acesteia.

- ***delegatul CICR:***

Un moderator joacă rolul unui delegat din partea Comitetului Internaţional al Crucii Roşii care realizează un interviu de două - trei minute cu fiecare prizonier în parte (conform anexei: *“Interviu CICR*”). Îl poate pe ruga pe prizonier să completeze un formular ‚Mesaj de Cruce Roşie’ (vezi anexa), care este, de fapt, un formular sau o carte poştală prin care prizonierii pot trimite câteva cuvinte familiilor lor.

Notă: Gardienii nu au voi să asiste la interviu. Dacă, din cauza timpului limitat sau a dinamicii jocului, nu se pot realiza interviuri fără martori cu fiecare deţinut în parte, este important să se accentueze (de exemplu, la sesiunea de analiză) că este foarte important ca delegatul CICR să aibă acces la toţi deţinuţii.

- ***Evadarea:***

Unul dintre moderatori, panicat, îi avertizează pe ceilalţi moderatori că se apropie un grup mare de soldaţi haddarieni. Spune acest lucru suficient de tare astfel încât să fie auzit de participanţii la joc. Toţi moderatorii pleacă în grabă, lăsându-i singuri pe participanţii la joc. În cele mai multe cazuri, aceştia din urmă profită de această ocazie pentru a evada. Liderul de echipă îi va strânge apoi pe participanţii la joc.

Analiza

Liderul de echipă evidenţiază că un inamic combatant capturat nu este un criminal. Acesta îşi îndeplineşte misiunea şi îşi face datoria, dar este o fiinţă umană care, după război, devine un cetăţean obişnuit. Atunci când s-a înrolat în armată, şi-a părăsit familia şi prietenii. În timpul conflictului a primit un ordin pe care l-a executat. Însă, acest lucru nu face din el o persoană în afara legii, dacă nu a încălcat Dreptul Internaţional Umanitar. Odată ce a fost luat prizonier, trebuie protejat.

Liderul de echipă explică faptul că prizonierii de război sunt protejaţi de Dreptul Internaţional Umanitar; ei au drepturi. Liderul oferă câteva exemple de reguli care trebuie respectate (respectiv, regulile aplicabile).

Liderul subliniază că prizonierii sunt cele mai vulnerabile persoane din cadrul unui conflict. Pentru că sunt lipsiţi de libertate şi li s-au luat armele, prizonierii pot fi foarte uşor torturaţi, ucişi făcuţi ‚să dispară’ sau ţinuţi prizonieri la infinit - şi, de aici, decurge importanţa vizitelor CICR şi accentuarea asigurării accesului CICR la *toţi* deţinuţii.

Moderatorii distribuie una sau mai multe piese de puzzle.

Evaluarea

Acest post nu include nici o evaluare orientată către un proces. Participanţii la joc nu trebuie să ia nici o decizie – ci, mai degrabă să-şi imagineze ce trebuie să îndure un prizonier maltratat. Cu toate acestea, moderatorii vor avea grijă să sublinieze posibilele consecinţe ale răspunsurilor (posibil eronate) date în timpul interogatoriului – de exemplu, dacă participanţii la joc au oferit informaţii despre armata lor, cum ar fi poziţia trupelor, planuri strategice, etc.

Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar

Într-un conflict internaţional (între două sau mai multe ţări), un *prizonier de război* este **un *soldat inamic capturat*.** Pentru a putea fi considerat astfel, acesta trebuie să fie membru al armatei ţării sale sau, dacă nu este membru al armatei ţării sale, atunci trebuie să îndeplinească anumite condiţii: să poată fi recunoscut prin faptul că poartă un semn distinctiv ca, de exemplu, o uniformă; îşi poartă armele la vedere; se supune legilor şi obiceiurile de război; respectă o anume disciplină, şi altele.

Prizonierii sunt protejaţi de Dreptul Internaţional Umanitar. Aceştia sunt capturaţi numai pentru că aparţin forţelor inamice, care trebuie slăbite. Dacă prizonierii nu încălcă în nici un fel Dreptul Internaţional Umanitar, ei ***nu sunt consideraţi criminali*** pentru că ei nu-şi fac decât datoria.

- ***Tratamentul aplicat prizonierilor:***

- Este interzis să ataci sau să ucizi un combatant inamic rănit care s-a predat sau care îşi arată intenţia de a se preda;
- Prizonierii trebuie trataţi cu umanitate;
- Prizonierii nu trebuie ucişi, torturaţi sau supuşi unor experimente medicale;
- Prizonierii trebuie evacuaţi şi adăpostiţi în afara zonei de luptă. Prizonierii de război nu se pot folosi ca scuturi umane;
- Prizonierii trebuie hrăniţi, îngrijiţi şi să le li se asigure adăpost.
- Femeile şi copiii trebuie trataţi cu o grijă deosebită. Aceştia trebuie adăpostiţi separat de bărbaţi, cu excepţia cazului în care toţi membrii familiei sunt luaţi prizonieri;
- Un combatant capturat care este interogat este obligat să-şi spună numai numele, gradul, data naşterii şi codul. Acesta nu poate fi constrâns să furnizeze alte informaţii.
- Datele personale ale prizonierilor sunt înregistrate şi comunicate în ţara lor de origine.
- Prizonierii au dreptul de a-şi practica religia lor;
- Prizonierii au dreptul de a trimite şi de a primi scrisori de la familie.
- Prizonierii au dreptul să fie vizitaţi de delegaţi din partea CICR (vizite private, fără martori).
- Evadările nu fac obiectul pedepsei penale. Este permis să se tragă asupra unui prizonier evadat, dar numai ca măsură extremă şi numai după avertizări prealabile.
- Sancţiunile disciplinare împotriva prizonierilor (pentru că fug din închisoare sau pentru alte infracţiuni) sunt autorizate, dar reglementate şi limitate (acestea nu pot fi arbitrare, brutale, inumane sau periculoase).

- ***eliberarea şi repatrierea:***

- Prizonierii răniţi sau bolnavi trebuie repatriaţi cât se poate de repede;
- Ceilalţi prizonieri trebuie eliberaţi şi repatriaţi imediat după încetarea ostilităţilor.

Prizonierii nu pot fi judecaţi şi condamnaţi pentru că au luat parte la conflict.

- Niciun prizonier nu poate fi repatriat împotriva voinţei sale;
- În războaiele civile (războaie care au loc pe teritoriul unei singure ţări între forţele armate ale ţării respective şi rebeli sau între diverse grupuri de rebeli), combatanţii inamici capturaţi sunt deseori consideraţi criminali de către guvern, care are dreptul de a-i judeca şi condamna. De aceea, în ceea ce-i priveşte pe aceştia, obligaţia de a-i elibera este mai puţin strictă.

Pentru informaţii suplimentare ….

Vezi anexa: "Diverse tipuri de prizonieri în perioadele de conflict".

POSTUL: *LUNETIŞTI*

Obiective:

- Să-şi dea seama cât de grea este viaţa de zi cu zi în perioada de conflict;
- Să înveţe să deosebească obiectele / ţintele civile de obiectivele militare;

Resurse umane şi materiale

- Un moderator joacă rolul lunetistului;
- Un alt moderator supervizează parcursul;
- Materiale din care să se construiască un parcurs unde participanţii la joc să se poată ascunde;
- Eşarfe colorate.
- Piese de puzzle.

Scenariul

Participanţii ajung într-un oraş devastat de război. Ei trebuie să traverseze o stradă, un parc, un loc viran unde să caute apă şi hrană şi să le aducă înapoi la locul desemnat de moderator. Un lunetist trage în tot ce mişcă. În aceste condiţii, scopul este să acopere distanţa stabilită fără a fi văzuţi de lunetist şi să se întoarcă cu obiectul misiunii.

Desfăşurarea activităţii

Parcursul este organizat ca o ştafetă între jucătorii din echipă. Trebuie să fie prevăzut cu obstacole în spatele cărora participanţii la joc să se poată feri de gloanţele trase de lunetist (mese răsturnate, copaci, uşi, şi altele). În funcţie de numărul de participanţi, moderatorul poate decide ca mai mulţi participanţi să parcursă traseul, în fugă, simultan.

Fiecare participant primeşte o eşarfă de altă culoare pe care trebuie să o poarte astfel încât să fie vizibilă pentru a putea fi reperat de lunetist. Ori de câte ori lunetistul vede o eşarfă, spune cu voce tare ce culoare a văzut. Dacă lunetistul zăreşte şi rosteşte culoarea, se consideră că participantul este ‚lovit' şi trebuie să revină la linia de start şi să reia parcursul. După trei ‚lovituri', participantul la joc este declarat ‚ucis' şi iese din joc.

Dacă un participant este ‚lovit' în timp ce se întoarce cu obiectul găsit într-o mână, trebuie să lase obiectul în locul unde a fost ‚lovit', se întoarce şi încearcă să-l recupereze din nou, fără a fi

lovit. Scopul este să recupereze cât mai multe obiecte într-un interval de timp limitat. Niciun participant nu poate lua mai mult de un obiect o singură dată.

Moderatorul trebuie să ţină seama de cât de dificil este pentru participanţi să se ascundă, dată fiind configuraţia terenului şi să nu-i elimine cu prea multă uşurinţă.

Notă: Postul poate fi făcut şi mai complicat prin folosirea de binocluri şi staţii radio.

Analiza

Acest post trebuie să-i ajute pe participanţi să înţeleagă dificultăţile pe care le au civilii în perioadele de conflict, mai ales când nu se aplică nici o regulă. În consecinţă, moderatorul îi întreabă pe participanţii la joc dacă ei consideră că este normal să fii împuşcat nu atunci când eşti în luptă, ci atunci când te duci după apă sau alimente.

Moderatorul le explică participanţilor că Dreptul Internaţional Umanitar conţine reguli precise care stabilesc în cine se poate sau nu se poate trage. Le explică principiul distincţiei dintre civili şi combatanţi. Va sublinia faptul că, în afara faptului că ucid oameni, lunetiştii creează teroare în zonele în care acţionează pentru că, până şi cea mai scurtă deplasare devine periculoasă. El precizează că acest lucru nu este valabil numai pentru lunetişti, aşa cum demonstrează activitatea din acest post dar că, în zilele noastre, civilii sunt primele victime ale războiului.

La începutul secolului al XX-lea, din 10 persoane ucise în război, una era un civil iar 9 erau militari.
În timpul celui de al II-lea Război Mondial, raportul era de 50 – 50. În prezent, pentru fiecare soldat sunt uciși 9 civili.

Moderatorul le distribuie una sau mai multe piese de puzzle.

Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar

- Părţile aflate în conflict trebuie să facă în orice moment diferenţa dintre combatanţi şi non-combatanţi.
- Este interzis să se atace, să se ucidă sau să se tragă asupra civililor;
- Este interzis să se tragă la întâmplare, fără a face distincţia dintre combatanţi şi non-combatanţi.
- Prin non-combatanţi se înţelege ***orice persoană ca nu este angajată în luptă sau nu mai este angajată în luptă,*** cum sunt civilii, prizonierii sau răniţii;
- În cazul unei incertitudini în ceea ce priveşte caracterul militar al unui obiectiv, acesta nu trebuie considerat drept ţintă;

Prima regulă a dreptului internaţional umanitar este, fără îndoială, principiul distincţiei. În conformitate cu acest principiu, părţile implicate într-un conflict trebuie să facă întotdeauna deosebirea dintre civili şi combatanţi, non-combatanţi şi combatanţi. Autorizate sunt numai atacurile împotriva combatanţilor.

Raţionamentul care stă la baza acestui principiu este simplu: numai combatanţii iau parte la ostilităţi şi numai combatanţii sunt inamici. Spre deosebire de aceştia, non-combatanţii, fie că sunt civili, răniţi sau prizonieri, nu mai reprezintă o ameninţare. Aceştia nu mai iau parte la conflict şi nu mai pot fi consideraţi un obiectiv inamic.

Cu toate acestea, principiul distincţiei se aplică în mai multe feluri. Acest principiu trebuie respectat şi în operaţiuni şi acţiuni defensive. În orice situaţie, combatanţii trebuie ***să se distingă de civili*** prin faptul că poartă o uniformă şi nu se folosesc de populaţia civilă ca de un scut. În mod similar, un obiectiv militar, (de exemplu, un depozit de armament) nu trebuie amplasat niciodată prea aproape de un obiect civil (de exemplu, o şcoală). Atacatorul trebuie să poată face distincţia dintre o ţintă militară legitimă şi un obiect civil.

POSTUL: *ARTILERIE*

Obiective

- Să înveţe să deosebească obiectivele militare de obiectele civile;
- Să evidenţieze obligaţia de a alege armamentul adecvat;

Resurse umane şi materiale

- Un moderator pentru supervizarea activităţii;
- Obiective / ţinte;
- Proiectile care să reprezinte muniţia: mingii de tenis, de fotbal, etc.;
- Piese de puzzle.

Scenariul

Participanţii joacă rolul soldaţilor dintr-o unitate de artilerie căreia i s-a ordonat să distrugă obiective militare ale inamicului.

Desfăşurarea activităţii

Moderatorul explică participanţilor la joc că misiunea lor este să distrugă toate obiectivele militare ale inamicului dar fără să lovească nici un obiect civil sau orice altceva care nu conferă un real avantaj pentru armata inamicului. Participanţii trebuie să-şi dea seama singuri ce înseamnă acest lucru în teren. Participanţii au la dispoziţie un anume interval de timp (care depinde de numărul şi de vârsta participanţilor) şi un număr limitat de trageri.

Echipa primeşte armament şi muniţie de diverse tipuri, tocmai pentru a putea stabili un raport corect între precizia şi eficienţa loviturii în alegerea armelor (de exemplu, o minge de tenis este mult mai precisă, dar mai puţin eficientă decât o minge de dimensiuni mai mari).

Participanţii vor avea la dispoziţie cel puţin 20 de obiective / ţinte: 10 obiective militare autorizate şi 10 obiecte civile interzise.

- Pregătirea şi organizarea obiectivelor / ţintelor (vezi imaginile din anexă)

Se amplasează cutii de conserve goale (unele folosite şi ca suport) pe care sunt lipite imagini care reprezintă obiective militare şi obiecte civile, suficient de sus şi / sau la distanţă unele de celelalte, astfel încât să nu fie nici prea uşor, dar nici prea greu de lovit. Obiectivele trebuie situate la distanţă suficientă unele faţă de celelalte pentru ca obiectivele militare să poată fi lovite fără a pune în pericol obiectele civile. Cu toate acestea, o parte din obiectivele militare vor fi amplasate în apropierea obiectelor civile tocmai pentru a crea o serie de obiective problematice: participanţii trebuie să se confrunte cu dilema de a doborî un obiectiv militar cu riscul de a lovi şi un obiect civil; participanţii trebuie să fie foarte buni ţintaşi iar lovitura foarte precisă.

- Exemple de obiecte civile interzise:

- Locuinţă;
- Şcoală;
- Ambulanţă sau avion marcat cu Crucea Roşie sau Semilună Roşie;
- Clădire marcată cu emblemă albastră sau albă, care indică un obiect cultural;
- Centrală nucleară cu emblema de protecţie vizibilă (3 cercuri portocalii);
- Obiecte indispensabile pentru supravieţuirea populaţiei (livezi, mori, etc.);
- Grup de copii;
- Soldaţi care flutură un steag alb sau care ridică braţele în semn de predare.

- Exemple de obiective militare autorizate:

- Tanc;
- Aeroport cu avioane de luptă;.
- Coloane cu soldaţi aflaţi în marş;
- Buncăr;
- Depozit de muniţie;
- Comandamente militare;
- Civili înarmaţi care trag în trecători;
- Soldaţi răniţi care continuă să tragă;

Analiza

Liderul de echipă le cere participanţilor să justifice alegerea obiectivelor şi a armelor folosite. Îi întreabă dacă sunt autorizaţi să tragă asupra oricărui obiectiv doresc şi le dă exemple de obiecte care nu ar fi trebuit să fie considerate ţinte în timpul activităţii. Liderul subliniază că toate aceste obiecte sunt incluse într-o categorie de obiecte cu o caracteristică comună, respectiv: ***civilii şi obiectele care nu iau parte direct la ostilităţi nu pot fi luate drept ţinte şi atacate.***

Apoi, liderul evidenţiază dificultăţile punerii în practică a acestui principiu şi aminteşte câteva dintre obiectele problematice. Ar fi trebuit acestea să fie luate drept ţinte şi să se tragă asupra lor sau nu? Liderul nu va oferi un răspuns la această întrebare, ci va continua să explice:

- Principiul îndoielii: în cazul în care natura militară sau civilă al unui obiectiv este pusă la îndoială, asupra acestuia nu trebuie să se tragă;
- Principiul proporţionalităţii: pagubele cauzate obiectelor civile sau persoanelor în timpul unui atac asupra unui obiectiv militar nu trebuie să fie disproporţionate în raport cu avantajul militar şi strategic anticipat. În consecinţă, trebuie foarte mare atenţie la alegerea acelei

arme care este cel mai puţin probabil că va produce daune excesive în raport cu obiectivul avut în vedere.

În acest context, liderul de echipă trebuie să amintească posibilele dificultăţi în a recunoaşte combatanţii şi obligaţia acestora de a se ‚auto-identifica' prin câteva elemente, de exemplu, faptul că poartă o armă la vedere, etc.

Moderatorul le dă participanţilor la joc una sau mai multe piese de puzzle.

Evaluarea

- O evaluare imediată a eficienţei militare pentru a evidenţia obligaţia soldaţilor de a-şi îndeplini misiunea;
- O evaluare în scopul iniţierii unui proces.
  Echipa începe jocul de la 20 de puncte.
  - Se penalizează cu 2 puncte fiecare ţintă civilă doborâtă şi cu 1 punct fiecare ţintă civilă lovită, dar nu doborâtă;
  - Dacă participanţii la joc aleg să nu tragă deloc pentru a evita orice risc, sau trag de mai puţin de 10 ori (numărul minim de trageri necesar pentru a lovi toate obiectivele militare), scorul este de 10/20, chiar dacă nu au lovit nici o ţintă civilă. Aceeaşi penalizare se aplică şi dacă au fost lovite una sau mai multe ţinte civile.

Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar

- ***Atacurile:***

Părţile aflate în conflict trebuie, în orice moment, să facă diferenţa dintre persoane şi obiecte civile şi obiective militare. Este interzisă uciderea civililor sau distrugerea de obiecte civile. Atacurile trebuie limitate strict la obiective militare.

Obiectivele militare sunt acele obiective care prin natura, locaţia sau destinaţia lor au o contribuţie efectivă la acţiunile militare şi a căror distrugere oferă un avantaj militar hotărâtor.

Obiectele civile sunt orice alte obiecte care nu sunt obiective militare. În cazul în care există dubii, un obiect care este în mod normal un obiect civil (o şcoală, o biserică, o locuinţă, etc.) va fi tratat ca atare.

Este interzis atacul asupra:

- Civililor;
- Obiectelor civile;
- Obiectelor indispensabile pentru supravieţuirea populaţiei civile (zone agricole, sisteme de irigaţii, etc.);
- Clădirilor culturale şi religioase;
- Instalaţiilor a căror distrugere poate cauza pierderi severe în rândul populaţiei civile (centralele nucleare, barajele, digurile, etc.);
- Utilizarea de metode şi mijloace care pot cauza deteriorarea severă, pe termen lung şi pe arii extinse a mediului înconjurător;
- Spitalelor şi alte instituţii de servicii medicale;
- Taberelor de prizonieri;

Notă: Această interdicţie încetează să mai fie valabilă în cazul în care aceste obiecte sunt folosite pentru a contribui în mod real la acţiunile militare (de exemplu, o şcoală care este folosită ca depozit de armament). Cu toate acestea, şi în acest caz, trebuie luate măsuri de precauţie necesare pentru a proteja populaţia civilă (de exemplu, şcoala poate fi atacată în timpul nopţii).

Este interzisă folosirea persoanelor sau a obiectelor civile drept scuturi sau folosirea obiectelor civile pentru scopuri militare (şcoli, spitale, clădiri religioase, etc.).

Sunt interzise atacurile fără discernământ *asupra obiectelor civile şi militare*. Sunt considerate atacuri fără discernământ următoarele:

- Atacuri la întâmplare (‚oarbe') care nu sunt îndreptate către un obiectiv militar specific;
- Atacurile ale căror efecte nu pot fi limitate la un anume obiectiv militar;
- Atacurile asupra obiectivelor militare care cauzează pierderi civile accidentale disproporţionate în raport cu avantajul militar anticipat (pierderi colaterale).

- ***Armament:***

Este interzisă folosirea armelor ale căror efecte nu pot fi limitate la un anume obiectiv militar, cum sunt, de exemplu, minele anti-personal, care, odată amplasate într-un anume loc, explodează fără a face diferenţa dintre civili şi militari.

Este interzisă folosirea armelor care cauzează ***prejudicii sau suferinţe inutile*** - respectiv, provoacă daune / pagube care nu sunt necesare pentru atingerea scopurilor militare sau pentru a slăbi tabăra inamicului.

- ***Însemnele de protecţie:***

Există o serie de însemne (vezi anexa) care facilitează protecţia anumitor obiective:

- Crucea sau Semiluna Roşie pentru materiale şi personal medical;
- Triunghi albastru pe fond portocaliu pentru apărarea civilă;
- Scut albastru şi alb pentru instituţii culturale;
- Literele "PR" pentru taberele de prizonieri de război (sau fr. PG pentru *prisonnier de guerre*);
- Trei cercuri portocalii pentru baraje, centrale nucleare şi alte obiective industriale periculoase;

Pentru informaţii suplimentare… .

- ***Principiul:***

Un combatant este definit ca **o *persoană care luptă, care participă la ostilităţi.*** Soldaţii din forţele armate ale unei ţări, intră clar în această categorie. Acest lucru se aplică şi soldaţilor care sunt membri ai unei armate dar care nu sunt implicaţi direct în luptă - de exemplu, bucătari, mecanici, etc. – dar nu şi personalul medical şi religios al forţelor armate.

De asemenea, membrii miliţiilor armate, mişcărilor de rezistenţă şi grupurilor rebele sunt consideraţi combatanţi, dacă îndeplinesc următoarele condiţii:

- de a avea un comandant responsabil recunoscut ca atare de către subordonaţii săi;

- de a avea un însemn fix, distinctiv, care poate fi recunoscut de la distanţă;
- de a purta arme la vedere;
- de a conduce operaţiuni în conformitate cu legile şi obiceiurile de război;

- Dificultăţi:

Principala dificultate decurge din faptul că civilii sunt implicaţi în conflictele armate. Deşi, ca regulă generală, civilii sunt protejaţi, această protecţie se pierde în cazul în care participă direct la ostilităţi – respectiv, chiar dacă nu au avut timp să se organizeze sau să poarte arme la vedere. În aceste condiţii, aceştia devin combatanţi şi pot fi atacaţi (de exemplu, civilii sunt consideraţi combatanţi atunci când luptă, când se înarmează sau când comit acte de violenţă asupra inamicului sau materiale / bunuri ale inamicului).

Devine un civil combatant dacă:

- spionează un inamic?
- Oferă hrană unui inamic sau îl adăposteşte peste noapte?
- Ascunde arme pentru inamic?
- Îl ascunde pe inamic în pivniţă atunci când trece o patrulă?

Poate fi un civil atacat din aceste motive? Aproape că nimeni nu mai poate da un răspuns clar la această întrebare.
Cel mai adesea, acestor grupuri le lipseşte infrastructura, aeroporturi, artilerie grea, forţe navale, etc. Tacticile lor de luptă sunt cele de tip gherilă: ambuscade, atacuri sporadice, un front de luptă nu bine definit, atentate de asasinare, împărţirea forţelor în grupări mici, cu grad mare de mobilitate şi independenţă, etc. Propria lor natură nu le permite să se afişeze, să fie vizibile. Aceste grupuri rămân permanent ascunse, în umbră. În această situaţie, membrii acestor grupuri nu mai îndeplinesc în mod cert condiţiile care le-ar permite să fie consideraţi combatanţi *a priori*.

În acest context, este foarte dificil pentru o armată organizată să facă distincţia dintre un civil, care nu ia parte la ostilităţi şi un rebel, care se ascunde dar care are aspectul unui civil. Această confuzie dă, de multe ori, naştere la abuzuri.

Evaluarea

Nu se face o evaluare în scopul organizării unui proces. Moderatorul nu trebuie decât să discute cu participanţii despre problemele pe care le-au avut atunci când au mers după apă sau după alimente.

POSTUL: *RĂNIŢI*

Obiective:

- Să ridice nivelul de conştientizare asupra faptului că fiecare persoană rănită trebuie îngrijită, fără niciun fel de discriminare. Priorităţile se stabilesc numai pe baza criteriului de urgenţă medicală.

Resurse umane şi materiale

- Un moderator pentru a gestiona postul;
- Patru moderatori sau manechine care să joace rolul răniţilor şi decedaţilor;
- Elemente pentru a putea indica rănile (vezi anexa) şi armata căreia aparţin răniţii (de exemplu, banderole);
- Un element care să reprezinte un spital (cum ar fi un steag al Crucii Roşii sau o coală / panou de hârtie pe care să fie scrisă litera “H”);
- O targă sau un scaun;
- Trei vase umplute cu apă;
- Piese de puzzle.

Scenariul

Participanţii la joc sunt soldaţi din armata haddariană. Ei întâlnesc un soldat care aleargă spre ei şi le spune că pe terenul viran din apropiere se dă o bătălie sângeroasă între soldaţi deldarieni şi haddarieni. Bătălia tocmai s-a terminat, dar pe câmpul de bătălie au rămas răniţi, împrăştiaţi peste tot. Participanţii la joc se deplasează spre locul unde s-a dat bătălia.

Sunt găsiţi patru bărbaţi răniţi: doi soldaţi deldarieni şi doi soldaţi haddarieni. Cei doi soldaţi deldarieni au răni uşoare. Unul dintre soldaţii haddarieni are răni grave iar cel de-al doilea este mort.

Răniţii poartă o banderolă în culoarea armatei căreia aparţin. Starea răniţilor şi gravitatea rănilor sunt indicate printr-un semn descriptiv de dimensiuni reduse, aşezat pe victime (vezi anexa) şi nu prin tehnici de machiaj.

Într-un colţ al câmpului de bătălie se organizează un spital, indicat printr-un cort sau, mai simplu, printr-un steag al Crucii Roşii.

Se va acorda atenţie la atribuirea rolurilor jucate de către moderatori deoarece este posibil ca participanţii la joc să-i cunoască mai bine pe unii dintre aceştia şi acest lucru le poate afecta modul în care reacţionează: participanţii pot fi mai motivaţi să îngrijească pe cineva ‚cunoscut’ şi să scape din vedere cărei armate aparţine respectiva persoană. De aceea, pentru a nu le influenţa alegerile, moderatorii pe care participanţii îi cunosc deja trebuie să joace roluri de soldaţi răniţi care fac parte din armata participanţilor la joc.

Notă: Dacă apar astfel de reacţii, este interesant ca acestea să fie discutate în cadrul analizei.

Desfăşurarea activităţii

- Abordarea răniţilor:
Participanţii nu primesc nici un fel de instrucţiuni şi au ocazia să reacţioneze liber. Sunt posibile trei reacţii:

1. Să nu facă nimic;
2. Să se ocupe numai răniţii haddarieni;
3. Să se ocupe de toţi răniţii.

Iniţial, (în primul sau al doilea minut), moderatorul îi lasă pe participanţi să reacţioneze cum doresc. Ulterior, dacă se manifestă prin reacţia 1 sau 2, îi va corecta.

- Evacuarea răniţilor:

Apoi, moderatorul menţionează că ajutorul medical se poate acorda în apropriere la un spital care aparţine armatei sale. Dar, nu le mai furnizează nici o altă informaţie.
La dispoziţia grupului este lăsată o singură targă (sau scaun); prin urmare, participanţii la joc trebuie să decidă în ce ordine vor evacua răniţii.
Pentru a le testa grija în timpul transportului, se pune un vas cu apă, umplut la refuz, pe abdomenul fiecărui rănit. În cazul în care răniţii sunt manechine, aceste vase nu trebuie umplute până la refuz. Scopul este să transporte şi să ajungă cu persoana rănită la spital fără a răsturna vasul, dar şi fără a merge prea încet (intervalul de timp alocat trebuie să fie rezonabil în funcţie de zona unde se desfăşoară activitatea şi forţa participanţilor).

Analiza

Liderul de echipă le cere participanţilor să explice şi să justifice acţiunile pe care aceştia au decis să le facă. Dacă, atunci când ajung la victime, aleg a treia variantă de reacţie, liderul de echipă îi ajută să înţeleagă principiul implicat (acela că răniţii nu mai sunt inamici, ci victime care au dreptul la respect). Dacă aleg să reacţioneze în unul celelalte două moduri (1 sau 2) şi nu evacuează toate victimele, liderul îi conduce în discuţie spre următoarele concluzii:

- *Persoana rănită este lipsită de apărare;*
- *Persoana rănită nu mai reprezintă un pericol şi, prin urmare, nu mai este inamic, ci doar o victimă care are nevoie de îngrijire;*
- *Singurul criteriu acceptat în rezolvarea situaţiei răniţilor este urgenţa medicală.*

Deşi intervalul de timp limitat nu permite realizarea unei instruiri complete, această analiză este ocazia de a sensibiliza şi de a conştientiza participanţii în ceea ce priveşte măsurile de prim ajutor: cum să te protejezi pe tine şi pe ceilalţi în caz de accident, pe cine să informezi şi ce informaţii să transmiţi, etc.

Moderatorul le dă participanţilor una sau multe piese de puzzle.

Evaluarea

- Deplasarea la toate cele patru victime: 4 puncte;
- Deplasarea numai la o parte din victime: 0 puncte;
- Evacuarea răniţilor: numărul de puncte acordate este în funcţie de ordinea în care s-a

făcut evacuarea răniţilor, respectiv:
    - Mai întâi, victima care este grav rănită, apoi cele două victime cu răni uşoare, apoi victima decedată: 13 puncte;
    - Cele două victime cu răni uşoare, urmate de cea grav rănită şi apoi de cea decedată: 7 puncte;
    - Cele două victime cu răni uşoare, urmate de cea grav rănită: 5 puncte;
    - Numai cele două victime cu răni uşoare: 0 puncte.
- 1 punct pentru fiecare transport de răniţi realizat cu grijă (respectiv, fără să verse vasul cu apă), cu excepţia victimei decedate.

Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar

Următoare reguli se aplică pentru orice persoană rănită sau bolnavă care nu mai este angajată în luptă, indiferent că este prieten sau inamic, civil sau soldat.

- Răniţii:

- Persoanele rănite şi cele bolnave, indiferent cine sunt acestea, nu pot fi atacate, ucise sau lichidate decât dacă continuă să lupte. Acestea trebuie ***protejate***.
- Ori de câte ori contextul o permite, dar în special după o bătălie, se vor lua toate măsurile necesare de căutare şi de evacuare a persoanelor rănite;
- Persoanele rănite şi cele bolnave trebuie evacuate din zona de luptă şi îngrijite cu imparţialitate. Acestea nu trebuie lăsate fără îngrijire medicală.
- În stabilirea priorităţii la ordinea de evacuare singurul criteriu acceptat este ***urgenţa medicală;***
- Persoanele rănite nu pot fi supuse unor experimente medicale sau expuse riscurilor de infecţie sau de boli contagioase.
- Persoanele rănite trebuie protejate împotriva jefuirii sau relelor tratamente.

- Persoanele decedate:

- Persoanele decedate, indiferent cine sunt acestea, trebuie tratate cu ***respect şi demnitate;***
- Persoanele decedate trebuie protejate împotriva jefuirii.
- Se vor lua măsuri pentru a se asigura că persoanele decedate sunt înmormântate cu onoare, dacă este posibil, în conformitate cu ritualurile propriilor lor religii şi că mormintele acestora sunt respectate, întreţinute şi marcate.
- Înainte ca persoanele decedate să fie înmormântate sau incinerate, acestea trebuie identificate prin examinare medicală, dacă este posibil, iar familiile lor anunţate.

- Personal şi asistenţă medicală:

- Personalul medical, indiferent dacă este civil sau militar (serviciile medicale ale armatei), trebuie respectat şi protejat în orice situaţii, atâta timp cât nu comite acte ostile;
- Aceeaşi regulă se aplică şi transporturilor, clădirilor şi materialelor medicale.
- Emblema Crucii Roşii sau Semilunii Roşii simbolizează faptul că protecţia trebuie respectată. Orice utilizare abuzivă sau înşelătoare a acestor embleme este interzisă.
- Autorităţile militare trebuie să autorizeze locuitorii şi organizaţiile umanitare să recupereze şi să îngrijească persoane rănite şi bolnave, fără nici un fel de discriminare.

Pentru informaţii suplimentare...

Cu nu foarte mult timp în urmă, la sfârşitul unei bătălii dintre două armate inamice, răniţii erau lăsaţi pe câmpul de luptă, fără nici un fel de ajutor, zăcând în propriul lor sânge. Astfel abandonaţi şi fără a beneficia de nici un fel de îngrijire, aceştia mureau de sete, de foame sau pentru că pierdeau prea mult sânge. În cel mai fericit caz, oamenii acordau ajutor numai răniţilor din tabăra lor. Soldaţii inamici erau abandonaţi sau, de multe ori, lichidaţi. Uneori, caii se bucurau de mai multă îngrijire decât oamenii, din cauza valorii lor militare.

Sub influenţa ororilor de pe câmpurile de luptă acoperite de sânge, care răsunau de strigătele răniţilor muribunzi, în 1864 Statele au decis să protejeze răniţii în timp de război. În consecinţă, armatele lumii au luat decizia nu numai să nu mai maltrateze sau să ucidă răniţii, ci să-i recupereze de pe câmpul de luptă şi să le acorde îngrijirile necesare, fără a face diferenţa între prieteni şi duşmani.

Un soldat rănit este lipsit de apărare; acesta a încetat să mai lupte şi a rămas complet la mila inamicului. În aceste situaţii, soldatul rănit nu mai este un inamic, ci o victimă. A ataca sau a abandona o persoană lipsită de apărare este un act de cruzime şi de laşitate, contrar tuturor valorilor. De aceea, persoanele rănite şi bolnave au nevoie de protecţie.

Urmând acelaşi raţionament, pe lângă persoanele rănite, trebuie asigurată protecţie şi pentru persoanele care se ocupă de îngrijirea şi ajutorarea acestora. De aceea, personalul medical nu trebuie atacat sau obstrucţionat. Pentru a putea fi recunoscut, personalul din serviciile medicale poată un însemn clar, vizibil - crucea sau semiluna roşie pe fundal alb – aplicat pe îmbrăcăminte, ambulanţe sau spitale (vezi anexa).

POSTUL : *ASISTENŢĂ UMANITARĂ*

Obiective

- Să evidenţieze dificultăţilor ajutorului umanitar;
- Să înveţe că Dreptul Internaţional Umanitar protejează ajutorul şi personalul umanitar;
- Să înveţe necesitatea de a lucra ca o echipă.

Resurse umane şi materiale

- Doi moderatori: unul să supervizeze şi celălalt să joace, mai întâi rolul unui lunetist şi apoi al unui soldat la punctul de control;.
- Cutii de carton care reprezintă ajutorul umanitar;
- Materiale pentru a crea un parcurs cu obstacole;
- Piese de puzzle.

Scenariul

Participanţii joacă rolul lucrătorilor umanitari care trebuie să livreze ajutoare umanitare, cât se poate de repede, într-un sat unde epidemia face ravagii iar foametea este o ameninţare serioasă. Pentru a realiza acest lucru, ei trebuie să treacă peste linia frontului şi să depăşească multe obstacole.

Desfăşurarea activităţii

Parcurs cu obstacole: Vezi anexa: “Parcurs standard.”

Analiza

În plus de regulile aplicabile în acest caz, moderatorul trebuie să se concentreze şi să evidenţieze obstacolele cu care se pot confrunta în asigurarea cu ajutoare umanitare. De asemenea, va explica dificultăţile cu care se confruntă organizaţiile umanitare şi criticile care se aduc acestora. (vezi anexa: “Acţiune umanitară”).

Moderatorul le dă participanţilor una sau multe piese de puzzle.

Evaluarea

Nu se face nici o precizare de evaluare legată de proces. Moderatorul doar va sublinia orice dificultate pe care participanţii au avut-o în livrarea ajutorului umanitar şi consecinţele pe care respectivele dificultăţi le pot avea pentru populaţie.

Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar

- ***Asistenţa medicală:***

- Persoanele rănite şi bolnave, indiferent că sunt civili sau militari, nu pot fi atacate sau ucise. Acestea trebuie căutate, recuperate şi îngrijite de către părţile aflate în conflict;
- Personalul medical, indiferent dacă este civil sau militar, trebuie protejat şi respectat, cu condiţia să nu comită acte ostile;
- Aceeaşi regulă se aplică şi transporturilor, clădirilor şi materialelor medicale.
- Emblema Crucii Roşii sau Semilunii Roşii simbolizează faptul că protecţia trebuie respectată. Orice utilizare abuzivă sau înşelătoare a acestor embleme este interzisă.
- Autorităţile militare trebuie să autorizeze locuitorii şi organizaţiile umanitare să recupereze şi să îngrijească persoane rănite şi bolnave, fără deosebire de naţionalitate.

- Asistenţa umanitară:

- Părţile aflate în conflict trebuie să accepte şi să autorizeze operaţiunile imparţiale de ajutor umanitar, realizate fără a face diferenţa că sunt destinate populaţiei civile aflate pe teritoriul propriu sau pe teritoriul pe care îl ocupă. Înainte de a interveni, organizaţiile umanitare trebuie să primească o autorizare în acest sens. Cu toate acestea, dacă sunt îndeplinite condiţiile de imparţialitate şi neutralitate, ar fi impropriu din partea autorităţilor să respingă aceste acţiuni umanitare, care nu sunt considerate nici amestec în conflictul armat, nici acte ostile.
- Personalul umanitar civil trebuie respectat şi protejat în orice situaţii, atât timp cât nu comite acte ostile.
- Aceeaşi regulă se aplică şi transporturilor, clădirilor şi materialelor umanitare.
- Securitatea personalului umanitar trebuie asigurată, iar acestuia trebuie să i se acorde libertatea de acţiune necesară pentru a-şi îndeplini misiunea de ajutorare.

Pentru informaţii suplimentare...

Vezi anexa: “Acţiune umanitară.”

POSTUL: *COMANDAMENT MILITAR*

Obiective:

- Să demonstreze cât este de dificil pentru un comandant să ia decizii atunci când nu este prezent în teren;
- Să evidenţieze dilemele care se nasc din aplicarea anumitor reguli;
- Să-şi însuşească acele reguli ale dreptului internaţional umanitar care nu pot fi explorate la alte posturi;

Resurse umane şi materiale

- Un moderator pentru fiecare grup pentru a pune întrebări;
- Liderul de echipă, pentru a conduce şi a evalua discuţia;
- Materiale care să creeze atmosfera unui comandament militar (masă, scaune, hărţi, etc.);
- Piese de puzzle.

Scenariul

Sosesc participanţii. Sunt ridicaţi la grad de general. Prin radio sau prin mesageri încep să ajungă din ce în ce mai multe mesaje.

Notă: Pentru că acest post este la finalul parcursului, participanţii la joc pot fi strânşi toţi împreună pentru a li se explica contextul şi apoi, fiecare echipă este încredinţată unui lider de echipă pentru a desfăşura restul activităţii.

Desfăşurarea activităţii

Liderul de echipă, după ce a făcut o descriere a contextului în care se desfăşoară conflictul, le explică participanţilor că responsabilitatea lor este de a răspunde la întrebările soldaţilor aflaţi pe câmpul de luptă. Fiecare întrebare descrie o situaţie concretă şi ridică o anume problemă. Participanţii la joc vor formula un răspuns într-un interval de timp dat (4 - 8 minute, în funcţie de numărul participanţilor). Răspunsurile şi explicaţiile corecte vor fi dezvăluite la finalul activităţii. Liderul de echipă trebuie să aibă grijă ca fiecare participant să aibă ocazia de a participa în mod real la discuţie, înainte ca echipa să ia o decizie. Dar, va avea mare grijă să nu inducă răspunsurile.

- Cazul numărul unu:

- Situaţie: pe front, 15 soldaţi din armata deldariană, urmăriţi de unul din batalioanele noastre, s-au ascuns într-un sat deldarian în care locuiesc aproximativ 1000 de civili (femei, copii, bătrâni). Batalionul nu are suficienţi soldaţi pentru a verifica şi ocupa satul, locuinţă cu locuinţă. Dar, are suficiente tunuri şi mortiere să bombardeze şi să distrugă satul.
- Întrebare: I se permite batalionului nostru să-şi folosească artileria grea pentru a-i scoate pe soldaţii inamici din sat?

- Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar: Numai obiectivele militare pot fi atacate;
    - Un obiectiv militar este "un obiectiv care prin natura, locaţia, scopul şi utilizarea sa contribuie în mod real la acţiunea militară şi a cărui distrugere oferă un avantaj militar hotărâtor".
    - Sunt interzise atacurile fără discriminare asupra obiectivelor militare şi obiectelor civile;
    - Prin atacuri fără discriminare se înţelege: atacuri împotriva obiectivelor militare care cauzează pierderi civile accidentale care sunt excesive în raport cu avantajul militar anticipat;
    - Combatanţii sunt obligaţi să se diferenţieze de civili şi să aibă grijă să evite punerea în pericol a civililor ascunzându-se printre aceştia (folosirea ‚scuturilor umane' este interzisă).

- Răspuns: Pentru că sunt soldaţi care se ascund în sat, satul a devenit o ţintă autorizată, un obiectiv militar.

Dar, este de reţinut că, dacă atacul asupra satului poate genera pierderi civile care sunt mai mari comparativ cu avantajul de a-i scoate pe soldaţii inamici, atunci bombardarea satului este interzisă. Dacă satul este bombardat, pot muri sute de civili ceea ce reprezintă o cifră total disproporţionată în comparaţie cu cei 15 soldaţi inamici.

- Cazul numărul doi:

- Situaţie: armata haddariană a primit informaţia că inamicul torturează soldaţi de-ai noştri care au fost capturaţi şi îi supune la experimente medicale. Comandantul uneia din taberele noastre de prizonieri de război (POW) a sugerat să facem acelaşi lucru prizonierilor deldarieni, pentru a ne răzbuna şi pentru a pune presiune pe inamic pentru a înceta aceste abuzuri.
- Întrebare: Este comandantul taberei noastre autorizat să face acest lucru?
- Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar: Prizonierii trebuie trataţi cu umanitate. Aceştia nu pot fi ucişi sau torturaţi.
  Regulile dreptului internaţional umanitar nu sunt guvernate de principiul reciprocităţii + respectiv, un stat nu poate susţine nerespectarea regulilor de către alt stat drept scuză pentru nerespectarea propriilor sale obligaţii.
  Represaliile împotriva prizonierilor, ca şi împotriva civililor, răniţilor şi a personalului medical sunt interzise.
- Răspuns: Ca regulă generală, este strict interzisă uciderea sau maltratarea prizonierilor, chiar şi din raţiuni de răzbunare, sau exercitarea unei presiuni asupra inamicului. Pentru a pune capăt maltratării de către inamic a soldaţilor noştri din închisoare, există două posibilităţi, cum ar fi intervenţia CICR (anexa la Postul ‚Prizonieri de război') şi diplomaţia: generalii – cu alte cuvinte, personal militar de grad înalt – care pot să înceapă în acest scop un dialog cu comandanţii lor politici. Există şi posibilitatea de alertare a opiniei publice.

- Cazul numărul trei:

- Situaţie: În urma pierderilor foarte grele, armata noastră a început să ducă lipsă de efectiv militar.
  Serviciile de comunicaţii ale armatei doresc să lanseze o mare campanie de recrutare, adresată tuturor persoanelor, cu vârste adecvate pentru a lupta.

- Întrebare: Conducătorii serviciilor de comunicaţii ne întreabă dacă pot să afişeze postere cu anunţurile de recrutare în şcolile elementare, gimnaziale şi liceale.
- Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar :
  Copiii sub 15 ani nu pot fi recrutaţi în forţele armate. În procesul de recrutare în rândul persoanelor care au împlinit 15 ani, dar care nu au încă 18 ani, părţile aflate în conflict trebuie să acorde prioritate celor care sunt mai în vârstă.
  Statutul Curţii Penale Internaţionale defineşte crima de război ca fiind ‚recrutarea sau înrolarea copiilor sub cincisprezece ani în rândul forţelor armate naţionale sau folosirea acestora pentru a participa activ la ostilităţi'.
  În cazul în care copiii sub 15 ani iau parte la ostilităţi şi cad în mâinile unui adversar, aceştia continuă să beneficieze de protecţia specială acordată (îngrijiri şi ajutor adecvat vârstei lor).

  În noile reguli care apar se pare că vârsta se ridică la minimum 18 ani dar acest principiu nu este acceptat încă de toate statele.
- Răspuns: În acest caz, posterul campaniei de recrutare nu se poate adresa în mod intenţionat copiilor sub 15 ani. În consecinţă, trebuie verificată vârsta elevilor sin diversele şcoli. Deşi aceste postere sunt interzise în şcolile elementare şi gimnaziale, ele se pot afişa în licee.

- Cazul numărul patru:

- Situaţie: una din patrulele noastre a ocupat un sat unde soldaţii au crezut că găsesc combatanţi. Deşi nu s-a tras nici măcar un foc de armă asupra lor, sergentul tot a ordonat să se tragă asupra locuitorilor. Soldaţii s-au supus şi i-au ucis pe toţi. Locotenentul, cu grad mai mare dar mai tânăr şi cu mai puţină experienţă decât sergentul, nu a făcut nimic.
- Întrebări: la sfârşitul atacului, tânărul locotenent, tulburat şi neştiind ce să facă, trimite prin staţia radio un mesaj cu următoarele întrebări:
  1. A fost permis să fie ucise aceste persoane?
  2. Este sergentul răspunzător de moartea acestora?
  3. Sunt şi eu, ca locotenent, răspunzător de moartea acestora?
  4. Sunt soldaţii, care au tras la ordinul sergentului, răspunzători de moartea acestora?
- Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar:

  - Este interzis să se atace, ucidă sau să se tragă asupra persoanelor care nu mai participă la luptă;
  - Împuşcarea civililor contravine dreptului internaţional umanitar; este o crimă de război;
  - A da un ordin pentru a comite o crimă de război este în sine o crimă de război;
  - Soldaţii au obligaţia de a nu executa ordine care contravin dreptului internaţional umanitar. Primind un ordin de a comite o crimă de război nu reprezintă o scuză pentru comiterea respectivei crime.
  - Pentru crimele comise de către subordonaţi, răspunzători sunt ofiţerii cu gradul cel mai mare dacă chiar ei au dat ordinul de a le comite sau dacă au stat deoparte şi nu au făcut nimic atunci când ar fi putut să intervină.
- Răspunsuri
  1. Dacă soseşte patrula, persoanele pe care le întâlneşte nu sunt combatanţi. Prin urmare, nu pot fi folosiţi ca ţintă pentru că sunt civili.
  2. Sergentul este răspunzător pentru că el a dat ordinul de a se comite o crimă de război;

3. Locotenentul este răspunzător pentru că el ar fi putut să intervină şi totuşi, nu a făcut nimic;
4. Soldaţii sunt răspunzători pentru că ei sunt cei care i-au ucis pe săteni şi aveau datoria să refuze să execute ordinul de a-i ucide pe civili.

În acest caz particular, locotenentul, sergentul şi soldaţii au comis cu toţii o crimă de război.

- Cazul numărul cinci:

- Situaţie: postul naţional al televiziunii deldariene face propagandă pentru a instiga locuitorii să persecute minoritatea haddariană care locuieşte pe teritoriul său, să le ardă locuinţele, să-i terorizeze şi să-i determine să plece. Acţiunile de acest fel se numesc ‚purificare etnică'.
- Întrebare: Poate armata noastră să distrugă acest post de televiziune?
- Reguli aplicabile din Dreptul Internaţional Umanitar: numai obiectivele militare pot fi atacate.

Un obiectiv militar este "un obiectiv care prin natura, locaţia, scopul şi utilizarea sa contribuie în mod real la acţiunea militară şi a cărui distrugere oferă un avantaj militar hotărâtor".

Incitarea la o crimă de război constituie în sine o crimă împotriva umanităţii.

Principiul precauţiei în atac este unul din principiile dreptului internaţional umanitar care-l obligă pe cel ce atacă să se asigure, înaintea atacului, că ţinta este într-adevăr un obiectiv militar şi să ia toate măsurile de precauţie necesare pentru a limita pierderile civile la maximum posibil.

- Răspuns: Dacă postul de televiziune este considerat un obiectiv militar este o întrebare foarte dificilă. Răspunsul este foarte controversat (de exemplu, bombardarea postului de televiziune sârbesc de către NATO în timpul războiului din Kosovo). Nu există un răspuns univoc. Cel mai important lucru este că participanţii îşi pun următoarele întrebări:

    - Este util să distrugi clădirea?
    - Îi ajută acest lucru pe inamicii noştri în timpul conflictului?
    - Televiziunea transmite şi programe de propagandă, dar, fără îndoială că transmite şi celelalte programe normale. În timpul unui atac pot fi ucişi jurnalişti şi civili.

Dacă se ia decizia de a distruge televiziunea oricum pentru că îndeplineşte caracteristicile din definiţia obiectivului militar, atunci trebuie respectat principiul precauţiei în atac - de exemplu, prin avertizarea personalului civil din televiziune (jurnalişti, etc.) cu privire la iminenţa unui atac pentru a limita pierderile civile.

Analiza

Liderul de echipă trece în revistă răspunsurile date de participanţi şi le compară cu regulile în vigoare. Apoi le explică faptul că este dificil să-ţi exprimi o părere despre conduita unui soldat care se află pe câmpul de luptă dacă nu te afli acolo să vezi ce se întâmplă. În mijlocul acţiunii,

lucrurile stau cu totul altfel: soldaţii sunt supuşi la stres, teamă, ură, îşi văd camarazii murind, etc.

Moderatorul le distribuie una sau mai multe piese de puzzle.

Evaluarea

Sunt opt întrebări, pentru fiecare fiind acordate 2,5 puncte.

Se acordă puncte atât pentru răspunsul în sine (un punct dacă este un răspuns corect) dar şi pentru raţionamentul din spatele răspunsului (1,5 puncte dacă este raţionamentul este corect).

Participanţii la joc pot câştiga astfel puncte, în ciuda unui răspuns incorect dar pot şi să piardă puncte, dacă dau un răspuns corect mai mult sau mai puţin la întâmplare, fără a fi capabili să justifice opţiunile făcute.

POSTUL: *PROCES*

Obiective

- Să conştientizeze faptul că există sancţiuni pentru încălcarea regulilor dreptului internaţional umanitar;
- Să conştientizeze necesitatea sancţionării unor astfel de încălcări;
- Să evalueze şi să sancţioneze comportamentul în timpul jocului.

Resurse umane şi materiale

- Un lider de echipă pentru fiecare grup;
- Trei moderatori pentru a juca rolul unui judecător, unui procuror şi, respectiv, unui avocat al apărării.
- Materiale cu care să se amenajeze o pretinsă sală de tribunal (mese, o platformă, costumele membrilor curţii, etc.)

Scenariul

La activitatea din acest post participă toate grupurile în acelaşi timp. La început, înainte de a începe procesul, rămân în grupuri, fiecare grup cu liderul său de echipă, într-o încăpere amenajată pentru a arăta ca o sală de tribunal.

Desfăşurarea activităţii

- Pregătirea procesului:

În fiecare grup, liderul de echipă explică faptul că moderatorii, acuzaţi de încălcarea dreptului internaţional umanitar pe parcursul activităţilor de la posturile "Prizonieri de război", "Lunetişti", şi "Asistenţă umanitară" au fost acuzaţi. Îi întreabă apoi pe participanţii la joc ce ar trebui făcut. Le acordă participanţilor un timp de gândire înainte de a enunţa ideea ***necesităţii judecării criminalilor de război*** (vezi anexa:"Nerespectarea Dreptului Internaţional Umanitar"). Apoi, liderul de echipă îi roagă să spună repede ce anume au greşit moderatorii. Grupul alege un reprezentant pentru a prezenta punctul de vedere al grupului la proces.

Apoi, liderul de echipă analizează fişa de evaluare a grupului, completată pe parcursul zilei şi, pe baza rezultatelor, prezintă încălcările comise, respectiv:

- *La postul* ***Răniţi***: nu au reuşit să recupereze rănitul deldarian sau au recuperat mai întâi soldaţii haddarieni cu răni mai uşoare.
- *La postul* ***Artilerie***: bombardarea civililor sau a obiectivelor civile (şcoli, spitale, edificii culturale, biserici, lagăre de prizonieri, centrale nucleare, Crucea Roşie), s-a tras asupra sau s-au atacat civili sau persoane care sunt în afara luptei;
- *La postul* ***Comandament militar*****:** atacarea unui obiectiv militar cu pierderi civile disproporţionate, represalii împotriva prizonierilor, uciderea (sau ordinul de a ucide

sau faptul că s-a permis uciderea) civililor neînarmaţi, recrutarea copiilor sub 15 ani.

Liderul de echipă îi ajută pe participanţii la joc să găsească argumente pe care să le prezinte în faţa curţii în timpul procesului, acordându-le cât mai multă libertate de exprimare. De exemplu, acesta poate să sugereze următoarele idei: transportul atent al răniţilor, vârsta mică a participanţilor, ordinele superiorului la Postul *Comandament militar*, etc.

- Procesul moderatorilor:

Judecătorul îi cheamă mai întâi pe moderatorii acuzaţi de comiterea unor încălcări ale dreptului internaţional umanitar în timpul activităţii de la postul lor. Îi roagă să facă un pas în faţă. Apoi, un reprezentant de la fiecare echipă vorbeşte timp de maximum 1 minut pentru a expune acuzaţiile.

Apoi, ia cuvântul procurorul (2 minute) pentru a recapitula, folosind termenii legali corecţi pentru infracţiunile comise de aceştia: :

- *La postul* ***Prizonieri***: tratament inuman aplicat prizonierilor şi torturarea acestora;
- *La postul* ***Lunetişti****:* s-a deschis foc asupra civililor;
- *La postul* ***Asistenţă umanitară***: blocarea liberei treceri cu ajutoare umanitare indispensabile pentru supravieţuirea populaţiei civile;

După fiecare acuzaţie, curtea îl întreabă pe avocatul apărării dacă are ceva de adăugat. Avocatul va exprima un singur argument pentru fiecare post, şi anume:

- *La postul* ***Prizonieri***: inamicii tratează prizonierii în acelaşi mod;
- *La postul* ***Lunetişti***: li s-a ordonat să tragă în tot ce mişcă;
- *La postul* ***Asistenţă umanitară***: ajutoarele umanitare au avut ca scop să ajute populaţia civilă inamică, iar scopul războiului este să distrugă inamicul;

Judecătorul părăseşte încăperea pentru a delibera, apoi revine şi citeşte sentinţele, răspunzând la argumentele prezentate de apărare:

- *La postul* ***Prizonieri***: 10 ani de detenţie. Torturarea prizonierilor de război este o crimă de război. Faptul că inamicul încalcă Dreptul Internaţional Umanitar nu înseamnă că cealaltă parte poate face acelaşi lucru. Represaliile sunt interzise.
- *La postul* ***Lunetişti***: 20 de ani de detenţie. Este ilegal să transformi civili în ţinte în mod deliberat şi orice soldat are datoria de a refuza să se supună ordinelor ilegale în mod manifest.
- *La postul* ***Asistenţă umanitară***: 10 de detenţie. Înfometarea intenţionată a populaţiei civile ca metodă de luptă în război şi, în consecinţă, împiedicarea accesului ajutorului umanitar, reprezintă infracţiuni. Iar, populaţia civilă, pentru că nu ia parte la luptă, trebuie respectată şi protejată.

- Procesul participanţilor:

Judecătorul cheamă diverse grupuri la bară pentru a-şi formula un răspuns pe marginea crimelor de război pe care le-au comis pe parcursul zilei. Luând post cu post, judecătorul roagă toate grupurile să facă un pas în faţă iar procurorul dă citire acuzaţiilor, aşa cum au fost prezentate în etapa de pregătire a procesului. Dacă un grup nu a comis decât o singură încălcare a dreptului internaţional umanitar, membrii respectivei echipe primesc medalia de

onoare.

După fiecare acuzaţie, curtea cere reprezentanţilor fiecărui grup să spună câteva cuvinte în apărarea grupului (un minut per grup).

Judecătorul părăseşte încăperea pentru deliberare şi revine în sală după câteva momente. Judecătorul explică cum a evaluat pedepsele. Pentru fiecare încălcare gravă a dreptului internaţional umanitar, membrii grupului sunt condamnaţi la închisoare pentru o perioadă care variază în funcţie de gravitatea infracţiunii (în joc, gravitatea este măsurată în timpul desfăşurării activităţii de la post). Apoi, judecătorul dă citire pedepselor, începând cu cele mai mari.

Pentru ultima întrebare, nu răspunsul în sine contează pentru evaluare, cât discuţia şi raţionamentele folosite. Dacă participanţii la joc au reuşit să ridice o serie de probleme importante, pentru respectiva întrebare se vor acorda puncte, indiferent de răspunsul formulat.

ANALIZA FINALĂ

22/12/2004 Toate drepturile rezervate. CR Franceză – CR Belgiană – Comunitatea francofonă

Obiective

- Să analizeze principiul: “Chiar şi războiul are limite.”
- Să se gândească la sancţiuni pentru nerespectarea regulilor.
- Să reflecteze asupra perioadei care urmează după conflict.

Resurse umane

Fiecare lider de echipă îşi supervizează echipa pe durata perioadei de reflecţie.

Desfăşurarea activităţii

- Reguli şi sancţiuni (15 minute):

Liderul de echipă îi întreabă pe participanţii la joc:

- Ce au învăţat pe parcursul zilei;
- Dacă ei cred că oamenii au dreptul să facă orice doresc pe durata unui conflict şi de ce.

Liderul îi roagă să se gândească la următoarele lucruri:

- *Ideile principale* ale dreptului internaţional umanitar*:* respect pentru fiinţele umane şi interzicerea de a le provoca prejudicii, adică de a le face un rău care nu este justificat de o necesitate militară, sau a le produce o pagubă care este disproporţionată în raport cu avantajul militar direct şi concret anticipat.
- *Necesitatea regulilor* pentru a realiza aceste deziderate;
- Ce ar trebui făcut dacă aceste reguli nu sunt respectate, pornind de la experienţa trăită de participanţii la joc din ziua desfăşurării activităţii (de exemplu, lunetistul).
- Necesitatea *sancţiunilor*, nu numai pentru a susţine respectarea regulilor dar şi pentru a ajuta victimele, pe baza experienţei participanţilor la joc din timpul desfăşurării activităţii, dar şi din experienţa lor de zi cu zi.

Liderul de echipă are grijă ca toţi membrii echipei sale să participe la discuţii şi îi roagă să-şi desemneze un raportor, adică un reprezentant pentru a prezenta ideile din grupul său la întâlnirea cu toate celelalte echipe.

- Recapitularea / prezentarea la întâlnirea cu toate echipele (15 minute):

Fiecare grup, prin persoana desemnată să raporteze, explică ideile grupului despre sancţiuni şi victime. Apoi, un moderator (unul din liderii de echipă, de exemplu) aminteşte pe scurt diversele tipuri de sancţiuni posibile: comisiile de anchetă, tribunalele naţionale sau internaţionale. Acest moderator trebuie să scoată în evidenţă:

- Cât de important este pentru victime ca nerespectările comise faţă de ele să fie recunoscute, precum şi importanţa rolului sancţiunilor în prevenirea repetării acestor nerespectări.
- Necesitatea unor sancţiuni care să permită reconstruirea într-un climat de pace în teritoriile unde a avut loc conflictul (de exemplu, să se evite utilizarea violenţei

determinată din dorinţa personală de răzbunare).

- Puzzle:

Grupurile pun la un loc toate piesele de puzzle pe care le-au primit pe parcursul jocului şi le asamblează împreună. Apoi, pot scrie mesaje, se pot semna sau pot desena ceva pe ele.

ACŢIUNEA UMANITARĂ

22/12/2004 Toate drepturile rezervate. CR Franceză – CR Belgiană – Comunitatea francofonă

Un nou context

Decolonizarea, urmată de destrămarea fostei Uniuni Sovietice a generat – şi continuă să genereze şi astăzi – o serie de conflicte în Africa şi în Europa Centrală şi de Est. Aceste conflicte sunt deseori caracterizate de prăbuşirea structurilor de stat şi administrative şi de apariţia unor grupuri înarmate care nu pot fi comandate prin ordine militare. Războiul devine un scop în sine; combatanţii îi iau pe civili drept ţinte şi, uneori, îi iau ostatici. Deosebirea dintre combatanţi (luptători) şi non-combatanţi (ne-luptători) dispare şi, deseori, sunt încălcate cele mai importante reguli umanitare. Lumea cunoaşte o adevărată ‚gansterizare' a războiului, care se vede foarte bine, de exemplu, atunci când sunt jefuite convoaiele umanitare. Siguranţa personalului umanitar este pusă în pericol pentru că singura lor protecţie, emblema Crucii Roşii sau a Semilunii Roşii, nu este întotdeauna respectată.

O altă sursă de confuzie este faptul că forţele armate conduc din ce în ce mai multe operaţiuni umanitare. Din această cauză este foarte dificil să se facă deosebirea dintre acţiunea umanitară şi operaţiunile militare, care pun în pericol personalul umanitar.

Astfel, aceste conflicte (cunoscute ca "anarhice") se deosebesc prin natura lor de conflictele armate internaţionale "clasice" dintre forţe armate organizate. Această nouă situaţie ridică serioase probleme pentru organizaţiile umanitare – începând cu Mişcarea Internaţională de Cruce Roşie şi Semilună Roşie – pentru că aceasta organizează şi conduce operaţiunile acestor organizaţii umanitare.

Globalizarea informaţiei:

- **Acoperirea extensivă de către mijloacele mass-media a unor conflicte** înseamnă foarte mult pentru sensibilizarea şi conştientizarea publicului, atât pentru facilitarea, cât şi pentru orientarea fondurilor pentru aceste operaţiuni.
- Prezentarea de către mijlocele mass-media a dezastrelor şi conflictelor sporeşte interesul statelor şi al organizaţiilor internaţionale. Rezultatul este că acţiunile umanitare tind să devină politizate. Exploatate în acest mod, dezastrele şi conflictele se transformă în alibiuri sau elemente de înlocuire a soluţiilor politice care nu mai sunt capabile să rezolve problemele de natură politică care dau naştere la conflicte.
- Această acoperire în mass-media conferă acţiunii umanitare o direcţie care reflectă mai mult problemele politice decât priorităţile de nevoi ale victimelor (conflicte "uitate" dar nerezolvate încă, ca cel din Cehia, Republica Democratică Congo, etc.). Prin aceasta se subminează neutralitatea şi imparţialitatea acţiunii umanitare.
- Acoperirea de către mijloacele mass-media a acţiunilor umanitare are şi efectul periculos al încurajării finanţării operaţiunilor de ajutorare (care sunt mai spectaculoase!), în defavoarea programelor de sprijin pentru dezvoltare, în ciuda faptului că aceste programe sunt vitale pe termen lung.

Creşterea numărului de organizaţii interguvernamentale (UNHCR, WFP, ECHO) şi

neguvernamentale umanitare generează:

- O puternică concurenţă pentru strângere de fonduri;
- Probleme de coordonare;
- Diferenţe şi controverse ocazionale în ceea ce priveşte obiectivele şi metodele;

Restricţii în domeniu:

- stabilirea de criterii pentru selectarea beneficiarilor ajutoarelor umanitare;
- adaptarea ajutorului umanitar la nevoi şi obiceiuri;
- o cantitate mult prea insuficientă a ajutoarelor;
- excluderea anumitor persoane de la distribuţiile de ajutoare şi dificultăţile logistice aferente;

Posibile răspunsuri la aceste noi provocări:

Baza legală există: DREPTUL INTERNAŢIONAL UMANITAR

(Vezi, în special, Articolul 89 din Protocol I)[1]

- Pe de-o parte, există obligaţia permanentă de a reaminti Statelor de angajamentele asumate şi de obligaţiilor lor conform convenţiilor, de a condamna încălcările şi de a lua măsuri împotriva nepedepsirii criminalilor de război (permiţând judecarea cauzelor de către jurisdicţiile naţionale sau de Curtea Penală Internaţională, etc.).
- Pe de altă parte, este necesar **să se consolideze dialogul dintre liderii politici şi liderii umanitari** (Conferinţa Internaţională a Crucii Roşii şi Semilunii Roşii, reuniunile de coordonare dintre organizaţiile umanitare şi liderii politici, etc.), fără a uita că nu există nici o soluţie umanitară pentru o problemă politică, dar că trebuie păstrat un „spaţiu umanitar" neutru cu orice preţ.
- În final, este important **să se evite confuziile dintre mandatele diverselor organizaţii umanitare –** consolidarea modalităţilor prin care acestea se pot completa unele pe celelalte, alcătuirea unui „cod de conduită" pentru organizaţiile neguvernamentale (ONG-uri) şi consolidarea statutului delegaţilor / reprezentanţilor şi a profesionalismului.

Ce este Dreptul Internaţional Umanitar?

22/12/2004 Toate drepturile rezervate. CR Franceză – CR Belgiană – Comunitatea francofonă

Definiţie

Dreptul Internaţional Umanitar este un set de reguli care decurg din convenţiile şi obiceiurile care, în perioadele de conflict armat, încearcă să protejeze oamenii care nu sunt sau nu mai sunt implicaţi în ostilităţi şi să restricţioneze mijloacele şi metodele de luptă. În termeni şi mai generali, ceea ce se doreşte a fi aplicabil prin Dreptul Internaţional Umanitar în conflictele armate sunt regulile din tratatele[2] internaţionale care au ca scop special rezolvarea problemelor de natură umanitară care decurg direct din conflictul armat, fie pe plan naţional sau internaţional, şi care:

- Protejează oamenii care nu participă sau nu mai participă la ostilităţi, obiectele civile şi

[1] Art. 89, Protocol I din 1977: "În situaţii de grave încălcări ale Convenţiilor sau ale acestui Protocol, Părţile Contractante la nivel înalt se angajează să acţioneze, împreună sau individual, în cooperare cu Naţiunile Unite şi în conformitate cu Carta Naţiunilor Unite".

[2] Un Tratat este un document care este obligatoriu pentru două sau mai multe state pentru că acestea l-au acceptat..

personalul medical;
- Restricţionează, din motive umanitare, dreptul părţilor aflate în conflict de a folosi anumite arme sau anumite metode de luptă;

Un echilibru

Tratatele care ţin de Dreptul Internaţional Umanitar au fost concepute împreună de specialişti în domeniul umanitar şi de personal militar. Regulile pe care le conţin reprezintă un cod de conduită pentru combatanţi (cei care luptă), cu o serie de drepturi şi obligaţii. Dar,deşi aceste reguli sunt concepute pentru a proteja victimele unui conflict şi a preveni un comportament inuman, ele ţin seamă şi de realitatea din război. Aceste reguli sunt făcute pentru a fi respectate de către soldaţi, a căror misiune este de a învinge inamicul. Drept urmare, regulile trebuie să fie realiste şi să ţină seama de interesele militare. Ce ar însemna să existe nişte reguli umanitare atât de stricte pe care soldaţii să nu le poată aplica atunci când se află pe câmpul de luptă? De aceea, trebuie menţinut un echilibru între scopurile umanitare, pe de o parte, şi scopurile militare, pe de altă parte.

Acest echilibru există oriunde în conţinutul Dreptului Internaţional Umanitar, care este adaptat la realităţile din război. Dreptul Internaţional Umanitar nu le cere comandanţilor militari să respecte reguli imposibile. În schimb, le cere să-şi ducă la îndeplinire misiunea evaluând permanent factorii de natură umanitară cu cei de natură militară: pe de-o parte, hotărârea de a învinge şi, de aici, tendinţa de a folosi orice mijloace sunt necesare pentru a slăbi inamicul şi de a-şi asigura victoria; iar, pe de altă parte, conştientizarea sentimentului onorabil că demnitatea umană reprezintă o valoare care trebuie respectată în orice situaţie. Dreptul Internaţional Umanitar, pe lângă faptul că are în vedere să protejeze individul, respectă şi realitatea conflictului. Încearcă să găsească un echilibru.

Terminologie

Expresiile "drept internaţional umanitar", "dreptul conflictelor armate" şi "dreptul războiului" pot fi considerate echivalente iar alegerea uneia sau alteia depinde în principal de cum sunteţi obişnuiţi sau de publicul căruia vă adresaţi. Prin urmare, organizaţiile internaţionale, universităţile sau statele înclină spre a folosi expresia „Drept internaţional umanitar” (sau „drept umanitar”), în timp ce celelalte două expresii sunt folosite mai mult de către sectoarele militare.

Dreptul Internaţional Umanitar reprezintă un set de reguli definite nu numai de Convenţiile de la Geneva (privind protecţia pentru anumite persoane; răniţi, civili, prizonieri, etc.); la aceste reguli de adaugă regulile din alte convenţii concepute pentru a limita metodele de luptă:

- **Respectarea persoanelor protejate:** să asigure respectul pentru individ în măsura compatibilă cu exigenţele militare; mai exact, protejarea personalului militar care este *în afara* luptei (pentru că este rănit, bolnav sau prizonier) şi să cruţe persoanele care nu iau parte la ostilităţi - în principal, populaţia civilă.

- **Limitarea mijloacelor şi a metodelor de luptă:** beligeranţii nu trebuie să cauzeze un prejudiciu disproporţionat în raport cu scopul conflictului, care este acela de a distruge sau a slăbi capacitatea militară a inamicului. În acest caz, scopul este de a stabili drepturile şi obligaţiile beligeranţilor în desfăşurarea operaţiunilor şi de a limita posibilitatea de a alege mijloacele care pot să facă foarte mult rău (în principal, să interzică anumite arme).

Aplicarea Dreptului Internaţional Umanitar

Dreptul Internaţional Umanitar se aplică în perioadele de conflict – mai exact, în perioadele de „conflictul armat". Există două tipuri de conflicte armate:

Conflict armat internaţional: ***conflictul dintre două sau mai multe ţări***
În cazul unui asemenea conflict, sunt aplicabile Convenţiile de la Geneva din 1949 şi Protocolul Adiţional I din 1977. Acesta este conflictul „clasic", dintre două sau mai multe ţări. Acestui tip de conflict armat i se aplică toate regulile Dreptului internaţional umanitar. Este de reţinut că războaiele de eliberare naţională (împotriva unei puteri coloniale sau a unui regim rasist sau apartheid) se încadrează la conflicte armate internaţionale.

Conflictul armat ne-internaţional: ***război civil între guvern şi un grup de rebeli sau între diferite grupuri de rebeli***

În această situaţie, se aplică Articolul 3 – care este comun în patru dintre Convenţiile de la Geneva şi Protocolului II. Regulile care acoperă conflictele interne sunt mult mai puţin detaliate şi mai puţin stricte decât cele care se aplică conflictului armat internaţional. Motivul diferenţei dintre cele două cazuri este acela că un conflict ne-internaţional se naşte ca reacţie împotriva principiului suveranităţii statului. Statele implicate consideră acest tip de conflict drept o problemă internă în care nu doresc amestecul altor state. De aceea, aceste state manifestă reţineri în a semna tratate care se referă la astfel de conflicte.

Totuşi, în prezent, 90% din conflicte sunt conflicte ne-internaţionale. Din fericire, anumite reguli ale Dreptului internaţional umanitar care nu sunt explicit menţionate în Articolul 3 comun celor patru Convenţii sau în Protocolul II, sunt totuşi universal recunoscute ca reguli aplicabile atât pentru războiul civil, cât şi pentru conflictele internaţionale.

În schimb, Dreptul Internaţional Umanitar nu se aplică în situaţii de violenţă sau tulburări interne, care nu au ajung la intensitatea unui conflict armat (demonstraţii violente, represiuni, terorism).

CROIX-ROUGE FRANÇAISE

ISTORIA CRUCII ROŞII

22/12/2004 Toate drepturile rezervate. CR Franceză – CR Belgiană – Comunitatea francofonă

Henry Dunant

Henry Dunant s-a născut la Geneva, în 1828, iar părinţii săi i-au insuflat o atitudine deschisă către lume. În special mama sa, i-a trezit interesul pentru cei slabi şi pentru cei săraci. La nici 18 ani, îi vizita pe bolnavi şi pe cei defavorizaţi şi, ulterior pe deţinuţii din închisoarea din Geneva. La 30 de ani era un om de afaceri şi o persoană credincioasă, dar dificultăţile financiare l-au forţat să ceară ajutorul lui Napoleon III. În acelaşi timp, nordul Italiei lupta împotriva invadatorilor austrieci iar Napoleon III oferea sprijin italienilor.

Bătălia de Solferino

Călătorind la Solferino să-l întâlnească pe împărat, Henry Dunant a asistat, pe 24 iunie 1859, la ultima bătălie pentru independenţa Italiei, câştigată de alianţa franco-italiană. Bătălia a durat 15 ore şi lăsat în urma ei 40.000 de răniţi şi muribunzi pe câmpul de luptă. Erau doar câţiva medici care încercau să-i ajute pe supravieţuitori dar, în multe cazuri, ajungeau prea târziu.

În faţa acestor imagini pline de oroare, tânărul a uitat pe loc de afacerile şi de problemele sale financiare. Dorinţa sa de a-i ajuta pe toţi aceşti oameni l-a făcut să-i îndemne pe civili să-i ajute pe cei răniţi, fără nici o deosebire. A reuşit să creeze un puternic entuziasm, strigând şi chemând pe toată lumea cu cuvintele “suntem toţi fraţi”.

Trei zile şi trei nopţi, ajutat de populaţia civilă, a dus apă celor cu febră şi a stat la căpătâiul muribunzilor. Se tot întreba de ce nimeni nu s-a gândit niciodată să organizeze, pe timp de pace, un mod de ajutorare pentru victimele unui conflict.

Cum s-au pus bazele Crucii Roşii

Întors acasă, Dunant a publicat *O amintire de la Solferino,* o mărturie emoţionantă a suferinţelor la care fusese martor dar, mai ales, un set de propuneri concrete pentru atenuarea suferinţelor celor răniţi. El a propus statelor să recunoască neutralitatea persoanelor rănite şi a personalului medical în conflictele armate. Practic acest lucru înseamnă că:

- Un luptător care a fost rănit sau care a fost luat prizonier se află în afara luptei; de aceea, acesta trebuie tratat cu demnitate şi trebuie să i se acorde îngrijiri;
- Personalul medical al armatei care îngrijeşte de răniţi nu se consideră că participă la luptă şi, prin urmare, nu trebuie să fie atacat.

În mai puţin de un an, aceste propuneri au dat naştere la o organizaţie mondială: Crucea Roşie. Pe 17 februarie 1863, Gustave Moynier şi Henry Dunant, ajutaţi de Generalul Dufour, Dr. Louis Appia de Dr. Théodore Mauvoir, au creat un Comitet internaţional pentru ajutorarea răniţilor,

care, ulterior, a fost numit Comitetul Internaţional al Crucii Roşii (CICR).

Originalitatea lui Dunant constă în combinarea ajutorării cu protejarea răniţilor şi a personalului medical – o combinaţie care nu mai existase în nicio iniţiativă de până atunci.

Pe 26 octombrie 1863, s-a ţinut la Geneva o conferinţă internaţională, la care au fost reprezentate 16 ţări, inclusiv Franţa. La această conferinţă s-a luat hotărârea organizării unui „Comitet naţional pentru ajutorarea răniţilor" în fiecare ţară. Tot la acea dată, s-a ales şi emblema: o cruce roşie pe fundal alb (inversul drapelului Elveţiei).

Cum s-au pus bazele Mişcării Internaţionale a Crucii Roşii

Prima Convenţie de la Geneva pentru Ameliorarea stării de sănătate a răniţilor şi a bolnavilor din forţele armate de pe câmpul de luptă s-a semnat pe 22 august 1864.

Emblema Semiluna Roşie a fost adoptată, pentru prima dată, în 1876 de către Imperiul Otoman.

În 1876, Comitetul internaţional pentru ajutorarea răniţilor s-a transformat în Comitetul Internaţional al Crucii Roşii (CICR).

În 1919, un american, Henry Davison, a propus crearea unei Ligi a Societăţilor de Cruce Roşie pentru a dezvolta şi coordona acţiuni în domeniul sănătăţii publice şi în timpul catastrofelor naturale. Prin intermediul acestei Ligi, care în 1991 s-a transformat în Federaţia Internaţională a Societăţilor de Cruce Roşie şi Semilună Roşie, Crucea Roşie şi-a completat activităţile din timp de război cu ajutoare umanitare în timp de pace.

După tragediile de după cel de-al doilea Război Mondial, s-au semnat cele patru Convenţii de la Geneva, pe 12 august 1949. Acestea asigură protecţia victimelor unui conflict armat: răniţi, bolnavi, naufragiaţi, prizonieri de război şi civili. În 1977, s-au adoptat două Protocoale. Protocolul II prevede ca protecţia să se aplice şi victimelor conflictelor armate ne-internaţionale.

	Data adoptării	Subiect	Motivaţia adoptării Convenţiei	OBSERVAŢII
Convenţia de la Geneva	1864	Protecţia soldaţilor răniţi	Bătălia de la Solferino, 1859	Henry Dunant a asistat la sângeroasa bătălie şi a organizat o operaţiune de ajutorare pentru răniţi
Convenţiile de la Haga	1899 -1907	Limitarea mijloacelor şi metodelor de luptă	Progresul tehnologic şi intensificarea luptelor pe mare	
Convenţia de la Geneva	1929	Tratamentul prizonierilor de război	Primul Război Mondial 1914 - 1918 (numărul mare de prizonieri fără un statut protejat.)	
Convenţiile de la Geneva	1949	Protecţia celor bolnavi şi răniţi din forţele armate, a prizonierilor de război şi a civililor	Al doilea Război Mondial 1939 - 1945 (50% din victime au fost civili)	Aceste Convenţii aduc amendamente celor anterioare şi,de aceea, astăzi se face referire la cele patru Convenţii de la Geneva din 1949.
Protocol Adiţional I	1977	Protejarea victimelor din conflictele armate internaţionale	Decolonizarea, luptele de gherilă, un număr crescut de războaie civile.	Protocoalele adiţionale aduc completări Convenţiilor de la Geneva

Protocol Adiţional II	1977	Protejarea victimelor din conflicte armate ne-internaţionale	Idem	Idem.

În 1965 Crucea Roşie a adoptat cele 7 Principii fundamentale, care reprezintă Ghidul său etic şi de acţiune. În prezent, există 186 de Societăţi Naţionale de Cruce Roşie şi Semilună Roşie, şi 194 de ţări au aderat la Convenţiile de la Geneva.

Mişcarea Crucii Roşii în prezent

Mişcarea Internaţională de Cruce Roşie şi Semilună Roşie este formată din două instituţii internaţionale: **CICR şi Federaţia Societăţilor naţionale. Misiunea acestei Mişcări este:**

- ***Să prevină şi să aline suferinţa*** oamenilor, oriunde s-ar afla aceştia***;***
- ***Să protejeze viaţa şi sănătatea şi să asigure respect pentru fiinţa umană,*** în special în perioadele de conflict armat şi în alte situaţii de necesitate / urgenţă***.***
- ***Să acţioneze pentru prevenirea*** bolilor şi pentru promovarea sănătăţii şi a unei situaţii sociale bune;
- ***Să încurajeze servicii de voluntariat*** şi disponibilitatea de a oferi ajutor membrilor Mişcării, precum şi, ***în sensul universal al solidarităţii -*** către cei care au nevoie de protecţia şi sprijinul acestei mişcări.

NOI TIPURI DE CONFLICT

(www.cicr.org, *document întocmit de Comitetul Internaţional al Crucii Roşii pentru prima reuniune periodică pe tema Dreptului internaţional umanitar, Geneva, 19 - 23 ianuarie 1998*)

Dezintegrarea structurilor statelor

În conformitate cu prevederile din Dreptul Internaţional, un stat este o entitate, cu un teritoriu definit, cu o populaţie permanentă, aflat sub controlul propriului său guvern şi care se angajează sau are capacitatea de a se angaja în relaţii oficiale cu alte asemenea entităţi, respectiv cu alte state.
Dezintegrarea structurilor statului pare să se producă atunci când cel de-al treilea element constitutiv al statalităţii, guvernul în exerciţiul funcţiunii, dispare. Acest lucru se poate întâmpla la diferite grade de intensitate şi poate afecta diferite zone ale teritoriului naţional.

La nivelul cel mai de jos al posibilităţilor, guvernul poate rămâne în funcţiune, dar exercitând un control foarte redus asupra populaţiei şi teritoriului. La un nivel mai ridicat de dezintegrare, anumite structuri esenţiale rămân funcţionale, astfel încât statul poate fi încă reprezentat în mod legitim în faţa comunităţii internaţionale dar, cu toate acestea, este compus din mai multe facţiuni. Guvernul încetează să mai fie caracterizat de puterea incontestabilă şi de monopolul de utilizare a forţei. Armata organizată, care este de obicei singura instituţie care mai rămâne în aceste state care şi-au pierdut puterea, începe şi ea să se destrame. O evoluţie în mod special alarmantă este proliferarea unor veritabile armate ‚particulare' şi a unor detaşamente de ‚securitate' care, de multe ori, nu sunt altceva decât încrengături ale unor conglomerate cu interese economice şi care nu fac obiectul niciunui fel de control real din partea statului.

Caracteristicile conflictelor "anarhice"

Din analizele făcute pe o serie de conflicte care au implicat dezintegrarea structurilor statului, au rezultat următoarele elemente, care reprezintă caracteristicile esenţiale ale acestor conflicte interne:

- Dezintegrarea organelor guvernului central, care nu mai este capabil să-şi exercite drepturile sau să-şi îndeplinească obligaţiile legate de propriul teritoriu şi propria populaţie;
- Prezenţa mai multor fracţiuni armate;
- Control împărţit asupra teritoriului;
- Împărţirea lanţului de comandă între diverse facţiuni şi miliţiile acestora;

De asemenea, s-au evidenţiat şi alte caracteristici, dar care nu sunt esenţiale:

- Sustragerea de la responsabilitate a părţilor aflate în conflict în ceea ce priveşte reglementările cu privire la folosirea violenţei care, de multe ori implică încălcări grave şi repetate ale Dreptului Internaţional Umanitar.
- Regimul economic, în mare măsură autarhic, al fiecărei facţiuni şi, ca urmare, dominanţa banditismului şi criminalităţii.

- Posibilitatea grupurilor militare de a se folosi de haosul dominant pentru a-şi atinge propriile lor scopuri;

Efectele din punct de vedere umanitar

În conflictele care au loc pe fondul de dezintegrare a structurilor statului, populaţia civilă este, cel mai adesea, prinsă direct în jocul evenimentelor conflictuale pentru că scopul fiecărei facţiuni este de a-şi asigura un spaţiu de existenţă. Principalele efecte, din punct de vedere umanitar, în acest tip de conflict sunt:

- Organizaţiile umanitare trebuie să lucreze cu un număr din ce în ce mai mare de facţiuni şi de reprezentanţi ai acestora;
- Fragmentarea din ce în ce mai mare a teritoriului şi a controlului asupra acestuia duce la mişcări populare ale maselor;
- Divizarea grupurilor armate slăbeşte controlul şi disciplina, şi ca urmare, facilitează încălcările Dreptului Internaţional Umanitar;
- Diferenţierea dintre combatanţi şi civili este din ce în ce mai dificilă;
- Riscurile la care se expun lucrătorii umanitari cresc datorită anarhiei care domneşte peste tot şi care subminează bazele intervenţiei umanitare;
- Interesele personale şi economice ale grupurilor armate primează asupra intereselor colective;
- Organizaţiile umanitare sunt deseori nevoite să preia rolul structurilor statului sau a serviciilor care nu mai există / nu mai funcţionează.

Odată ce structurile statului se prăbuşesc, se creează o situaţie paradoxală: acţiunea umanitară, cu cât este mai necesară, cu atât devine mai dificilă, dacă nu imposibilă. Acest lucru se întâmplă pentru că structura ierarhică a părţilor aflate în conflict nu este suficientă pentru a permite respectarea Dreptului Internaţional Umanitar şi, de asemenea, pentru că această structură este inadecvată pentru a asigura organizaţiilor umanitare condiţiile minim necesare de securitate pentru a putea funcţiona.

MINE

04/07/05 Toate drepturile rezervate. CR Franceză – CR Belgiană – Comunitatea francofonă

Mina anti-personal este un dispozitiv exploziv conceput pentru a mutila sau a ucide persoana care calcă peste ea. Minele sunt arme care lovesc o singură dată iar ţinta nu este stabilită dinainte. La zeci de ani după terminarea războiului, acestea continuă să mutileze sau să ucidă soldaţi şi civili, bărbaţi şi femei, adulţi şi copii, fără nici o deosebire.

Milioane de mine active sunt încă împrăştiate pe teritoriile a peste 70 de ţări din Africa, Asia, Europa, Orientul Mijlociu şi continentul american. Printre ţările infestate cu mine sunt Afganistan, Angola, Bosnia, Cambogia, Iran, Irak, Mozambic, Somalia, Sudan, Vietnam şi multe altele.

Presărate pe arii întinse cu miile, acestea împiedică accesul la terenurile agricole, irigaţii, canale, centrale electrice şi drumuri. Milioane de oameni trebuie să aleagă între trei rele: să-şi cultive terenurile cu teamă, să moară de foame sau să-şi părăsească locuinţele.

Conform Naţiunilor Unite, preţul *minelor antipersonal* variază între 3 şi 30 de Euro, dar costă mult mai mult să fie găsite şi distruse. Detectoarele de metale, instrumentele speciale folosite pentru a sonda terenul, şi câinii special antrenaţi sunt cele trei moduri de detectare a minelor. De regulă, cea mai eficientă şi mai sigură metodă este sondarea terenului cu mâna, prin care, cel care caută mine, se deplasează în poziţie culcat complet pe burtă.

Tipuri de mine

Există multe tipuri diferite de *mine anti-personal* care se pot clasifica în două categorii tehnice principale: mine explozive şi mine fragmentare.

Minele explozive sunt, de regulă, îngropate la 4 cm în pământ sau aşezate pe suprafaţa solului şi camuflate. Acestea se declanşează prin simpla călcare pe ele şi produc răniri ale picioarelor şi în partea de mijloc a corpului.

Minele de fragmentare se amplasează deasupra solului, pe nişte beţe sau agăţate de copaci şi arbuşti şi apoi camuflate. Acestea explodează declanşate de fire întinse: o presiune de un kilogram este suficientă pentru a le detona.

Minele de fragmentare direcţionate se detonează tot prin fire întinse şi împrăştie 200 - 600 fragmente de metal, care pot ucide sau mutila pe o deschidere de aproximativ 60 de grade şi pe o rază de acţiune de 50 de metri.

Minele de fragmentare ataşabile sunt proiectate în aer de o încărcătură explozivă iniţială; o a doua explozie se produce la 45 – 100 cm în aer şi sunt împrăştiate, circular, bucăţi metalice rotunde pe o distanţă de cel puţin 25 metri, provocând, în funcţie de înălţime, răniri fatale la cap

şi în partea superioară a corpului sau răni grave la nivelul abdomenului şi în partea de mijloc a corpului şi la picioare.

Minele care pot fi poziţionate la întâmplare, de la distanţă sunt fie mine explozive, fie mine de fragmentare. Acestea pot fi plasate la întâmplare şi de la distanţă din avioane, elicoptere sau de artilerie. Este tipul de mină pe care s-au efectuat cele mai multe din cercetările şi dezvoltările în domeniu *minelor antipersonal* în ultimii 20 de ani.
Minele anti-tanc şi anti-vehicule sunt concepute pentru a exploda atunci când pe ele se aplică greutăţi de aproximativ 600 kg; dacă se deteriorează, pot să explodeze chiar şi sub greutatea unei persoane.

Muniţia neexplodată sau abandonată sunt proiectile (cartuşe, bombe, rachete, grenade şi altele) care nu au explodat atunci când au fost folosite. Acestea pot fi considerate *arme anti-personal*: ele rămân active, instabile şi cu potenţial de explozie foarte mare iar uneori pot să conţină materiale incendiare, cum este fosforul. Acestea sunt periculoase pentru copiii care se joacă cu orice fel de obiect găsesc. Mai mult, reprezintă o tentaţie pentru populaţia foarte săracă, care adună fier vechi pentru a-l vinde, în ciuda faptului că aceste muniţii sunt încă active şi pot exploda.

Impactul minelor

Consecinţele exploziilor minelor sunt extrem de grave, atât asupra oamenilor, (leziuni fizice şi traume psihice), cât şi la nivel economic. Chiar şi după ce s-a terminat lupta, acestea continuă să ucidă şi să mutileze fără nici o deosebire, indiferent de ţintă, oră sau loc, în condiţiile în care motivul militar pentru care au fost amplasate a încetat de mult să mai existe.

- Impactul direct asupra victimelor:

În fiecare lună, chiar şi în timp de pace, 2.500 de persoane cad victime minelor *antipersonal*. Se estimează că la fiecare 30 de minute, undeva în lume, o persoană calcă pe o mină. Numărul de victime din rândul populaţiei civile variază în funcţie de o diversitate de factori, cum ar fi densitatea populaţiei în zonele minate, numărul de mine amplasate sau necesitatea de a intra în zonele minate pentru a strânge lemne sau pentru a cultiva pământul.

a. Tipuri de răni

Nu toate minele produc acelaşi tip de răni. De fapt, natura rănilor provocate de *minele anti-personal* depinde de tipul de mină şi de tipul de explozie.

b. Impactul asupra sănătăţii publice

Consecinţele exploziei minelor asupra sănătăţii publice sunt de altă natură. Rănile provocate de mine implică transfuzii de sânge şi, pentru că de regulă, modurile de testare a produselor de sânge sunt inadecvate, boli ca sifilisul, malaria, hepatita sau virusul SIDA pot prolifera.

În plus, nu este nicio exagerare atunci când se vorbeşte de poluarea provocată de mine. Minele cresc şi riscul îmbolnăvirilor din cauza apei atunci când accesul la sursele de apă curată este împiedicat de mine. Prin blocarea accesului la terenurile arabile, creşte numărul cazurilor de malnutriţie. Şi, pentru că echipele care se ocupă de vaccinări / imunizări evită zonele puternic minate, în aceste regiuni se înregistrează o creştere semnificativă a bolilor infecţioase.

c. Consecinţe psihologice şi socio-economice

Victimele minelor trebuie să lupte cu mai mult decât rănile suferite de ele. În momentul în care calcă pe o mină, victimele sunt atrase într-un vârtej, care le trage în jos şi din care este foarte greu să mai iasă. Pe lângă dificultatea de a scăpa, acestea trebuie să facă faţă deteriorării

imaginii de sine şi pierderii încrederii în sine, ceea ce este foarte dureros. De fapt, de cele mai multe ori, în cele mai multe din societăţile cu puternice comunităţi şi valori de familie, victimele minelor devin o povară pentru aceste comunităţi sau familii, deja vulnerabile ca urmare a războiului chinuitor prin care au trecut.

Mai mult, pierderea unui membru (mână, picior) le reduce capacitatea de a-şi satisface propriile lor nevoi şi pe cele ale familiilor lor, deseori fiind obligaţi să-şi părăsească satul pentru a cerşi pe străzile oraşelor, abia asigurându-şi, astfel, un minimum necesar pentru supravieţuire. Femeile sunt extrem de vulnerabile pentru că rolul lor social este redus la zero datorită tradiţiilor culturale şi religioase ale societăţilor, cum este cea din Afganistan, în care existenţa lor este una deja foarte izolată şi retrasă. În plus, femeile mutilate, care erau singure înainte de a fi rănite, au foarte puţine şanse de a se căsători şi de a avea copii.

- Impactul asupra societăţii:

După cum s-a prezentat anterior, *minele anti-personal* nu le afectează numai pe victime, ci şi întreaga structură socio-economică. În primul rând, frânează reabilitarea economică şi reconstrucţia ţării după un război. Ţările afectate de *mine anti-personal* sunt, în general, ţări sărace a căror putere a slăbit în decursul mai multor ani sau, cum este cazul Angolei, mai multor zeci de ani de conflicte. Una din principalele preocupări la reconstrucţia unei ţări este aceea de a satisface nevoile de bază ale populaţiei, în principal prin menţinerea unor rezerve de hrană. În consecinţă, agricultura joacă un rol foarte important în acest proces de reconstrucţie. Din păcate, *minele anti-personal* lovesc în primul rând mediul rural, precum şi locurile de acces la apă sau resurse naturale (apă, lemn, minerale). Astfel, sunt afectate multe activităţi economice. Sectorul industrial al acestor ţări în curs de dezvoltare a fost distrus, parţial sau în totalitate. Comunităţile şi / sau familiile direct sau indirect afectate de mine constată că situaţia lor devine din ce în ce mai precară şi că sărăcesc pe zi ce trece din cauza acestor mine. Această situaţie sărăceşte mediul rural, generează un exod al populaţiei şi adânceşte inegalităţile dintre regiuni.

Campaniile

- Campanie internaţională pentru interzicerea minelor:

Campania internaţională pentru interzicerea minelor (ICBL) a luat naştere în 1992 la iniţiativa unui grup format din şase asociaţii. În prezent, Campania cuprinde 1.300 de organizaţii neguvernamentale (ONG-uri) din 60 de ţări, active în domeniul dezvoltării, mediului, controlului armelor, drepturilor omului şi ajutorării medicale şi umanitare, la nivel local, regional sau internaţional.

Această mişcare a organizaţiilor neguvernamentale cere interzicerea totală a utilizării, producerii, stocării, vânzării, transferului şi exportului de *mine anti-personal* şi crearea unui fond internaţional de deminare.

De la începutul acestei campanii a organizaţiilor neguvernamentale, s-au realizat progrese însemnate. Datorită acţiunilor de conştientizare a opiniei publice şi de exercitare de presiuni asupra guvernelor, ceea ce acum câţiva ani părea o utopie, începe să capete un contur real. De fapt, există deja o serie de ţări care nu mai fac exporturi de *mine anti-personal,* ţări care au început sau au încheiat procesul de distrugere, altele care au interzis sau suspendat utilizarea de *mine anti-personal* şi care au anunţat oprirea producţiei. Organizaţia Statelor Americane (OAS) şi Organizaţia Unităţii Africane (OAU) au adoptat fiecare în parte câte o hotărâre care vizează crearea de zone fără mine. Această campanie a primit Premiul Nobel pentru Pace în

1997.

- Tratatul de la Ottawa:

Cel mai mare succes al acestei campanii a fost, fără îndoială, semnarea Tratatului de la Ottawa care interzise utilizarea, producerea, transferul şi vânzarea de *mine anti-personal*. Acesta a fost semnat pe 18 septembrie 1997.

Tratatul de la Ottawa a fost ratificat de 156 de ţări (situaţie valabilă la data de 23 septembrie 2010), ceea ce reprezintă un succes remarcabil. Din păcate, între ţările care nu au ratificat acest tratat se numără marile ţări producătoare şi utilizatoare, cu precădere, China, Statele Unite ale Americii, India, Iran, Israel, Pakistan şi Rusia.

- Tratatul cu privire la resturile explozive din război

Tratatul, adoptat pe 28 noiembrie 2003 este urmarea unei iniţiative lansate de CICR în septembrie 2000.

Adoptat de 72 de state membre ale Convenţiei cu privire la anumite arme convenţionale, care includ mari puteri militare, acest acord va constitui Protocolul Adiţional V la Convenţie. Prin acest acord se cere părţilor aflate în conflict:

- Să cureţe resturile explozive ale războiului din teritoriile aflate sub controlul lor după conflict;
- Să asigure asistenţă tehnică, materială şi financiară, în teritorii care nu se află sub controlul lor, pentru a facilita îndepărtarea de resturi neexplodate sau abandonate din război;
- Să înregistreze informaţiile cu privire la muniţia explozivă utilizată de forţele lor armate şi să transmită aceste informaţii către organizaţiile angajate pentru curăţarea resturilor explozive ale războiului;
- Să-i avertizeze pe cetăţenii civili asupra pericolului pe care-l prezintă resturile explozive rămase în urma războiului în anumite zone.

Tratatul a intrat în vigoare la data de 12 noiembrie 2006 şi are în prezent 68 de state părţi.

TERORISMUL

Ce spune Dreptul Internaţional Umanitar despre terorism?

Dreptul Internaţional Umanitar este organismul de aplicare a dreptului internaţional în cazul în care o situaţie de violenţă, care implică folosirea armelor, atinge nivelul unui conflict armat, fie că are caracter internaţional sau ne-internaţional. Cele mai cunoscute tratate de Drept internaţional umanitar sunt cele patru Convenţii de la Geneva din 1949 şi Protocoalele lor Adiţionale din 1977, dar mai există şi o serie de alte tratate de Drept internaţional umanitar care au ca scop diminuarea suferinţelor oamenilor în timp de război, cum este Convenţia de la Ottawa din 1997 referitoare la mine.

Dreptul Internaţional Umanitar – denumit uneori Dreptul conflictului armat sau Legea războiului – nu oferă o definiţie a terorismului, dar interzice actele comise în conflictele armate care sunt frecvent considerate ca fiind ‚teroriste', în cazul în care sunt comise pe timp de pace.

Este un principiu de bază al Dreptului internaţional umanitar că persoanele care luptă într-un conflict trebuie, în orice moment, să facă diferenţa dintre civili şi combatanţi şi dintre obiective civile şi obiective militare. Această regulă, cunoscută drept ‚principiul distincţiei', reprezintă esenţa dreptului internaţional umanitar. Derivate din acesta, sunt multe alte reguli specifice Dreptului internaţional umanitar care au ca scop protejarea persoanelor civile, ca de exemplu, interzicerea atacurilor intenţionate sau directe asupra persoanelor şi obiectelor civile sau folosirea de ‚scuturi umane'. De ademenea, Dreptul Internaţional Umanitar interzice luarea de ostatici.

În situaţiile de conflict armat, nu există nici un temei juridic în a descrie actele intenţionate de violenţă împotriva persoanelor şi obiectelor civile ca fiind ‚teroriste', pentru că astfel de acte constituie deja crime de război. În conformitate cu principiul jurisdicţiei universale, suspecţii de crime de război pot fi condamnaţi penal, nu numai de statul în care s-a produs crima, ci de toate statele.

Este terorismul menţionat în mod special de Dreptul Internaţional Umanitar?

Da, în Dreptul Internaţional Umanitar terorismul se menţionează în mod specific şi, de fapt, Dreptul Internaţional Umanitar interzice ‚măsurile de terorism' şi ‚actele de terorism'. A patra Convenţie de la Geneva (**Articolul 33**) prevede că ‚sancţiunile colective şi, de asemenea, toate măsurile de intimidare sau de terorism' sunt interzise, în timp ce Protocolul Adiţional II (**Articolul 4**) interzice "actele de terorism " împotriva persoanelor care nu iau sau nu mai iau parte la ostilităţi. Principalul obiectiv este de a sublinia că, nici persoanele individuale, nici populaţia civilă nu pot face obiectul unor sancţiuni colective, care – între altele – creează o stare de teroare.

De asemenea, ambele Protocoale Adiţionale ale Convenţiilor de la Geneva interzic actele îndreptate către răspândirea unei stări de teroare în rândul populaţiei civile. "Populaţia civilă ca atare, dar şi persoanele individuale nu pot face obiectul unui atac". „Actele sau

ameninţările de violenţă al căror scop principal este să instituie teroare în rândul populaţiei civile sunt interzise" (Protocol Adiţional I, **Articolul 51**(2) şi Protocol Adiţional II, Articolul **13**(2)).
Aceste prevederi reprezintă elementul esenţial al regulilor Dreptului internaţional umanitar, care guvernează conduita în cazul ostilităţilor, respectiv, modul în care se desfăşoară operaţiunile militare. Aceste reguli interzic, pe durata conflictului armat, actele de violenţă care nu oferă un avantaj militar hotărâtor. Este important să se aibă în vedere că, până şi un atac legitim asupra unor obiective militare generează teamă în rândul populaţiei civile. Cu toate acestea, aceste prevederi se referă la acele atacuri care au ca scop specific să terorizeze populaţia civilă, de exemplu campaniile de bombardare şi de mitraliere a populaţiei civile din zonele urbane.

Este războiul împotriva terorismului un conflict armat?

După cum s-a afirmat anterior, Dreptul Internaţional Umanitar se aplică numai în situaţii de conflict armat. Un element central al noţiunii de ‚conflict armat' este existenţa unor ‚părţi' implicate în conflict. Părţile implicate într-un conflict armat internaţional pot fi două sau mai multe ţări (sau ţări şi mişcări de eliberare naţională), în timp ce în conflictul armat ne-internaţional părţile pot fi ţări şi grupări armate – de exemplu, forţe rebele – sau numai grupări armate. În ambele cazuri, una din părţile implicate în conflict este de formaţie militară, cu un anume nivel de organizare şi structură de comandă şi, prin urmare, cu capacitatea de a respecta şi de a asigura respectarea Dreptului internaţional umanitar.

Regulile Dreptului internaţional umanitar se aplică în mod egal tuturor părţilor implicate în conflictul armat. Nu contează dacă este partea care atacă sau partea care se apără. De asemenea, nu contează dacă partea în cauză este o ţară sau un grup rebel. Prin urmare, oricare din părţile implicate într-un conflict armat poate ataca obiective militare, dar le sunt total interzise atacurile directe asupra civililor.

Egalitatea în drepturi şi obligaţii conform Dreptului internaţional umanitar permite părţilor în conflict să cunoască regulile în limita cărora li se permite să acţioneze şi să adopte o conduită similară faţă de cealaltă parte. Existenţa a cel puţin două părţi implicate în conflict şi egalitatea dintre acestea, conform Dreptului internaţional umanitar, precum şi intensitatea violenţei şi a mijloacelor utilizate, sunt elementele prin care starea de război se deosebeşte de aplicarea legii.

Aspectele specifice ale aşa-numitului "război împotriva terorismului", lansat după atacurile îndreptate împotriva Statelor Unite ale Americii pe 11 Septembrie 2001, se califică, conform definiţiei din Dreptul Internaţional Umanitar, drept conflict armat. Războiul purtat de coaliţia condusă SUA în Afganistan, care a început în 2001, este un exemplu. Convenţiile de la Geneva din 1949 şi regulile Dreptului Internaţional Cutumiar sunt complet aplicabile acestui conflict armat, în care este implicată coaliţia condusă de SUA, pe de o parte şi Afganistan, de cealaltă parte.

Cu toate acestea, multe din actele de violenţă care se comit în prezent în multe părţi ale lumii şi, care sunt descrise de obicei ca fiind ‚teroriste', sunt perpetuate de grupuri (reţele) slab organizate sau de indivizi care, în cel mai fericit caz, împărtăşesc o ideologie comună. Pornind de la dovezile existente, este puţin probabil ca aceste grupuri sau reţele să poată fi caracterizate drept ‚părţi' ale unui conflict, în sensul Dreptului internaţional umanitar.

Chiar dacă Dreptul Internaţional Umanitar nu se aplică unor astfel de acte, acestea sunt supuse legii. Indiferent de motivele celor care le comit (agresorilor), actele teroriste comise în

afara unui conflict armat trebuie abordate prin mijloacele de aplicare a legii interne sau internaţionale, şi nu prin aplicarea legilor de război.

Majoritatea măsurilor luate de state pentru a preveni sau anihila actele teroriste nu sunt considerate de dimensiunile unui conflict armat. Măsuri ca strângerea de informaţii, cooperare între organismele judiciare şi de poliţie, extrădarea, sancţiunile penale, investigaţii financiare, îngheţarea activelor sau presiuni pe cale diplomatică sau economică asupra ţărilor acuzate de sprijin acordat teroriştilor nu sunt, de obicei, considerate acte de terorism.

"Terorismul" este un fenomen. Atât din punct de vedere practic, cât şi din punct de vedere legal, nu se poate purta un război împotriva unui fenomen, ci numai împotriva unei părţi identificate într-un conflict armat. Din aceste motive, este mult mai adecvat să se vorbească despre ‚lupta împotriva terorismului' şi nu despre ‚un război împotriva terorismului'.

Care legi se aplică în cazul persoanelor reţinute în legătură cu lupta împotriva terorismului?

Statele au obligaţia şi dreptul de a-şi apăra cetăţenii împotriva atacurilor teroriste. Între acestea se numără şi arestarea sau detenţia persoanelor suspectate de infracţiuni teroriste. Totuşi, acest lucru trebuie întotdeauna făcut în conformitate cu un cadru legal clar definit la nivel naţional şi / sau internaţional.

Persoanele reţinute în legătură cu un **conflict armat internaţional,** în care sunt implicate două sau mai multe ţări ca parte a luptei împotriva terorismului – cazul Afganistanului până la înfiinţarea noului guvern în iunie 2002 – sunt protejate de prevederile Dreptului internaţional umanitar, aplicabile conflictelor armate internaţionale.
Combatanţilor capturaţi trebuie să li acorde statutul de prizonieri de război şi pot fi reţinuţi până la încetarea ostilităţilor active în respectivul conflict armat. Prizonierii de război nu pot fi judecaţi pentru simpla participare la ostilităţi, dar pot fi judecaţi pentru orice alte crime de război pe care le-au comis. În acest caz ei pot fi deţinuţi până la executarea pedepsei, pronunţată prin sentinţă definitivă. Dacă există dubii în ceea ce priveşte statutul de prizonier de război, cea de-a treia Convenţie de la Geneva prevede instituirea unui tribunal competent care să instrumenteze respectivul caz.

Persoanele civile deţinute din motive de securitate trebuie tratate în conformitate cu prevederile celei de-a patra Convenţii de la Geneva. Combatanţii care nu îndeplinesc criteriile statutului de prizonier de război (care, de exemplu, nu poartă arme la vedere) sau persoanele civile care au luat parte în mod direct la ostilităţile unui conflict armat internaţional (aşa-numiţii beligeranţi "defavorizaţi" sau "ilegali") sunt protejaţi de prevederile celei de-a patra Convenţii de la Geneva, cu condiţia ca aceştia să fie resortisanţi inamici.

Spre deosebire de prizonierii de război, aceste persoane pot, totuşi, fi judecate în conformitate cu legislaţia naţională a statului unde se află în detenţie pentru folosirea armelor, precum şi pentru actele criminale comise. Ei pot rămâne la închisoare până la executarea pedepsei.

Persoanele reţinute în legătură cu un **conflict armat ne-internaţional** ca parte a luptei împotriva terorismului – cum este cazul Afganistan după iunie 2002 – sunt protejate de prevederile **Articolului 3,** comun Convenţiilor de la Geneva şi de prevederile relevante ale dreptului internaţional umanitar cutumiar. Acestora li se aplică regulile cu privire la drepturile internaţionale ale omului şi legislaţia naţională. Dacă sunt judecate pentru crime pe care le-au comis, acestea au dreptul la garantarea unui proces echitabil în baza dreptului internaţional umanitar şi drepturilor omului.

Toate persoanele deţinute în afara unui conflict armat, dar angajate în lupta împotriva terorismului, sunt protejate de legislaţia naţională a statului unde acestea se află deţinute şi de legislaţia pe aferentă drepturilor internaţionale ale omului. Dacă sunt judecate de crime pe care le-au comis, acestea au dreptul la garantarea unui proces echitabil din partea organismelor legislative.
Ceea ce este important de ştiut, este faptul că nici o persoană capturată în lupta împotriva terorismului nu poate fi considerată în afara legii. Nu există niciun fel de ‚gaură neagră' în ceea ce priveşte protecţia legală.

Care este rolul CICR în ceea ce priveşte persoanele deţinute pentru luptă împotriva terorismului?

În conformitatea cu Convenţiile de la Geneva, Comitetului Internaţional al Crucii Roşii trebuie să i se permită accesul la persoanele deţinute în cadrul unui conflict armat internaţional, indiferent dacă sunt prizonieri de război sau persoane protejate prin prevederile celei de-a patra Convenţii de la Geneva.

Tocmai din acest motiv, CICR a putut să viziteze persoane deţinute, de exemplu, în cazul conflictului armat internaţional din Afganistan, atât în Afganistan, cât şi la baza navală militară a SUA din Golful Guantanamo, Cuba. CICR a susţinut, în repetate rânduri, stabilirea unui statut legal precis al fiecărui individ deţinut în Golful Guantanamo, cât şi stabilirea cadrului legal aplicabil tuturor persoanelor deţinute de către autorităţile americane din motive de luptă împotriva terorismului.

Dacă lupta împotriva terorismului îmbracă forma unui conflict armat ne-internaţional, CICR îşi poate oferi serviciile umanitare părţilor în conflict şi poate să obţină acces la persoanele deţinute printr-un acord semnat cu autorităţile implicate.

În afara situaţiilor de conflict armat, CICR are dreptul de a avea iniţiative umanitare conform statutului Mişcării Internaţionale de Cruce Roşie şi Semilună Roşie. Astfel, sunt multe persoane vizitate cu regularitate de CIRC, care au fost deţinute din motive de securitate pe timp de pace.

Unele dintre convenţiile internaţionale existente referitoare la terorism includ prevederi specifice prin care statele pot permite CICR să aibă acces la persoanele deţinute sub suspiciunea de activităţi teroriste.

Aceste prevederi, precum şi cele cuprinse în tratatele referitoare la Dreptul Internaţional Umanitar şi în statutul Crucii Roşii Internaţionale şi Mişcării Semilunii Roşii, reprezintă o recunoaştere a rolului unic al CICR, pe baza principiilor sale de neutralitate şi imparţialitate.

Cum sunt judecaţi criminalii de război în temeiul dreptului umanitar?

Extras din publicaţia CICR *Drept internaţional umanitar: răspunsuri la întrebările Dvs.*

Atunci când devin parte a Convenţiilor de la Geneva, statele se angajează să adopte orice legislaţie necesară pentru pedepsirea persoanelor care se fac vinovate de grave încălcări ale acestor Convenţii. Statele sunt, de asemenea, obligate să înceapă procesul de judecare la instanţele proprii, a oricărei persoane suspectate de a fi comis o gravă încălcare a Convenţiilor sau să predea respectiva persoană altui stat pentru a fi judecată. Cu alte cuvinte, cei care comit grave încălcări, respectiv, criminalii de război, trebuie judecaţi oricând şi oriunde, iar Statelor le revine responsabilitatea de a se asigura că acest lucru de realizează.

În general, legislaţia penală a Statelor se aplică numai crimelor comise pe teritoriul lor de către

cetăţenii respectivului stat. Dreptul Internaţional Umanitar merge mai departe şi le cere Statelor să identifice şi să judece orice persoană care a comis o încălcare gravă, indiferent de naţionalitatea acesteia sau de locul unde s-a comis această încălcare. Acest principiu al jurisdicţiei universale este esenţial pentru a garanta că încălcările grave sunt pedepsite efectiv.
Asemenea procese de judecată pot fi derulate fie de către tribunalele naţionale ale diferitelor state, fie de către o autoritate internaţională. În acest sens, Consiliul de Securitate a Naţiunilor Unite a înfiinţat Tribunale Penale Internaţionale pentru fosta Iugoslavie şi Ruanda în 1993 şi, respectiv 1994, pentru a-i judeca pe cei vinovaţi de crimele de război comise în timpul conflictelor din aceste două ţări.

De ce nu sunt întotdeauna respectate prevederile dreptului umanitar şi nerespectarea acestuia nu este întotdeauna pedepsită?

La această întrebare se poate răspunde în diferite feluri. Unii susţin că de vină este, într-o mare măsură, necunoaşterea Dreptului Umanitar, alţii susţin că însăşi natura războiului este cea care impune nerespectarea sau, pentru că legislaţia internaţională şi, prin urmare şi dreptul umanitar, nu se potriveşte cu niciun sistem eficient centralizat de punere în practică a sancţiunilor, între altele, din cauza actualei structuri a comunităţii internaţionale. Indiferent care ar fi răspunsul, fie că este o situaţie de conflict, sau că este timp de pace, fie că e vorba de jurisdicţie naţională sau internaţională în vigoare, legile sunt încălcate şi se comit crime.

Dar, simplu fapt de a renunţa în faţa unor astfel de încălcări şi de a nu face nimic pentru a creşte respectul pentru Dreptul Internaţional Umanitar, înseamnă o şi mai mare discreditare. Şi asta pentru că, în aşteptarea unui sistem mai eficient de sancţionare, asemenea acte trebuie condamnate fără încetare şi trebuie luate măsuri de prevenire şi de pedepsire a lor. Prin urmare, sancţionarea penală a crimelor de război trebuie văzută ca unul din mijloacele de implementare a dreptului umanitar, atât la nivel naţional, cât şi la nivel internaţional.

În ultimul rând, comunitatea internaţională a creat o Curte Penală Internaţională permanentă, care are competenţa de a judeca crimele de război, crimele împotriva umanităţii şi genocidul.

Ce este o crimă de război?

Crimele de război sunt înţelese ca încălcări grave ale dreptului internaţional umanitar comise în timpul conflictelor armate internaţionale şi ne-internaţionale. Există câteva texte legislative care conţin definiţii ale crimelor de război, respectiv Statutul Tribunalului Militar Internaţional, înfiinţat după cel de-al Doilea Război Mondial la Nuremberg, Convenţiile de la Geneva şi Protocoalele Adiţionale aferente acestora, Statutele şi cazuistica Tribunalelor Penale Internaţionale pentru fosta Iugoslavie şi Ruanda şi statutul Curţii Penale Internaţionale. Definiţii ale noţiunii de crimă de război sunt date şi în legislaţia şi cazuistica diverselor ţări. Este important de observat că până şi un singur act poate constitui o crimă de război.
Următoarele acte sunt, printre altele, incluse în definiţia crimelor de război:

- Uciderea intenţionată a unei persoane protejate (de exemplu, combatanţi răniţi sau bolnavi, prizonieri de război, civili);
- Torturarea sau tratamentul inuman aplicat unei persoane protejate;
- Producerea intenţionată de mari suferinţe, sau de răni grave corporale sau care afectează sănătatea unei persoane protejate;
- Atacarea populaţiei civile;
- Deportarea sau transferul ilegal;
- Folosirea de arme sau de metode de război interzise;
- Utilizarea necorespunzătoare a emblemei Crucii Roşii sau Semilunii Roşii sau a altor simboluri de protecţie;
- Uciderea sau rănirea cu perfidie a indivizilor care aparţin unei naţiuni sau armate;

- Jefuirea proprietăţii private sau publice;

Este de reţinut că Tribunalul Penal Internaţional pentru fosta Iugoslavie a recunoscut că noţiunea de crimă de război acoperă, şi în sensul dreptului internaţional cutumiar, grave încălcări comise în timpul conflictelor armate ne-internaţionale. Statutul Curţii Penale Internaţionale şi Statutul Tribunalului Penal Internaţional pentru Ruanda acoperă, în listele lor de crime de război, acele crime comise în timpul unor conflicte armate interne.

Notă: În ceea ce priveşte schimbările făcute în procesul simulat în jocul Raid Cross, trebuie menţionat, din motive de acurateţe juridică, că împiedicarea trecerii convoiului cu ajutoare umanitare (dacă respectivele ajutoare nu sunt absolut indispensabile pentru supravieţuirea populaţiei civile) şi faptul că nu s-a reuşit strângerea inamicilor răniţi nu sunt, la drept vorbind, crime de război sau grave încălcări ale Dreptului internaţional umanitar. Acestea sunt, mai degrabă, simple infracţiuni pentru care persoanele respective nu pot fi pedepsite în conformitate cu Dreptul Internaţional Umanitar.

Ce sunt crimele împotriva umanităţii şi crimele de genocid?

O crimă împotriva umanităţii este unul din actele enumerate în Statutul Curţii Penale Internaţionale, cum ar fi uciderea sau exterminarea, comisă în cadrul unui atac generalizat sau sistematic, direcţionat în mod conştient împotriva populaţiei civile.

Convenţia din 1948, referitoare la Genocid, defineşte genocidul ca unul dintre actele enumerate, cum sunt uciderea sau cauzarea unor răniri corporale grave în rândul membrilor unui grup, comisă cu intenţia de distruge, total sau parţial, un grup naţional, etnic, rasial sau religios ca atare.

Există vreo scuză pentru comiterea unei crime de război?

Crimele de război sunt infracţiuni extrem de grave care reprezintă un afront adus însăşi conştiinţei umane. Prin urmare, este foarte greu de găsit o scuză. De exemplu, faptul că ţi s-a ordonat să comiţi o crimă de război nu reprezintă o scuză valabilă (limitat la nişte situaţii cu totul excepţionale). În mod similar, nici şefii de state nu se bucură de imunitate (adică, de o anume protecţie legală asociată cu poziţia lor oficială) atunci când sunt judecaţi pentru crime de război. Nici faptul că inamicul comite crime de război nu este o scuză pentru a comite aceleaşi crime. Comandanţii sunt răspunzători de crimele comise de subordonaţii lor, dacă le-au ordonat, au ştiut despre acestea sau chiar dacă ar fi putut să ştie despre astfel de crime.

Un proces corect şi echitabil pentru criminalii de război

Totuşi, chiar dacă crimele de război sunt acte oribile, care sunt greu de iertat, cei care sunt acuzaţi de comiterea lor au, fără îndoială, dreptul la un proces corect şi echitabil. Judecarea şi condamnarea superficiale a unei persoane suspectate de a fi comis o crimă de război reprezintă în sine o crimă de război. Orice individ, nu contează de ce anume este acuzat, are dreptul de a se apăra şi de a fi judecat corect. Acordarea de garanţii judiciare unui criminal de război, celui care a comis un genocid sau unei persoane care a comis fapte îngrozitoare nu înseamnă a oferi un tratament favorizant unei persoane care nu îl merită, ci înseamnă asigurarea victoriei unei gândiri civilizate şi a justiţiei asupra barbarismului.

CONCEPŢIA CICR CU PPRIVIRE LA PROTEJAREA COPIILOR ÎN TIMP DE RĂZBOI

Misiunea CICR este în principal să salveze vieţile şi demnitatea victimelor războiului şi violenţei interne, să le vină în ajutor când sunt în suferinţă şi să prevină suferinţa prin promovarea şi consolidarea dreptului şi a principiilor umanitare universale. În acest cadru, întreaga activitate a CICR are ca scop final protecţia. Iar protecţia este cea în jurul căreia se construieşte identitatea CICR. Activitatea orientată spre protecţie a organizaţiei aduce împreună legea cu nevoile observate. Acest lucru concentrează acţiunea CICR asupra cauzelor suferinţei (în principal, încălcări ale drepturilor individuale) şi reduce această suferinţă (prin satisfacerea nevoilor respective).

Prin munca sa de protecţie, CICR caută să prevină şi / sau să pună capăt violării drepturilor individuale şi să facă în aşa fel încât să păstreze litera şi spiritul diverselor instrumente legislative (Dreptul Internaţional Umanitar, legea drepturilor omului şi legea cu privire la refugiaţi) şi practicile şi obiceiurile, prin utilizarea tuturor strategiilor necesare pentru a convinge autorităţile şi combatanţii să-şi respecte obligaţiile. Atât prin ceea ce face, cât şi prin ceea ce afirmă, organizaţia plasează protecţia chiar în centrul raţiunii sale de existenţă. Prioritatea sa este eficacitatea.

În munca sa de protecţie, CICR abordează o perspectivă holistică (în cel mai strict sens al noţiunii de protecţie) în numele persoanelor care nu participă sau nu mai participă la violenţe. Depune toate eforturile de a rămâne în apropierea celor afectaţi, pentru a angaja un dialog cu autorităţile şi combatanţii şi pentru a urmări / monitoriza persoanele individuale sau grupurile în situaţie de risc.

Operând în situaţii care variază de la situaţii de necesitate / urgenţă acute, până la acel ultim nivel, care precede situaţia în care se ajunge la respectarea drepturilor omului, CICR se încumetă să stabilească standarde în domeniul activităţilor, care să contribuie la starea de bine a deţinuţilor şi la refacerea şi menţinerea legăturilor de familie.

Protejarea populaţiei civile în condiţiile unui conflict are la bază un principiu esenţial al Dreptului internaţional umanitar, respectiv acela că persoanele civile care nu iau parte la ostilităţi nu trebuie, în nici o împrejurare, să constituie ţinta unor atacuri; aceste persoane trebuie cruţate şi protejate. Convenţiile de la Geneva din 1949 şi Protocoalele aferente din 1977 conţin reguli precise cu privire la protecţia persoanelor civile. În cazul unor tulburări interne, persoanele civile sunt protejate de principiile fundamentale ale Dreptului internaţional umanitar şi de esenţa inalienabilă a drepturilor universale ale omului.	

Comitetul Internaţional de Cruce Roşie 19 Avenue de la Paix, 1202 Geneva, Elveţia
Tel. + 41 22 734 60 01, E-mail: childreninwar.gva@icrc.org

Protejarea copiilor victime ale conflictului armat

Pe lângă protecţia generală de care beneficiază persoanele civile, copiii sunt protejaţi şi printr-o serie de prevederi speciale din Dreptul Internaţional Umanitar, care ţin seamă de vulnerabilitatea lor specială. Într-adevăr, peste 25 de articole din Convenţiile de la Geneva şi Protocoalele Adiţionale aferente acestora se referă în mod specific la copii[3].

Pe baza mandatului său, care se întemeiază pe cele patru Convenţii de la Geneva şi pe cele două Protocoale Adiţionale ale acestora şi pe propriul statut al organizaţiei, CICR este preocupat de bunăstarea copiilor care sunt separaţi de părinţii lor sau care sunt neacompaniaţi, a minorilor ţinuţi în detenţie şi a copiilor soldaţi. De asemenea, este preocupat de nevoile medicale, materiale şi psiho-sociale ale tuturor copiilor aflaţi în aceste situaţii[4].	 CICR/Liberia (Ref. LR-E-00063)

Ceea ce urmează este o încercare de a face o listă cu ceea ce se întâmplă cu copiii în cazul unui conflict armat sau al unei situaţii de turbulenţe interne:

- Copiii dispar;
- Copiii sunt separaţi de familii şi lipsiţi de posibilitatea de a lua contact cu aceasta;
- Copiii sunt executaţi şi, deseori, găsiţi în gropi comune;
- Copiii sunt supuşi la rele tratamente fizice, psihice, fiziologice şi sexuale;
- Copiii sunt transformaţi în sclavi sau forţaţi să muncească;
- Copiii sunt dislocaţi / mutaţi în alte locuri din ţară sau ajung refugiaţi în alte ţări;

Deseori, copiii sunt incluşi în grija generală, ca parte a unei probleme mai mari deşi aceştia au nevoi specifice şi continuă să fie o pradă uşoară mult după încetarea conflictului. Iar un copil

[3] Vezi *'Protecţie legală pentru copiii din conflictele armate'*.
[4] Vezi *'Asistenţă pentru copiii în război'* şi *'Programe de comunicare pentru tineri'*.

mutat dintr-o parte în alta a ţării poate fi şi un minor separat de părinţi (sau cu mari riscuri să fie separat de familie) şi, de aceea, este posibil să fie dat dispărut sau recrutat cu forţa sau adoptat ilegal. Copiii separaţi de familiile lor pot ajunge să ceară azil sau migranţi ilegali,în căutarea unei vieţi mai bune sau, pur şi simplu, pentru a supravieţui.

Din cauza conflictelor armate şi a turbulenţelor interne:

- 20 milioane de copii sunt în prezent refugiaţi sau dislocaţi în interiorul ţării lor,[5]
- 300 de mii de copii au fost recrutaţi cu forţa în forţele armate şi alte grupări armate în 30 de ţări;[6]
- 2 milioane de copii au murit din cauza efectelor directe ale războiului în ultimii 10 ani;[7]
- Peste 1 milion de copii au fost separaţi de familiile lor[8];
- 6 milioane de copii au rămas cu dizabilităţi pe viaţă sau au suferit alte răniri grave;[9]

Şi asta nu este tot. În perioadele de după conflict, sărăcia şi insecuritatea îi confruntă pe copii cu provocări zilnice şi creează un mediu ideal pentru crima organizată şi violenţa de stradă. Un copil separat de familia sa este repede identificat ca un proscris – o persoană care nu este dorită în sistemul social – şi poate fi relativ uşor atras în zonele ‚gri' ale omenirii (traficul de copii, bandele de stradă, prostituţie, sclavie, şi altele). Din păcate, în etapa de reconstrucţie de după război, disponibilitatea de resurse, de instituţii adecvate şi de profesionişti în domeniul îngrijirii copiilor afectaţi de război nu reprezintă de loc o prioritate absolută pentru ţările măcinate de război. De aici şi nevoia de a acţiona cât de poate de rapid pentru a proteja copiii – prin reunirea lor cu familia, prin a le oferi îngrijire, dacă se află în detenţie, şi prin a-i ajuta, dacă au devenit soldaţi.

...protecţie prin reunirea cu familia

Ce poate fi mai terifiant pentru un copil decât să se trezească singur, pierdut, separat de familie şi rude – şi toate astea în mijlocul unui război? Fără grija şi protecţia familiei, copilul devine o pradă foarte uşoară pentru tot felul de abuzuri şi forme de exploatare. Îi este pusă în pericol supravieţuirea. Pe fondul frământărilor unui conflict – care, în prezent, lasă în urmă un număr din ce în ce mai mare de orfani – CICR îşi asumă curajul de a-i proteja pe copii şi de a le găsi familia sau rudele.

Multe zeci de mii de copii şi părinţi au fost despărţiţi de conflictele armate sau de violenţele interne. Niciunul nu ştie ce s-a întâmplat cu ceilalţi şi trăiesc într-o continuă stare de disperare. Încercarea de a alina această stare de disperare face parte din munca Crucii Roşii, încă de la începuturile ei. Prin Agenţia sa Centrală de Căutare[10],CICR facilitează refacerea şi menţinerea legăturilor de familie. Această activitate rămâne în centrul operaţiunilor CICR, pentru că, în	

[5]. *Privire asupra UNICEF*, pag. 26, 2004

[6] *Ghidul Protocolului operaţional cu privire la Implicarea copiilor în conflictul armat,* UNICEF, pag. 3, Decembrie 2003

[7] *Privire asupra UNICEF*, pag. 26, 2004

[8] UNICEF, www.unicef.org/protection/index_armedconflict.html.

[9] UNICEF, www.unicef.org/protection/index_armedconflict.html.

[10] CICR - Agenţia Centrală de Căutare, ghidează şi coordonează munca reţelei Mişcării de Cruce Roşie şi Semilună Roşie din întreaga lume pentru reunificarea familiilor şi găsirea persoanelor dispărute.

ciuda legislaţiei existente în vigoare, în multe din conflictele actuale, milioane de oameni continuă să fie separaţi de cei apropiaţi şi se bazează în totalitate pe Mişcarea Internaţională de Cruce Roşie şi Semilună Roşie pentru a-i găsi şi a intra în contact cu ei.

CICR/Timor (Ref. : nr. 00052)

Cea mai amplă operaţiune de acest tip a fost lansată imediat după genocidul din Ruanda din 1994 şi exodul masiv al populaţiei care a părăsit ţara. Din cei 81.451 de copii neacompaniaţi, înregistraţi de CICR în Ruanda şi ţările învecinate, 70.545 s-au reunit cu familiile lor.

CICR continuă să depună toate eforturile pentru a reuni familii în Angola, Republica Democratică Congo şi din alte părţi ale lumii.

De exemplu, în anul 2003 în Congo, 1.518 copiii au fost reuniţi cu familiile lor la nivelul întregii ţări. Din 1997, de la lansarea programului de reunire cu familia sub auspiciile CICR, au beneficiat peste 4.000 de copii – în majoritate fete.

În Angola, unde procesul de pace a început în 2002, CICR a înfiinţat o reţea pentru reunirea familiilor, împreună cu Crucea Roşie angoleză. S-au înfiinţat peste 130 de birouri de depistare în toată ţara. La sfârşitul anului 2003, CICR a înregistrat 1.419 copii neacompaniaţi, iar 767 s-au reunit cu familia. Această muncă continuă şi astăzi.

Ibrahim (nu este numele său real) nu a mai văzut pe nici unul din membrii familiei sale de la vizita părinţilor de acum 3 ani, când se afla deţinut lângă Bagdad. După invadarea Irakului, la începutul anului 2003, părinţii lui Ibrahim au pierdut orice urmă a fiului lor. L-au regăsit din nou acum câteva luni, cu ajutorul biroului CICR din Ierusalim, căruia i s-au adresat.

Delegaţii CICR îl vizitaseră şi înregistraseră pe Ibrahim în sudul Irakului şi au informat rapid familia cu locul unde era deţinut acesta. Când s-a anunţat data eliberării lui Ibrahim, CICR, împreună cu forţele de coaliţie din Irak şi cu autorităţile iordaniene şi israeliene au luat toate măsurile pentru a se asigura că se poate întoarce în siguranţă la Anata, un sat micuţ din West Bank lângă Ramallah.

Pe 28 aprilie 2004, Ibrahim a fost îmbarcat la bordul unui avion CICR în Basra. După ce a ajuns la Amman, a fost însoţit de delegaţii CICR până la Podul Allenby (King Hussein), postul de frontieră dintre Iordania şi Palestina. Acolo a fost predat în grija delegaţilor din Ierusalim care, după îndeplinirea formalităţilor vamale, l-au însoţit până la Anata.

Ibrahim a sosit în sat după-amiaza împreună cu doi delegaţi. A fost întâmpinat cu focuri de artificii, strigăte şi lacrimi de bucurie de către soţia sa, de părinţi, fraţi şi surori, care-l aşteptau împreună cu peste o sută de oameni. În toată această atmosferă tumultuoasă, *Ibrahim şi-a văzut pentru prima dată fetiţa de cinci ani.*

Pe 23 şi 24 iunie 2004, o aeronavă CICR a efectuat două zboruri pentru a reuni 37 de copii - din care şase erau copii-soldaţi demobilizaţi – cu familiile lor.

Un grup de 11 copii a zburat din capitala Kinshasa la Goma iar, a doua zi, alţi 26 au zburat de la Goma la Kinshasa. În atmosfera de mare bucurie, aceşti copii – între 4 şi 17 ani – s-au reunit cu membrii familiilor lor după o perioadă de câţiva ani de separare din cauza războiului.

Împreună cu voluntarii Societăţii de Cruce Roşie din Republica Democrată Congo, CICR a înregistrat toţi copiii, le-a găsit familiile şi i-au ajutat să restabilească legătura cu acestea prin Mesajele de Cruce Roşie (mesaje scurte, cu caracter personal), program care funcţionează în toată ţara de mulţi ani. Această reunire cu familia se organizează exclusiv pe bază voluntară.

...protecţia minorilor deţinuţi

Minorilor deţinuţi trebuie să li asigure măsuri de protecţie speciale. În afară de copiii foarte mici, care se află în închisoare cu mamele lor deţinute, minorii trebuie separaţi de adulţi, trebuie să primească îngrijiri speciale iar cazurile lor trebuie instrumentate de un sistem judiciar adecvat. Atunci când vizitează deţinuţi, CICR verifică cu atenţie dacă drepturile minorilor sunt respectate de către autorităţi.

CICR/Rwanda (Ref. : no. 00183)

Când a început să viziteze închisorile din Myanmar, în mai 1999, CICR a făcut câteva demersuri pe lângă reprezentanţii autorităţilor penitenciarelor pentru a ţine adulţii deţinuţi separat de copiii deţinuţi. În urma acestor demersuri, autorităţile au luat măsurile necesare. Peste 1.000 de minori deţinuţi sunt monitorizaţi în diverse locuri de detenţie şi în şcoli speciale de formare, pentru a le optimiza protecţia. Pentru a preveni întreruperea legăturilor cu familia, în cazul în care un minor este transferat dintr-un loc în altul, organizaţia a iniţiat un program de finanţare a vizitelor familiei. În cazul şcolilor speciale de formare, calificare profesională şi îngrijire medicală şi continuă să depună eforturi de a se angaja într-un dialog constructiv cu autorităţile responsabile.

...protecţie prin ajutorarea copiilor-soldaţi

Copiii sunt victime ale războiului. Dar pot fi şi în situaţia de a lua parte la război. Aceşti copii au fost recrutaţi cu forţa, s-au alăturat armatei ca opţiune de supravieţuire sau s-au înrolat ca voluntari pentru a se răzbuna. Fiind uşor de manipulat, aceştia se trezesc pe linia frontului sau sunt trimişi în misiuni sinucigaşe. Mai sunt folosiţi pentru a duce mesaje, pentru a patrula prin teritoriu, pentru a păzi obiective industriale sau pe post de detectoare umane de mine. Devin, deseori, sclavi sexuali. Consecinţele recrutării lor pot fi foarte directe şi imediate (moarte sau rănire, inclusiv desfigurare) sau se pot face simţite pe termen lung (probleme psihice, probleme de readaptare la societate, HIV / SIDA sau dizabilităţi pe viaţă).

Copiii-soldaţi comit deseori crime grave şi nu sunt întotdeauna acceptaţi să se reîntoarcă în familie

CICR/DRY (Ref. : no. 00072)

sau în comunitate. În ciuda tuturor acestor lucruri, ei rămân nişte copii care trebuie protejaţi.

Pe lângă campaniile de conştientizare, care au ca scop prevenirea recrutării minorilor, CICR urmăreşte să-i ajute pe aceşti copii prin restabilirea şi prin luarea de măsuri practice – împreună cu alte organizaţii umanitare, în special cu alţi membri ai Mişcării Internaţionale de Cruce Roşie şi Semilună Roşie – pentru a-i ajuta să-şi regăsească locul în societate.

CICR/Liberia (Ref. LR-E-00067)

CICR lucrează pentru a ajuta peste 1.000 de copii-soldaţi din întreaga lume. Aproape 700 dintre aceştia se află în Republica Democrată Congo. CICR facilitează reluarea legăturilor dintre ei şi cei apropiaţi, prin intermediul mesajelor Crucii Roşii. De asemenea, CICR îi ajută să se reunească cu familia. În Sierra Leone, CICR a organizat acţiuni împreună cu Societatea de Cruce Roşie din Sierra Leone şi Federaţia Internaţională a Societăţilor de Cruce Roşie şi Semilună Roşie pentru a deschide patru tabere cu scopul de a-i ajuta pe foştii copii-soldaţi să se reintegreze în societate. Urmează să se organizeze şi alte tabere de acest fel.

În Sri Lanka, există o preocupare particulară în ceea ce priveşte recrutarea copiilor sub 18 ani. Atunci când sunt abordaţi de familiile care se aşteaptă că se va întâmpla acest lucru, organizaţia face demersuri pe lângă cei responsabili pentru a le solicita întoarcerea copiilor acasă, la familie. Dacă arestarea minorilor are legătură cu conflictul, CICR monitorizează situaţia acestora cu o atenţie specială şi insistă ca aceştia să fie transferaţi în centre special adaptate. Dacă se află în alte locuri de detenţie, aceştia sunt vizitaţi şi asistaţi, atunci când este necesar. De asemenea, CICR asigură fonduri pentru familii pentru a-şi putea vizita copiii aflaţi în închisoare.
Şi în Columbia CICR este extrem de interesat de situaţia copiilor-soldat. Cei mai mulţi copii provin din medii sărace şi se înrolează voluntari în grupările armate pentru a-şi îmbunătăţi situaţia materială. CICR îi abordează pe comandanţii acestor grupări şi îi îndeamnă să refuze înrolarea minorilor. Minorii care s-au predat sau au fost capturaţi trec sub îngrijirea *Instituto Colombiano de Bienestar Familiar* şi sunt plasaţi în centre unde sunt ajutaţi să se reintegreze în societate. CICR îi vizitează cu regularitate în aceste centre. Cu ajutorul mesajelor Crucii Roşii şi a ajutorului financiar pentru deplasări, mulţi dintre aceşti tineri pot să rămână în contact cu familia sau rudele aflate în teritorii ocupate de grupări armate.

Chiar la graniţa Goma, un copil-soldat, recent demobilizat îşi întâlneşte sora cu ajutorul CICR. Când a fost recrutat, în 1998, avea doar 15 ani şi, de atunci, nu şi-a mai văzut familia.

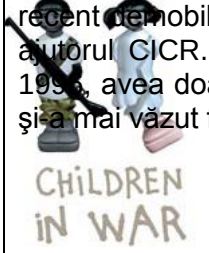

CICR/DRC (Ref. CD-E-00155) – iulie 2004

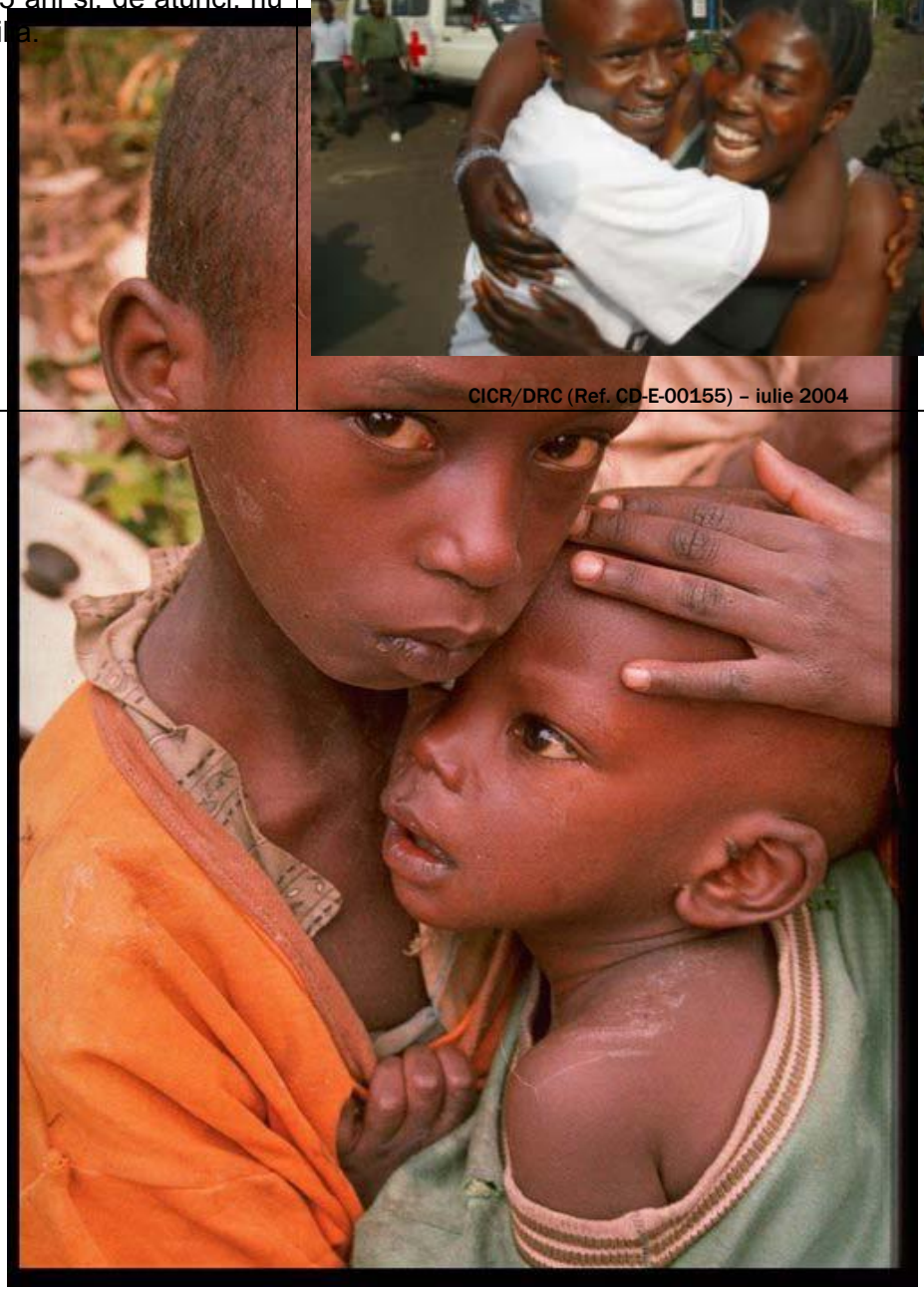

ASISTAREA COPIILOR ÎN RĂZBOI

Comitetul internaţional de Cruce Roşie 19 Avenue de la Paix, 1202 Geneva, Elveţia
Tel.+41 22 734 60 01, E-mail: childreninwar.gva@icrc.org

ICRC

Comitetul Internaţional al Crucii Roşii (CICR) funcţionează pe baza unui mandat special încredinţat acestuia de către Statele membre ale Convenţiilor de la Geneva din 1949 şi Protocoalelor adiţionale acestora din 1977. Acest mandat defineşte cele două domenii principale de activitate ale organizaţiei: protejarea victimelor în situaţii de conflict armat şi violenţe interne şi oferirea de asistenţă. Când oamenii sunt afectaţi de acte violenţă, este vital să-şi păstreze integritatea fizică şi demnitatea şi să fie ajutaţi să-şi recapete autonomia, cât se poate de repede.

Principalul scop al operaţiunilor de asistenţă este de a proteja viaţa şi sănătatea victimelor de război, a căror suferinţă trebuie diminuată. Se va face tot ce este posibil pentru a se asigura că urmările unui conflict armat – boli, răniri, foamete, dislocare şi un mediu dificil din punct de vedere fizic şi / sau psihologic nu privează victimele de un viitor viabil. Munca multi-disciplinară a CICR înseamnă adesea o strategie multi-disciplinară pentru a face faţă marilor nevoi şi care să difere de la un conflict la altul.

Un copil care se confruntă cu violenţa este cu atât mai vulnerabil pentru că se află încă în curs de dezvoltare fizică, psihică şi emoţională. În mediul agresiv al unui conflict armat, copiii nu au aceeaşi capacitate de auto-apărare şi de supravieţuire ca adulţii – ei nu pot măsura pericolele războiului.

> Se spune că lucrul cu copiii este obositor. Este adevărat. Dar se spune aşa pentru că adulţii trebuie să se coboare la nivelul lor, să se aplece, să se ghemuiască, să se facă mici……dar, tocmai aici este greşeala. Ce este cu adevărat obositor este să te ridici la nivelul sentimentelor lor, să te întinzi, să ajungi sus, să stai în vârful degetelor pentru a nu-i răni…
>
> Janusz Korczak, 1942

În practică, atenţia specială a CICR acordată copiilor în război este ilustrată de activitatea sa în următoarele domenii:

(1) Îngrijire medicală pentru mame cu copii

În câteva ţări din Africa, America de Sus şi Europa de Est, CICR desfăşoară programe care au la bază principiul îngrijirii medicale primare, ajutând la menţinerea (şi, dacă este cazul, la redobândirea) accesului la asistenţă medicală pentru persoanele care au fost izolate sau mutate din cauza unui conflict. Principala atenţie se concentrează asupra unui grup extrem de vulnerabil, respectiv mamele cu copii, în special pentru următoarele activităţi:

- Programe şi campanii de vaccinare extinse, orientate către anumite boli specifice (rujeolă, febră galbenă, etc.);
- Monitorizarea creşterii;
- Parteneriat cu Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS) pentru eradicarea poliomielitei;
- Controlul bolilor transmisibile;
- Monitorizarea în timpul sarcinii şi îngrijiri medicale prenatale şi postnatale;
- Educaţie pentru sănătate, în cooperare cu profesorii;

- Trimiterea copiilor către spitale şi asigurarea asistenţei medicale în spital, după cum este necesar;
- Instruirea personalului local pentru tratarea bolilor copilăriei (tip de îngrijire medicală abordată la nivel mondial);
- Tratament de prevenire a transmiterii virusului HIV/SIDA de la mamă la copil;
- Îngrijirea copiilor, victime ale violului;

în 2003, în sudul Sudanului:

- au fost vaccinaţi **34.543** de copii minori;
- **13.040** copii au fost vaccinaţi împotriva poliomielitei în campaniile naţionale de eradicare a acestei boli;
- S-au efectuat **8.421** de consultaţii prenatale;

(2) Reabilitare nutriţională

Conflictele şi calamităţile naturale pot genera foamete şi epidemii care, la rândul lor, conduc către nivele ridicate de stare de subnutriţie gravă. Fireşte că, în acest caz, prioritatea este de a combate cauzele subnutriţiei prin distribuirea de alimente şi asigurarea necesarului de apă potabilă, prin asigurarea condiţiilor minime de igienă de bază şi prin asigurarea accesului la îngrijiri medicale. Cu toate acestea, ajutorul poate ajunge cu întârziere iar condiţiile de trai pot fi de aşa natură încât este posibil ca cei mai vulnerabili dintre copii să scape acestor măsuri de prevenire, rezultatul fiind confruntarea lor ulterioară cu o stare gravă de subnutriţie. Riscul de mortalitate asociat cu această stare este extrem de ridicat datorită efectelor subnutriţiei asupra organismului şi impactului bolilor transmisibile, pe care starea de subnutriţie le favorizează şi le agravează, ajungându-se astfel la un cerc vicios. De aceea, tratarea subnutriţiei înseamnă asigurarea de îngrijiri medicale suficiente, asistenţă nutriţională şi emoţională pentru a reduce rata de mortalitate la un nivel de maximum 5%, ceea ce pare să fie limita cea mai redusă la care se poate ajunge. Tratamentul este, de obicei, efectuat în centre medicale specializate, de personal medical calificat.

(3) Politica în domeniul laptelui

CICR şi-a dat foarte repede seama de riscurile inerente ale utilizării sistematice a laptelui praf în operaţiunile de ajutorare. Realitatea este că, indiferent de program, distribuirea de lapte praf la bebeluşi şi la copii, este mult prea des o prioritate. Totuşi, în situaţii de criză, riscurile implicate de reconstituirea laptelui (contaminare şi diluarea incorectă) şi de oprirea alăptării pot duce la creşterea catastrofală a ratei de morbiditate şi mortalitate la copiii mici. Având în vedere aceste riscuri şi în acord cu politica OMS de a promova alăptarea naturală, în 1984, CICR a decis să limiteze utilizarea laptelui praf pentru tratarea subnutriţiei grave numai în centre speciale şi sub supraveghere medicală. De asemenea, în 1985, Mişcarea Internaţională de Cruce Roşie şi Semilună Roşie au adoptat o politică de utilizare a înlocuitorilor de lapte de mamă care, chiar dacă este mai puţin limitativă decât cea a CICR, este redactată în acelaşi spirit. Scopul este protejarea sănătăţii fizice şi mentale a copilului prin prevenirea riscului de contaminare şi încurajarea alăptării pe cale naturală. În cazul mamelor infectate cu virusul HIV, evitarea alăptării la sân este recomandată numai dacă hrana de înlocuire este acceptabilă, fezabilă, accesibilă ca preţ, sigură şi se poate asigura pe termen lung. În caz contrar, în primele luni de viaţă, se recomandă hrănirea exclusivă de la sân.

(4) Pachete pentru copiii mici

Unul din cele mai frecvente efecte ale conflictului armat este reducerea accesului la necesităţile vitale. În consecinţă, se creează o imensă lipsă de articole de igienă, produse de toaletă, îmbrăcăminte şi pături, ceea ce reprezintă un pericol serios pentru sănătatea copiilor mici, care reprezintă grupul cel mai vulnerabil. Ori de câte ori este necesar, CICR avertizează asupra acestor riscuri prin organizarea de distribuiri regulate de pachete pentru copii mici, care conţin articole adecvate pentru îngrijirea şi starea de bine a copiilor mici. Articolele cele mai frecvent distribuite sunt şampon, săpun, cremă, termometre, detergent, scutece de unică folosinţă şi reutilizabile, haine pentru copii mici şi pături. Conţinutul pachetului poate varia în funcţie de nevoile specifice. Asistenţa de acest tip asigură acces la bunuri care nu se găsesc şi scuteşte din cheltuielile unei familii, ale căror posibilităţi financiare sunt limitate şi insuficiente.

(5) Copiii din spitale

CICR este pregătit să acorde asistenţă practică unităţilor de pediatrie din spitale care beneficiază de sprijinul Crucii Roşii. Acest lucru s-a şi realizat, de exemplu, în Angola şi Timor, urmând ca în viitor să se mai realizeze şi în alte locuri. Ori de câte ori acest lucru va fi posibil, acest tip de asistenţă se va asigura în unităţile spitaliceşti deja existente şi nu va consta în înlocuirea acestora.

Copiii sub 15 ani, care sunt răniţi în conflicte armate, sunt trataţi în spitalele CICR sau sunt asistaţi în alt mod de CICR în Afganistan, sudul Sudanului, Somalia şi Angola. Din cei 1.479 de copii trataţi în aceste spitale, 239 au fost răniţi de mine anti-personal. Chiar dacă, din raţiuni de sănătate publică, asistenţa pentru unitatea de pediatrie dintr-un spital se va acorda numai acolo unde există o reţea de centre medicale, ca de exemplu în Dili, din Timorul de est, există unele situaţii – ca cele din Huambo, Angola – în care urgenţele sunt atât de numeroase, încât este imposibil să fie respectat acest principiu.

De exemplu, în Huambo, 5.624 de copii sub 15 ani (din care 428 au murit) au fost internaţi în spital în primele patru luni ale anului 2002. Aceste cifre ilustrează cât de urgente sunt nevoile cărora CIRC trebuie să le facă faţă atunci când preia o unitate de pediatrie din cadrul unui spital.

(6) Copiii cu dizabilităţi

Copiii sunt victimele nevinovate ale minelor anti-personal şi altor arsenale de război. Copiii sub 15 ani reprezintă în medie 5% din copiii cărora li s-au efectuat amputări de membre şi li s-a pus proteză artificială prin intermediul atelierelor de protetică / ortopedie sprijinite CICR în Cambogia, Afganistan şi Angola. În cazul copiilor, membrele artificiale aplicate necesită o urmărire mult mai atentă decât în cazul adulţilor; pe măsură ce copiii cresc, au nevoie de o verificare periodică, la un interval de minimum şase luni, pentru a vedea în ce măsură proteza se mai potriveşte sau trebuie schimbată. Poliomielita reprezintă încă un flagel în unele părţi ale lumii, în special în Africa.

În Cambogia în 2003, CICR a produs 61 de proteze şi 569 orteze pentru copii cu vârsta de sub 15 ani.

(7) Asistenţă psihologică

Cetăţenii civili prinşi în focul unui conflict se confruntă deseori cu situaţii extrem de violente. Principalele victime sunt femeile şi copiii care reprezintă, cel mai adesea, grupul cel mai

numeros şi cel mai vulnerabil al populaţiei. În fiecare an, mii de copii din lume asistă la masacre, atacuri la întâmplare şi execuţii rapide. Mii de copii ajung orfani. Violenţa nu-i ocoleşte, ba chiar face din ei o ţintă.

În Noiembrie 1999, CICR şi Semiluna Roşie Algeriană au semnat patru acorduri de colaborare cu scopul de a sprijini programele de asistenţă psihologică pentru copiii victime ale violenţei. Confruntându-se cu un număr extrem de mare de copiii care aveau nevoie de asistenţă psihologică, CICR şi Semiluna Roşie Algeriană au decis să sprijine instituţiile guvernamentale. Această iniţiativă înseamnă 120 de specialişti în sănătate mentală care lucrează în 70 de centre de consiliere şi 20 de centre de tranzit, pentru un număr de 6.000 de copii, în fiecare an.

(8) Reabilitarea şcolilor

Distrugerea infrastructurii din cauza luptelor şi bombardamentelor nu lasă nici şcolile neatinse. Pentru a-i ajuta pe copii să-şi reia cursurile cât mai repede după încetarea conflictului, este esenţial să fie reparate şcolile afectate sau chiar să fie reconstruite. Lucrările de reabilitare presupun şi implică şi alimentare cu apă potabilă, evacuare a apei uzate şi, unde este cazul, igienizare a mediului înconjurător.

De exemplu, lucrări de reabilitare s-au realizat pentru:

- Opt şcoli în satele din Bosnia (1996).
- Nouă şcoli din mediul rural situate la limita de demarcaţie dintre Nagorny Karabakh şi Azerbaidjan (1997- 1998);
- 25 şcoli în oraşele şi satele din Kosovo – un proiect atribuit Crucii Roşii Spaniole (1999-2000);
- În diverse oraşe din Cehia au fost aduse şi montate sobe cu gaz în instituţiile sociale (2000-2004).

> Vindecarea rănilor societăţilor măcinate de război este un proces dificil şi de lungă durată. Cerinţa imediată este de a se asigura că oamenii, dar în special copiii, au hrană corespunzătoare, au acces la surse de apă potabilă sigure şi sunt protejaţi împotriva bolilor. Recent, însă, s-a evidenţiat importanţa altor cinci misiuni: îngrijirea copiilor neacompaniaţi, demobilizarea copiilor soldaţi, vindecarea traumelor psihice ale războiului, redeschiderea şcolilor şi angajarea într-un proces de educaţie pentru pace.
>
> Starea Copiilor lumii 1996, UNICEF, pag. 37

Convenţia cu privire la drepturile copilului
20 noiembrie 1989

Articolul 24

1. Statele semnatare recunosc dreptul copilului de a beneficia de cel mai înalt nivel posibil de sănătate şi de instituţii medicale pentru tratarea bolilor şi recuperarea sănătăţii. Statele semnatare vor depune toate eforturile pentru a asigura că nici un copil nu va fi privat de dreptul său de a avea acces la asemenea servicii de sănătate.

2. Statele semnatare vor urmări punerea în aplicare integrală a acestui drept şi vor adopta măsurile necesare în special pentru:
    a) A diminua mortalitatea infantilă şi a copiilor;
    b) A asigura furnizarea de asistenţă medicală şi îngrijiri de sănătate pentru toţi copiii, cu accent deosebit pe dezvoltarea asistenţei medicale primare;
    c) A combate bolile şi malnutriţia, inclusiv în cadrul asistenţei medicale primare, între altele, cu ajutorul folosirii unor tehnologii existente accesibile şi prin asigurarea de alimente nutritive şi a apei potabile curate, ţinând seamă de pericolele şi riscurile poluării mediului;
    d) A asigura îngrijire medicală adecvată prenatală şi postnatală, pentru mame;
    e) A se asigura că toate segmentele sociale, în special părinţii şi copiii, sunt informate, au acces la educaţie şi sunt sprijinite în folosirea cunoştinţelor de bază în ceea ce priveşte sănătatea şi hrănirea copilului, avantajele alăptării, igiena şi salubritatea mediului şi prevenirea accidentelor;
    f) A dezvolta îngrijirea medicală preventivă, ghiduri pentru părinţi şi educaţie şi servicii de planificare familială

August 2004

DIFERITELE TIPURI DE PRIZONIERI ÎN TIMPUL UNUI CONFLICT

Categoriile de deţinuţi avuţi în vedere de reprezentanţii CICR sunt stabilite în funcţie de natura conflictului în care au fost implicaţi.

- Persoanele sunt protejate prin Convenţiile de la Geneva din 1949 şi Protocolul Adiţional I din 1977, respectiv:
  - **prizonierii de război**, prin cea de-a treia Convenţie de la Geneva, care este dedicată integral acestora (de exemplu, în timpul Războiului din Golf, prizonierii irakieni deţinuţi de forţele de coaliţie şi prizonierii din ţările de coaliţie aflaţi în mâinile autorităţilor irakiene);
  - **civilii internaţi**, adică civilii privaţi de libertate din motive de securitate, cea de-a patra Convenţie de la Geneva din 1949, referitoare la Protecţia persoanelor civile în timp de război (de exemplu, cetăţeni irakieni, care locuiesc în Anglia, Italia şi Franţa şi sunt ‚internaţi' acolo de la începutul Războiului din Golf din perioada 1990-1991).

  Statele semnatare ale Convenţiilor de la Geneva se angajează să permită delegaţilor CICR să viziteze aceste persoane în cazul unui conflict armat internaţional.

- În conflictele armate ne-internaţionale, Articolul 3, comun Convenţiei de la Geneva şi Protocolului Adiţional II, protejează persoanele care nu sunt sau nu mai sunt implicate într-un conflict, în special, **toate persoanele private de libertate ca urmare a conflictului** (membri ai forţelor armate ale guvernului, rebeli înarmaţi capturaţi de forţele inamicului şi civili arestaţi de guvern sau membrii ai forţelor de opoziţie armate, datorită sprijinului, real sau presupus, pe care l-ar acorda celeilalte părţi). CICR îşi poate oferi serviciile autorităţilor de detenţie pentru a obţine acces la aceste persoane private de libertate.

- De asemenea, CICR îşi poate oferi serviciile autorităţilor şi în cazul unor tulburări interne (situaţie în care Dreptul Internaţional Umanitar nu este aplicabil, pentru că aceste situaţii nu sunt catalogate drept conflict). Delegaţii CICR vor avea în vedere cu prioritate persoanele care au fost arestate din cauza violenţelor interne; aceste persoane sunt considerate **„deţinuţi politici" sau „deţinuţi din motive de securitate".** În aceeaşi măsură, delegaţii CICR vizitează şi persoanele posibil a fi persecutate din cauze etnice, religioase, şi altele.

"Politica CICR de a nu face rapoarte publice despre vizitele făcute persoanelor private de libertate în timpul unui conflict armat internaţional sau al unor tulburări interne face, în ultima perioadă, subiectul multor dezbateri dar, Antonella Notari, purtătorul de cuvânt al CICR, susţine că această abordare este foarte bine fundamentată."

A fi un delegat al CICR, care îi vizitează pe acei oameni lipsiţi de libertate ca urmare a unui conflict armat internaţional sau unor tulburări interne, este o responsabilitate care nu este de invidiat. În timpul interviurilor private, delegatului i se prezintă relatări despre încălcări foarte grave ale Dreptului internaţional umanitar, cum ar fi tortura sau violenţa arbitrară, care provoacă oricărui delegat dorinţa copleşitoare de a vorbi despre acestea, de a denunţa public pe cei care au comis acele abuzuri, în speranţa că totul se termină mai repede. Acest lucru ar satisface o pornire naturală şi de înţeles, dar nu ar fi tocmai în interesul persoanei private de libertate – dar delegaţii înţeleg, de asemenea, că principalul lucru important este să-şi menţină prezenţa acolo unde oamenii sunt deţinuţi.

Această prezenţă regulată a CICR în locurile de detenţie lasă deschisă posibilitatea de asistenţă şi protecţie, de a acţiona ca intermediar între cel captiv şi cel care-l ţine captiv, pentru a îmbunătăţi tratamentul, ori de câte ori este necesar, şi de a păstra legăturile dintre persoanele private de libertate şi familiile acestora. Cu toate acestea, lucrul discret, în spatele scenei de război, nu trebuie confundat cu blândeţea sau cu o învoială secretă. CICR este cel mai puternic organism reprezentat la nivelul autorităţilor de detenţie din întreaga lume atunci când circumstanţele în care sunt ţinute în detenţie aceste persoane sunt mult sub aşteptările legislaţiei relevante. Dacă CICR se abţine de la a denunţa public încălcările Dreptului internaţional umanitar, acest lucru se întâmplă, nu de teamă sau pentru că ar fi o abatere, ci pentru că experienţa sa de peste 140 ani a demonstrat că abordarea prin convingere, dialog şi diplomaţie umanitară este calea care funcţionează. Există multe mărturii ale foştilor deţinuţi vizitaţi care confirmă îmbunătăţirile produse după negocierile purtate de CICR.

Accentul pe care CICR îl pune pe păstrarea accesului prin contactul direct cu părţile aflate în conflict este, de asemenea, un produs al misiunii sale umanitare unice de a proteja vieţile şi demnitatea oamenilor afectaţi de război şi de conflicte armate. Conflictul armat scoate la iveală tot ce este mai rău în natura umană şi, prin urmare, oamenii privaţi de libertate sunt, uneori, extrem de vulnerabili. Acest lucru este recunoscut de mai mult de 190 de state, care fac parte din Convenţiile de la Geneva, precum şi de multe grupuri membre, care nu au statut de ţară. Respectul imens de care se bucură CICR - în calitate de gardian imparţial al Dreptului internaţional umanitar - înseamnă că i se permite să monitorizeze situaţii din mii de locaţii de detenţie din toată lumea, acolo unde nici o altă organizaţie nu poate ajunge.

În 2003, CICR a vizitat 469.647 prizonieri şi deţinuţi în 1.933 de locaţii de detenţie.

Acest lucru nu înseamnă că CICR reuşeşte să elimine toate încălcările Dreptului internaţional umanitar, oriunde este prezent. Totuşi, denunţarea publică are limitările sale practice. În multe contexte în care CICR îşi desfăşoară activitatea există, deseori, o totală lipsă de interes public faţă de cei care se află în detenţie iar plângerile deschise nu sunt luate în consideraţie. În alte situaţii, multe organizaţii internaţionale respectate folosesc presiunea publică în efortul de a produce o schimbare în bine dar, în cazul în care nu reuşesc, CICR continuă să insiste să rămână prezent, ca ultimă soluţie de apărare. Cea mai mare temere a unui delegat al CICR este să piardă legătura cu acei oameni, mai ales în situaţii de abuz evident.

Totuşi, confidenţialitatea nu este complet necondiţionată. Ca ultimă soluţie, CICR îşi rezervă dreptul de a denunţa public încălcările Dreptului internaţional umanitar în următoarele situaţii: dacă încălcările sunt foarte grave şi repetate, dacă demersurile făcute de CICR nu au reuşit să le pună capăt, dacă denunţarea publică este în interesul celor privaţi de libertate şi dacă delegaţii au asistat direct la astfel de violări sau dacă veridicitatea şi amploarea acestora este documentată într-un mod verificabil şi de încredere. Chiar şi dacă acest ultim demers ar urma să fie sancţionat, CICR ar continua să insiste asupra menţinerii accesului pentru a proteja persoanele în cauză.

În general, CICR rămâne la convingerea că politica sa de confidenţialitate acţionează în interesul celor privaţi de libertate din întreaga lume. Oriunde sunt prezenţi, delegaţii CICR îşi desfăşoară activitatea cu dedicaţie, profesionalism şi curaj şi fac acest lucru fără a-şi trăda sentimentele, indiferent că sunt în dialog cu cei captivi, cu răpitori, cu anchetatori şi cu cercuri de comandă militare şi civile.
Muncind discret, dar departe de a fi liniştiţi, delegaţii CICR reprezintă de multe ori prima şi

ultima linie de apărare a celor reţinuţi în timpul unui conflict armat, depunând orice efort în spatele scenei de război pentru a proteja viaţa şi demnitatea umană.

11. R ĂSPUNS LA MESAJUL DIN DATA……

(mesaje cu caracter personal şi / sau pentru familie)

12. Data……..Semnătura……...

Destinatarul este……

1.

MESAJ DE CRUCE ROŞIE

2. EXPEDITOR:

Numele complet (în versiunea locală)

……

Data naşterii…… Sex M / F

Numele tatălui:……

Numele mamei:……...

Adresa completă:……

……

Provincia şi ţara: ……

3. DESTINATAR

Numele complet (în versiunea locală)

……

Data naşterii…… Sex M / F

Numele tatălui:……

Numele mamei:……

Adresa completă:……

Provincia şi ţara: ……

4. COMITETUL INTERNAŢIONAL DE CRUCE ROŞIE
19 Peace Street, Switzerland, 1202, GENEVA

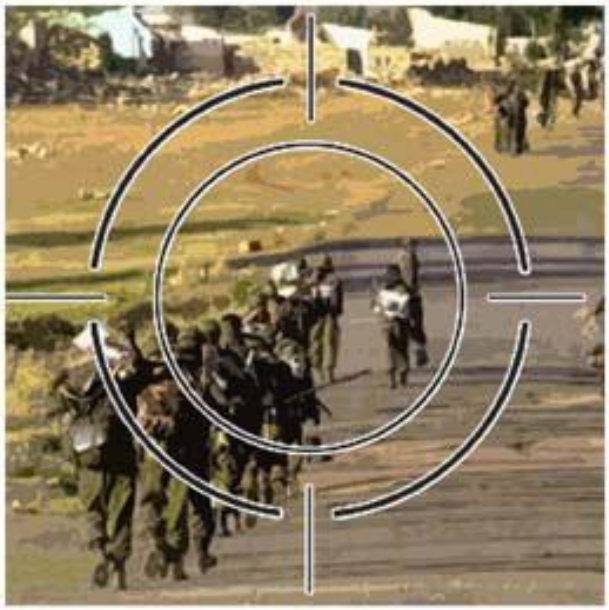

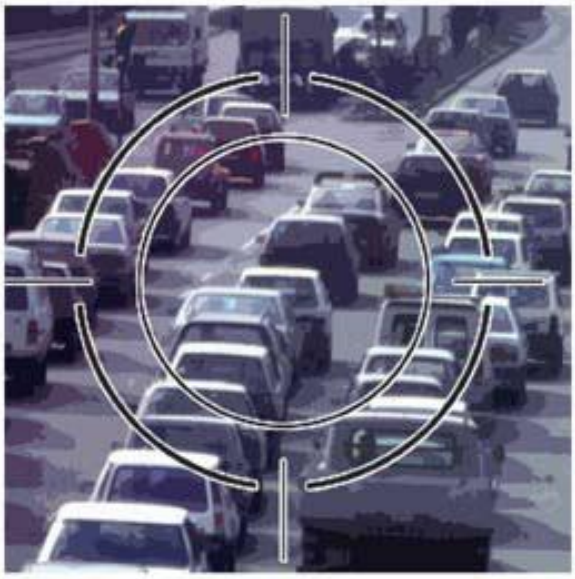

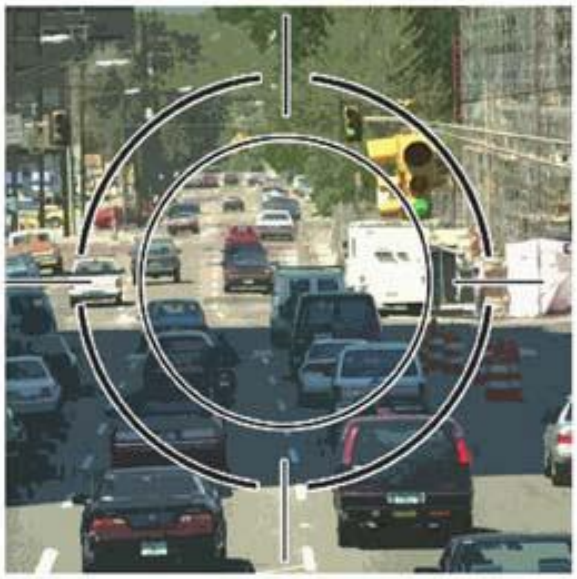

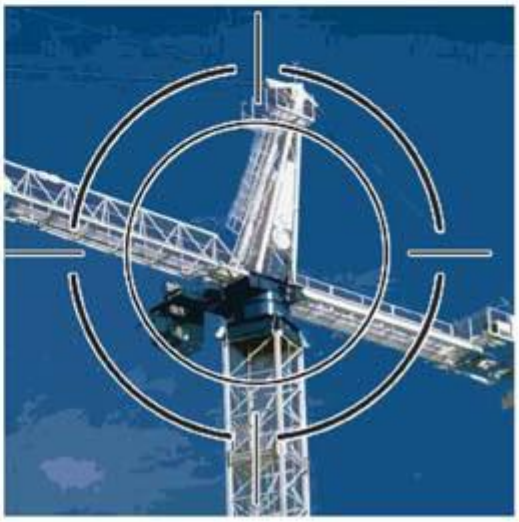

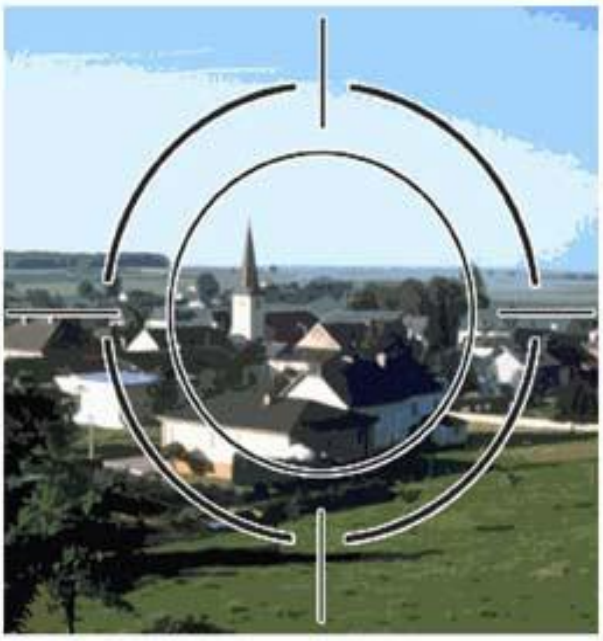

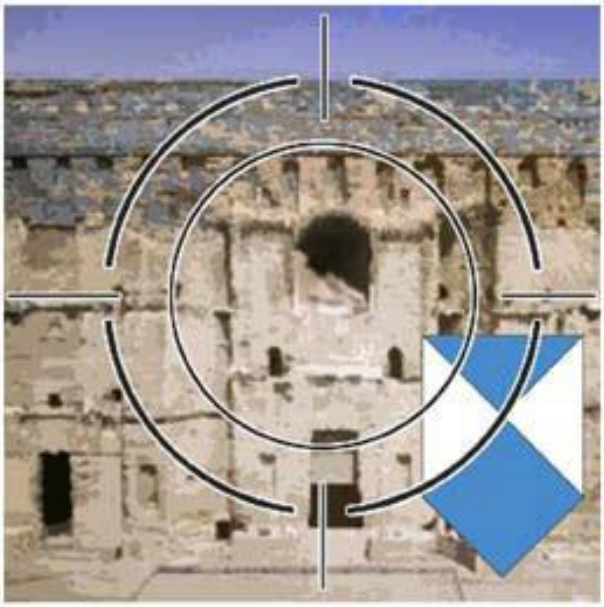

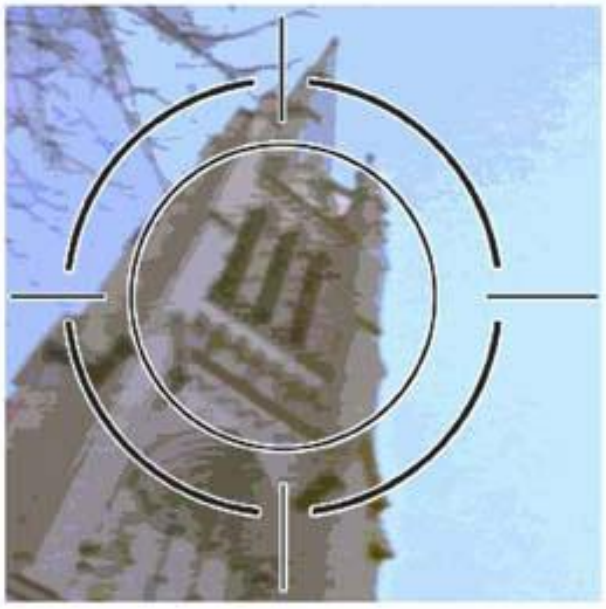

5. RĂSPUNS LA MESAJUL DIN DATA……

Mesaje cu caracter personal şi / sau pentru familie)

7.

MESAJ DE CRUCE ROŞIE

RĂSPUNS

8. EXPEDITOR:

Numele complet (în versiunea locală)

……..

Data naşterii…… Sex M / F

Numele tatălui:……..

Numele mamei:……

Adresa completă:……

…….....

Provincia şi ţara: ……

9. DESTINATAR

Numele complet (în versiunea locală)

……

Data naşterii…… Sex M / F

Numele tatălui:……..

Numele mamei:……

Adresa completă:……

Provincia şi ţara: ……

6. Data

……..Semnătura……

Destinatarul este……

10. COMITETUL INTERNAŢIONAL DE CRUCE ROŞIE
19 Peace Street, SAwitzerland, 1202, GENEVA

PASSEPORT
HADDAR
REPUBLIQUE
DEMOCRATIQUE
DU HADDAR

Haddar a été attaqué par Deldar, pays voisin. Le conflit armé persiste depuis 13 mois.
Vous êtes de nationalité haddarienne, et vous vous déplacez sur le territoire du Haddar.
Lors de votre voyage, vous serez militaire, civil ou encore membre de la Croix Rouge de l'Etat de Haddar.
NE PERDEZ PAS CE PASSEPORT ! Sans lui, vous n'auriez plus le droit de vous déplacer sur le territoire !
Nom :
Prénoms :
Date de naissance :
Lieu de naissance :
Sexe :
Taille :
Couleur des yeux :

RAID CROSS - EVALUARE

Evaluare – Postul "Răniti"

Luare contact cu victimele		Scor
Luare contact numai cu o parte din victime	0 puncte	
Luare contact cu toate victimele	4 puncte	
Ordinea de evacuare		
Mai întâi victima cu răni grave, apoi cele două victime cu răni uşoare, apoi victima decedată	13 puncte	
Mai întâi cele două victime cu răni uşoare, apoi victima cu răni grave, apoi victima decedată	7 puncte	
Mai întâi cele două victime cu răni uşoare, apoi victima cu răni grave, se omite victima decedată	5 puncte	
Cele două victime cu răni uşoare, se omite şi victima cu răni grave şi victima decedată	0 punct	
Transport atent		
Transport atent al victimei cu răni grave	1 punct	
Transport atent al primei victime cu răni uşoare	1 punct	
Transport atent al celei de-a doua victime cu răni uşoare	1 punct	
Total puncte din 20		

Evaluare – Postul "Artilerie"

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		*Total*
Obiect civil doborât											Minus 2 puncte pe obiect	
Obiect civil lovit											Minus 1 punct pe obiect	
Mai puţin de 10 lovituri											Raport scor 10/20	
											Total puncte din 20	

Evaluare —Postul "Comandament militar"

Caz	**Întrebări**	Raţionament	Răspuns
Cazul 1	Întrebarea 1		
Cazul 2	Întrebarea 2		
Cazul 3	Întrebarea 3		
Cazul 4	Întrebarea 4		
	Întrebarea 5		
	Întrebarea 6		
	Întrebarea 7		
Cazul 5	Întrebarea 8		
1,5 puncte pentru fiecare raţionament corect, 1 punct pentru fiecare răspuns corect	***Total puncte din 20***		

Total puncte din 60

Teatha
Plaines du
Kroonen
DELDAR
Dekhir City
Herkhsek
Alsser
Lerzac
Disser
Tuktir
Levelth
HADDAR
Plateau du
Yrvak
Mer de Bériand
Golfe de
Raadar
Guerhil
Banaël
Océan Armaldh

Anexa: Postul ‚Răniţi' -
Semne care indică starea răniţilor

Această persoană nu vă răspunde.
A decedat.

Această persoană a pierdut mult sânge.
Abia vă poate răspunde. Are o rană mare
şi adâncă la nivelul abdomenului.

Această persoană are o tăietură la piciorul
drept şi acuză durere la călcâiul drept.

Această persoană acuză o durere foarte
puternică la braţul stâng.

Anexa: Postul ‚Prizonieri de război' - Interviu CICR

- Care este prenumele şi numele tău de familie?
- Cum te tratează gardienii?
- Câţi deţinuţi sunt într-o singură celulă?
- Ţi se dă suficientă apă de băut?
- Ce vi se dă de mâncare?
- Ţi s-au acordat îngrijiri medicale?
- Etc.

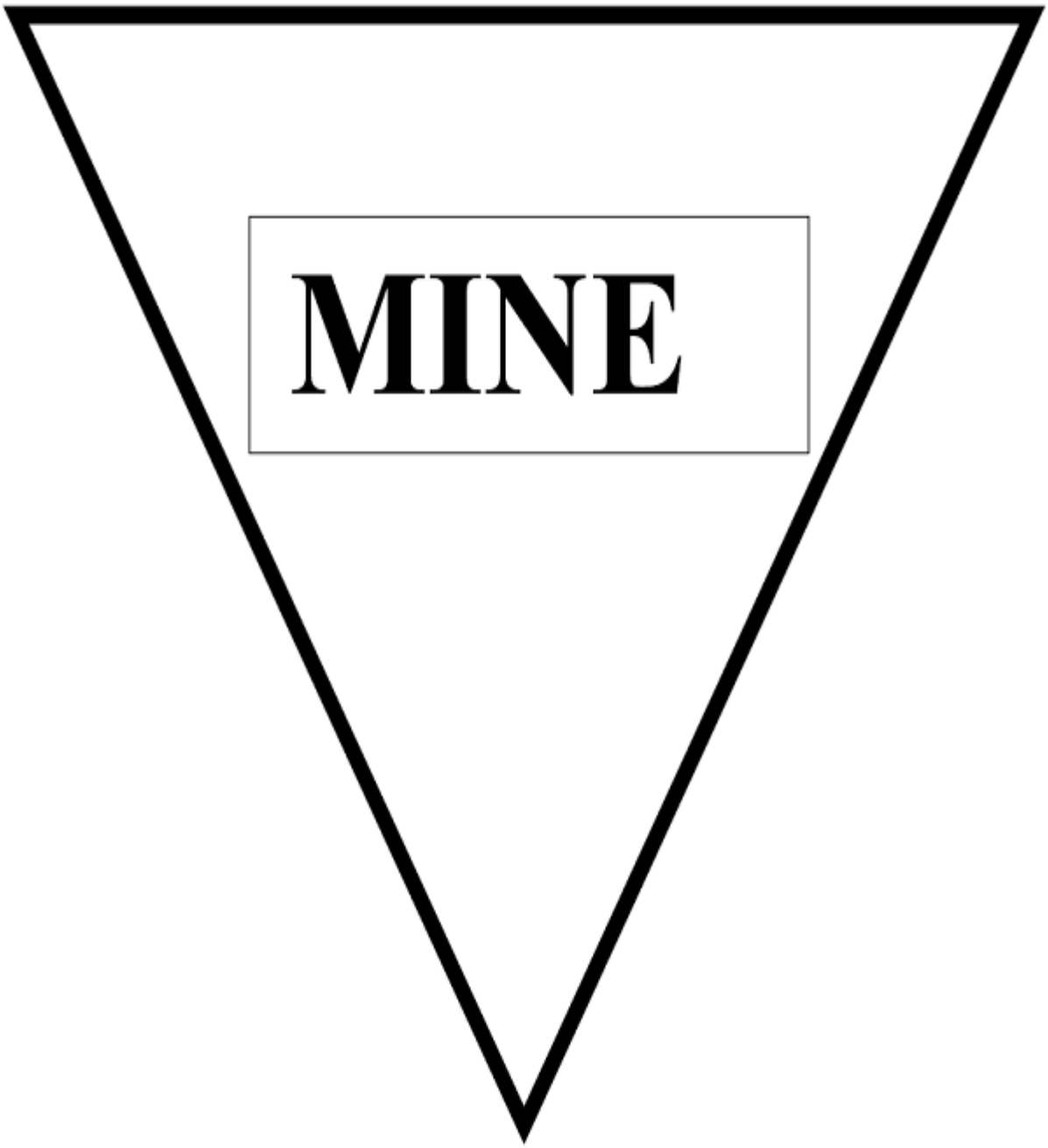
MINE

Anexa: Postul ‚Asistenţă umanitară' – Parcursul Standard

Traseul se parcurge de toată echipa, ceea ce înseamnă că toţi participanţii la joc pornesc în acelaşi timp. Se poate întâmpla ca unele obstacole să trebuiască să fie depăşite de doi sau mai mulţi participanţi în acelaşi timp. Numărul de cutii de carton este mai mare decât numărul participanţilor, iar participanţii trebuie să se organizeze astfel încât să recupereze toate cutiile de carton până la linia de sosire. Dacă moderatorii acestui post vor participa la procesul de la finalul jocului, trebuie amplasate două obstacole: un punct de control şi un lunetist.

Obstacole posibile:

- Participanţii la joc se opresc la un punct de control (vezi anexa : "Post Asistenţă umanitară – Întrebări Punct de control")
- Asupra convoiului trage un lunetist: fie se foloseşte strategia de la Postul *Lunetişti*, fie moderatorul postului spune pur şi simplu că participantul X a fost împuşcat de un lunetist şi este eliminat;
- Trebuie acoperită o anume distanţă (aproximativ 10 metri) sărind printre elementele de marcare / jaloanele aşezate în formă de zig-zag.
- Participanţii formează perechi şi fac ‚roaba', un participant se sprijină pe mâini iar celălalt îl ţine de picioare. Pe spatele primului participant se va ataşa un carton pe care scrie: atenţie la teren!
- Pe sol sunt ‚plantate' mine. Unul dintre participanţi se leagă la ochi şi este răsucit până pierde orice orientare. Apoi, un alt participant îi spune unde să calce pentru a evita minele. Dacă nimereşte o mină, trebuie să reia parcursul de la capăt. Dacă o cutie de carton intră în contact cu o mină, este distrusă.
- Doi participanţi la joc trebuie să (se) deplaseze (cu) o scândură sau o sfoară întinsă pe sol şi prinsă de piciorul stâng al fiecărui participant la joc.
- Participanţii la joc trebuie să sară printre cercurile amplasate pe jos.
- Participanţii la joc trebuie să treacă printr-un tunel format din mese;
- Participanţii la joc trebuie să meargă pe o porţiune din parcurs ţinând în gură coada unei linguri pline cu apă, fără să se verse deloc (se asigură o lingură pentru fiecare participant sau, dacă se foloseşte o singură lingură pentru toţi participanţii, se găseşte o soluţie pentru a o dezinfecta).
- …

Anexa: Postul ‚Prizonieri de război' – Interogatoriu

- Cum te numeşti?
- Ce grad ai?
- Care este seria ta de identificare?
- La ce dată te-ai născut?
- Unde sunt ceilalţi camarazi?
- Care sunt planurile de atac? Unde trebuia să mergi şi ce ar fi trebuit să faci acolo?
- Ce făceai aici?
- Ce aţi făcut cu prizonierii noştri?
- Îl cunoşti pe Generalul Brezh? Unde se ascunde?
- Unde v-aţi ascuns armamentul?
- Tu i-ai ucis pe locuitorii din Tzatz? De ce i-ai ucis?
- De ce rămâi alături de armata ta? Veţi pierde! Ştii că nu te afli de partea care luptă pentru o cauză dreaptă! Nu va face nimic pentru a te salva! Spune-ne ce are de gând să facă şi nu ţi se va întâmpla nimic.
- Ştim deja totul. Camarazii tăi ne-au spus totul. Cooperează cu noi şi totul va fi bine.
- Ce partid politic sprijiniţi?
- Etc.

Anexa: Postul ‚Asistenţă umanitară' - Întrebări la punctul de control

- Cine sunteţi?
- Unde mergeţi?
- De partea cui sunteţi?
- Ce aveţi în aceste cutii de carton?
- Chiar au nevoie de toate astea?
- Daţi-mi mie alimentele şi medicamentele şi vă las să treceţi!
- De ce duceţi alimente inamicilor noştri? Vreţi să-i ajuţi pe ei şi să ne slăbiţi pe noi!
- Cum ştiu că nu sunteţi spioni plătiţi de inamic?
- Etc.

Anexa: Postul ‚Proces' – Pledoariile acuzării

Procurorul

a. *Procesul moderatorilor*

- **Postul ‚Prizonier de război'**: cea de-a treia Convenţie de la Geneva din 12 august 1949 care se referă la tratamentul Prizonierilor de război este textul de referinţă care acoperă protecţia prizonierilor de război. Cei pe care i-aţi luat prizonieri sunt combatanţi / luptători în armata haddariană. Odată ce au devenit prizonierii voştri, sunteţi obligaţi să le acordaţi protecţie în conformitate cu prevederile din acest text.

  În schimb, îi interogaţi şi îi torturaţi, în mod repetat şi cu brutalitate; refuzaţi să le oferiţi condiţiile necesare esenţiale pentru a-şi menţine starea de sănătate: suficientă hrană şi apă, un spaţiu în care să stea, asemănător cu cel în care stau trupele voastre….

  Date fiind aceste condiţii, îmi este clar că aceste acte se caracterizează prin tortură şi tratament inuman, precum şi prin provocarea cu bună ştiinţă de mari suferinţe şi de grave leziuni corporale sau probleme de sănătate acestor prizonieri, de care sunteţi răspunzători. Astfel de acte sunt recunoscute ca fiind grave încălcări ale celei de-a treia Convenţii de la Geneva, care se referă în mod special la tratamentul Prizonierilor de război. În consecinţă, vă acuz de crime de război şi cer o condamnare la 10 ani de închisoare.

- **Postul ‚Lunetiști'**: În timpul acestui conflict, aţi tras cu bună ştiinţă şi nesiliţi de nimeni asupra cetăţenilor civili neînarmaţi, în timp ce aceştia aduceau apă şi alimente. Aţi ucis X-număr de persoane (în funcţie de rezultatele activităţii) şi aţi rănit Y-număr de persoane (funcţie de rezultatele activităţii). Acest lucru demonstrează că aţi atacat cu bună ştiinţă oameni care ştiaţi că nu sunt combatanţi / luptători. Ca urmare, unii dintre aceştia au fost ucişi iar altora le-aţi provocat răni corporale grave şi le-aţi afectat sănătatea.
  Consider aceste acte drept grave nerespectări ale dreptului internaţional umanitar. În plus, aţi făcut mult mai mult decât a deschide foc şi a trage asupra unor persoane civile nevinovate. Pe toată durata conflictului armata din care faceţi parte a considerat, în general şi în mod sistematic, persoanele civile drept un obiectiv. Este posibil ca voi să nu fi avut cunoştinţă de acest lucru atâta timp cât la interogatoriu aţi recunoscut că vi s-a ordonat să procedaţi în acest fel.
  Astfel, în cursul unui atac generalizat şi sistematic asupra populaţiei civile:
  - Aţi comis crime / ucis oameni,
  - Aţi provocat suferinţe în mod intenţionat,
  - Aţi afectat grav integritatea fizică a victimelor acestor atacuri.

  În consecinţă, vă acuz de crime împotriva umanităţii şi cer o condamnare la 20 de ani de închisoare.

- **Postul ‚Asistență umanitară', în ceea ce-l privește pe lunetist**: ai atacat în mod deliberat un convoi umanitar al Crucii Roşii haddariene, care era clar identificat prin emblema Crucii Roşii. Astfel de convoaie fac obiectul protecţiei diverselor instrumente din Dreptul Internaţional Umanitar.
  Emblema Crucii Roşii, ca toate celelalte simboluri cu rol de protecţie, are ca scop să indice că persoanele care o poartă sau obiectele pe care este aplicată beneficiază de protecţie internaţională specială şi nu trebuie să facă obiectul nici unui atac sau act de violenţă. Reprezintă o garanţie că atât persoanele care o poartă, cât şi persoanele pentru care este destinat ajutorul vor avea această protecţie pentru a putea asigura minimum de nevoi necesare populaţiei.

  Ai ucis cu bună ştiinţă personal care făcea parte din Crucea Roşie haddariană. În consecinţă, eşti acuzat de crimă de război şi cer o condamnare la 10 de ani de închisoare.

- **Postul ‚Asistenţă umanitară' în ceea ce priveşte punctul de control**: în calitate de procuror public, nu mă pot opune recunoaşterii dreptului fiecărui Stat de a controla ajutoarele umanitare şi de a limita accesul acestora din motive de necesitate militară.

b. Procesul participanţilor la joc

- **Postul ‚Artilerie':** Aţi distrus obiectele ne-militare.
  - Aţi lansat un atac fără nicio distincţie care a afectat populaţia civilă sau obiectele civile, ştiind că acest atac provoacă pierderi de vieţi omeneşti, rănirea peroanelor civile şi distrugerea de bunuri.
  - Aţi lansat un atac asupra unor obiecte şi instalaţii care, prin distrugere, eliberează elemente periculoase (baraj, centrale nucleare), ştiind că acest atac provoacă pierderi masive de vieţi omeneşti, rănirea populaţiei civile sau distrugerea obiectelor civile. Mai mult, acest tip de atac provoacă deteriorarea gravă şi de lungă durată a mediului înconjurător.
  - V-aţi îndreptat atacurile împotriva unor monumente istorice marcate, a operelor de artă şi a locaşurilor religioase, care constituie patrimoniul spiritual sau cultural al acestui popor.

  În consecinţă, sunteţi acuzaţi de crime de război şi cer o condamnare la 5 ani de închisoare (pentru 1- 3 obiecte distruse), la 10 ani de închisoare (pentru 3 - 5 obiecte distruse), la 15 ani de închisoare (pentru 6 - 7 obiecte distruse), sau la 20 ani de închisoare (9 sau mai multe obiecte distruse).

- **Postul ‚Răniţi'**: Modul în care v-aţi comportat la Postul ‚Răniţi', chiar dacă nu vă pot condamna pentru acesta, este după părerea mea scandalos şi lipsit de umanitatea de care trebuiau să dea dovadă nişte soldaţi care respectă Dreptul Internaţional Umanitar. Singura mea speranţă este ca, într-o zi, când veţi fi răniţi în luptă, să găsiţi nişte oameni care SUNT GATA SĂ VĂ AJUTE, şi nu pentru că aparţineţi unui anume grup armat, ci pur şi simplu pentru că vă aflaţi în suferinţă. Nu mai am nimic de adăugat.

- **Postul ‚Comandamentul militar', primul caz**: aţi autorizat un atac la întâmplare care a afectat populaţia civilă sau obiectele civile, ştiind că acest atac va provoca pierderi de vieţi omeneşti, rănirea persoanelor civile sau distrugerea de bunuri – răniri şi distrugeri care nu sunt proporţionale cu avantajele militare anticipate. În consecinţă, sunteţi acuzat de crime de război şi cer o condamnare la 10 ani de închisoare.

- **Postul ‚Comandamentul militar', al doilea caz**: l-aţi autorizat pe comandantul închisorii să tortureze şi să facă experimente medicale pe prizonierii de război aflaţi în responsabilitatea dumneavoastră. Ca ofiţer de armată de grad superior, răspundeţi de subordonaţii dumneavoastră. Aveaţi cunoştinţă că acest comandant de închisoare are intenţia de a comite astfel de atrocităţi, care sunt considerate crime de război. Faptul că i-aţi permis să facă aceste lucruri, având posibilitatea de a-l opri, reprezintă în sine o crimă de război.
  În consecinţă, vă acuz de crime de război şi cer o condamnare la 20 ani de închisoare.

- **Postul ‚Comandamentul militar', al treilea caz**: aţi autorizat serviciul dvs. de relaţii cu publicul să încurajeze copiii sub 15 ani să se înroleze în armată. Având în vedere vârsta şi consecinţele înrolării lor în armată asupra viitorului, un act deliberat de acest fel reprezintă o crimă de război. În calitate de ofiţeri de armată de grad superior, răspundeţi de subordonaţii dumneavoastră. Ştiaţi că serviciul dvs. de relaţii publice avea intenţia de organiza o astfel de campanie de recrutare. Faptul că aţi permis ca aceasta campanie să se deruleze, având posibilitatea să o opriţi, constituie o crimă de război în sine.
  În consecinţă, vă acuz de crime de război şi cer o condamnare la 15 ani de închisoare.

- **Postul ‚Comandamentul militar', al patrulea caz**: nu comandamentul militar este responsabil, ci locotenentul, sergentul şi soldaţii care erau prezenţi la atacul împotriva persoanelor civile.

Anexa: Postul ‚Proces' - Pledoariile apărării

Avocat

Procesul moderatorilor

- **Postul ‚Prizonier de război'**: Este adevărat, condiţiile în care au stat prizonierii de război în responsabilitatea acuzatului, nu au fost ideale. Dar, în timp de război, este foarte greu pentru combatanţi să găsească un loc în care să locuiască în condiţii decente. Este evident că, în aceste condiţii, nu vor acorda prioritate inamicului, nici chiar prizonierilor, atunci când se distribuie apa sau hrana.

  Cu privire la ceea ce aţi numit tortură, este adevărat că gardienii se poate să le fi aplicat, uneori, prizonierilor câteva lovituri. Dar, să nu uitam că ne aflăm în mijlocul unui război şi că războiul înseamnă de multe ori violenţă necontrolată. Mai mult, aceşti gardieni ştiau că inamicii lor procedează exact la fel. Pur şi simplu au răspuns la violenţă tot cu violenţă, pentru a determina încetarea violenţei.

- **Postul ‚Lunetişti'**: Vorbiţi de persoane civile rănite şi de alte persoane ucise de acuzat. Este posibil! Dar este, de asemenea, posibil ca acuzatul să fi confundat civilii cu combatanţi deghizaţi. Şi pentru că nu putea fi sigur, nu cumva faptul că acuzatul a tras în oricine poate fi justificat ca o măsură de siguranţă că nu va fi el cel ucis? Se ştie că în această ţară chiar şi copiii şi bătrânii sunt consideraţi periculoşi. Acuzatul s-a supus ordinului şi a tras primul pentru a nu le da niciun moment ocazia celorlalţi să tragă. Pur şi simplu a executat un ordin care i s-a dat, să tragă în orice mişcă. Nu poate fi tras la răspundere pentru aceste acţiuni ale sale.

- **Postul ‚Asistenţă umanitară', în ceea ce-l priveşte pe lunetist**: Da, clientul meu a tras asupra unui convoi al Crucii Roşii haddariene. Da, a ucis o persoană. Dar, la urma urmei, este război şi ştia că acest convoi îi ajută pe inamici. Iar cei care îi ajută pe inamicii noştri sunt, la rândul lor, şi inamicii noştri. Clientul meu îşi făcea pur şi simplu datoria: aceea de a-şi slăbi duşmanul prin orice mijloace.

Anexa: Postul ‚Proces' – Pledoariile apărării

Judecător

a. *Procesul moderatorilor*

- **Postul ‚Prizonier de război'**: Pentru că prizonierii de război se află în responsabilitatea gardienilor, este datoria acestora din urmă să asigure respectarea persoanelor în cauză. Chiar dacă partea adversă nu respectă prizonierii săi de război, lucru pentru care nu s-a adus nici o dovadă, voi aduce aminte tuturor acuzaţilor că represaliile sunt interzise. Gardieni, avocatul dumneavoastră argumentează în pledoaria sa de apărare că aţi răspuns la violenţă tot cu violenţă. Mă opun acestui argument: prizonierii de război se află în afara luptei şi niciun act de violenţă nu poate fi comis împotriva lor. Şi, chiar dacă războiul este sinonim cu violenţa, avem obligaţia de a limita răul care decurge din acesta cât se poate de mult şi de a respecta regulile Dreptului Internaţional Umanitar. Prin urmare, vă găsesc vinovaţi de crimă de război şi vă condamn la 10 ani de închisoare.

- **Postul ‚Lunetişti'**: S-a folosit ca argument în apărarea ta că persoanele asupra cărora ai tras reprezentau un risc posibil. Dar, nu ai reuşit să aduci nicio dovadă că, în momentul în care ai tras, erai sigur că acele persoane erau combatanţi. Numai o certitudine clară în acest sens ţi-ar fi dat dreptul să îi ataci pe acei oameni. În cazul în care există orice fel de dubii, singurul comportament acceptat este abţinerea de la a trage. În mod similar, a folosi ordinul superiorului ca scuză pentru propriile acţiuni, este la fel de intolerabil. Ai fi putut să refuzi să execuţi acel ordin total ilegal. Deoarece acţiunile tale intră în categoria atacului sistematic împotriva persoanelor civile şi erai în deplină cunoştinţă de cauză în ceea ce priveşte atacul, te găsesc vinovat de crimă împotriva umanităţii şi te condamn la 20 de ani de închisoare.

- **Postul ‚Asistenţă umanitară', în ceea ce-l priveşte pe lunetist**: convoiul umanitar pe care l-aţi atacat urma să distribuie ajutoare pentru populaţia civilă. De vreme ce această populaţia civilă nu lua parte la ostilităţi, avea dreptul la respect şi protecţie. Tratarea populaţiei sau a ajutorului umanitar ca pe un inamic este la fel de inacceptabil.

  Prin această acţiune, aţi încălcat protecţia care este asociată cu una din principalele şi cele mai cunoscute embleme din lume ale dreptului internaţional umanitar: crucea roşie pe fundal alb. Prin urmare, vă găsesc vinovaţi de crimă de război şi vă condamn la 10 ani închisoare.

b. Procesul participanţilor la joc

- **Postul ‚Artilerie':** Aţi distrus obiecte civile, provocând în acelaşi timp pierderi de vieţi omeneşti, rănirea persoanelor civile şi distrugerea unor obiecte civile. Indiferent dacă acest lucru a fost sau nu intenţionat, indiferent dacă aţi ştiut sau nu cum să vă reglaţi armamentul să lovească asupra obiectivelor în care ar fi trebuit de fapt să trageţi, răul rămâne făcut: aţi provocat distrugeri majore. Ca soldaţi, este obligaţia voastră să evitaţi să provocaţi astfel de suferinţe, prin alegerea atentă a obiectivelor şi prin folosirea armamentului adecvat.
- **Postul ‚Comandamentul militar'**: flexibil – în funcţie de răspunsurile participanţilor la joc şi de argumentarea procurorului. Dacă participanţii la joc folosesc vârsta ca argument de apărare, respectiv că sunt prea tineri, se va ţine cont de acest lucru şi pedeapsa se va reduce. Dacă se argumentează prin faptul că sunt înrolaţi cu forţa, nu vor primi pedeapsa cu închisoarea, ci vor fi orientaţi către un program de reabilitare.

- **Postul ‚Răniţi':** După cum a subliniat procurorul, nu pot decât să deplâng comportamentul faţă de răniţii deldarieni. În absenţa oricărei dovezi că ai adoptat acest comportament drept o politică, nu voi da nici o sentinţă pentru acest act izolat.

CICR
COMITE INTERNATIONAL
GENEVE

11. R ĂSPUNS LA MESAJUL DIN DATA……

(mesaje cu caracter personal şi / sau pentru familie)

1.

MESAJ DE CRUCE ROŞIE

2. EXPEDITOR:

Numele complet (în versiunea locală)

……

Data naşterii…… Sex M / F

Numele tatălui:……

Numele mamei:……..

Adresa completă:……

……..

Provincia şi ţara: ……

3. DESTINATAR

Numele complet (în versiunea locală)

……

Data naşterii…… Sex M / F

Numele tatălui:……

Numele mamei:……

Adresa completă:……

Provincia şi ţara: ……

12. Data……..Semnătura……...

Destinatarul este……

4. COMITETUL INTERNAŢIONAL DE CUCE ROŞIE
19 Peace Street, Switzerland, 1202, GENEVA

5. R ĂSPUNS LA MESAJUL DIN DATA……

Mesaje cu caracter personal şi / sau pentru familie)

7.

MESAJ DE CRUCE ROŞIE

RĂSPUNS

8. EXPEDITOR:

Numele complet (în versiunea locală)

……..

Data naşterii…… Sex M / F

Numele tatălui:……..

Numele mamei:……

Adresa completă:……

……....

Provincia şi ţara: ……

9. DESTINATAR

Numele complet (în versiunea locală)

……

Data naşterii…… Sex M / F

Numele tatălui:……..

Numele mamei:……

Adresa completă:……

Provincia şi ţara: ……

6. Data ……..Semnătura……

Destinatarul este……

10. COMITETUL INTERNAŢIONAL DE CRUCE ROŞIE
19 Peace Street, Switzerland, 1202, GENEVA